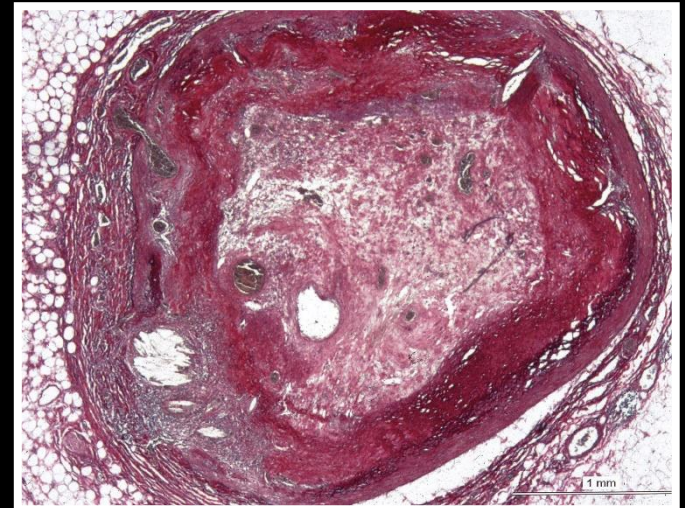
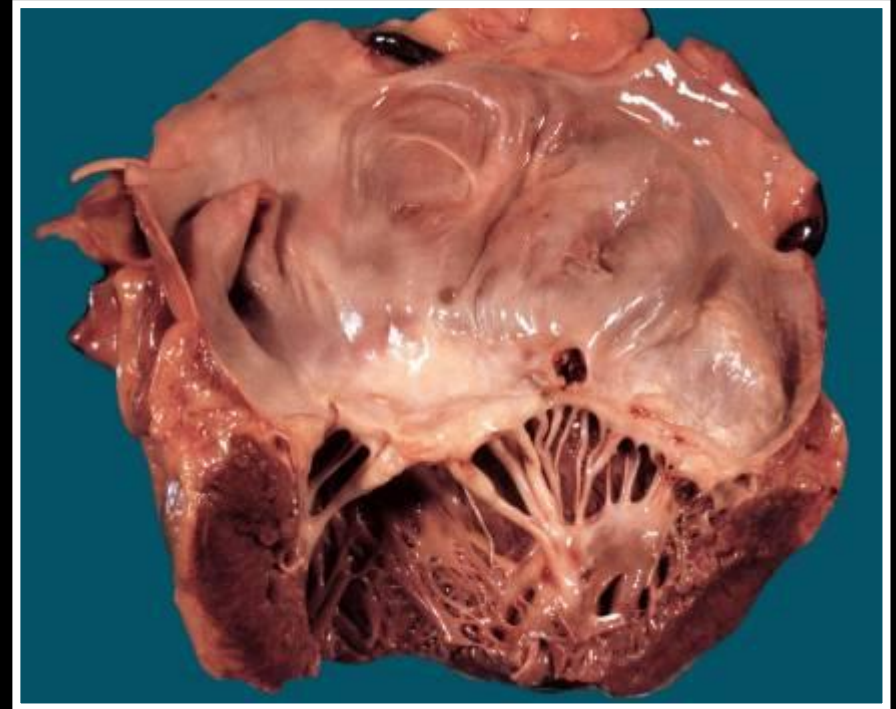

Patologie

Nemoci srdce
a cév.

Nemoci krve.

Jaroslava Dušková

Ústav patologie 1.LF a VFN, UK Praha

Nemoci srdce a cév

- Krevní oběh – historická poznámka
- Nemoci srdce
  - vrozené
  - získané
    - nemoci endokardu
    - nemoci myokard
    - nemoci perikardu
- Projevy srdečního selhání
  - v srdci
    - akutní
    - chronické
  - mimo srdce
    - akutní
    - chronické
- Šok a kolaps
- Nemoci cév - degenerativní, zánětlivé, nádorové
  - arterií
  - žil
  - kapilár

Nemoci krve a krvetvorby

- krvácivé stavy
- anémie
  - posthemoragické
  - hemolytické
  - dyserythropoetické
- ikterus
  - prehepatální
  - hepatální
  - posthepatální
- leukopenie a agranulocytóza
- nádory z krevních buněk
  - lymfomy a leukémie
    - definice
    - klinické projevy
    - makroskopický nález
    - prognóza

EXERCITATIO
ANATOMICA DE
MOTV CORDIS ET SAN-
GVINIS IN ANIMALI-

BVS,
GVILIELMI HARVEI ANGLI,
*Medici Regii, & Professoris Anatomie in Col-
legio Medicorum Londinensi.*

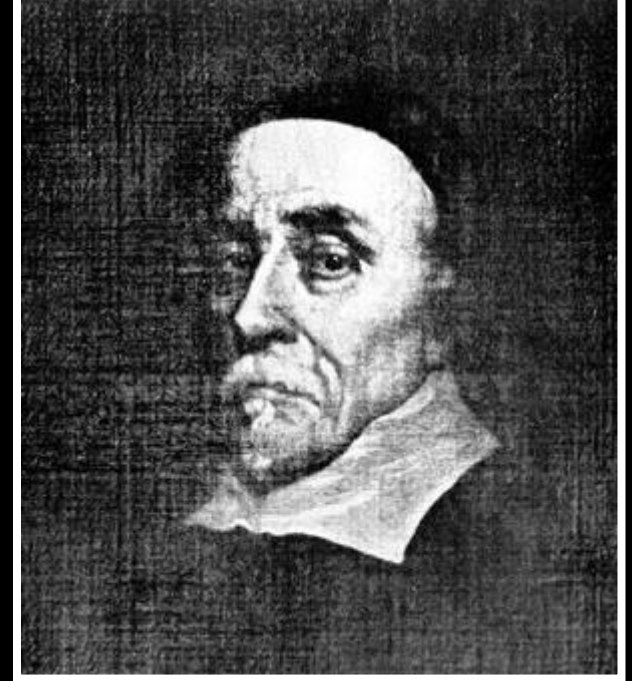
FRANCOFVRTI,

Sumptibus GVVILIELMI FITZERI.

© Science Museum Library / Science & Society Picture Library

ANNO M. DC. XXVIII.

Viewed by Guest on 10/31/2004

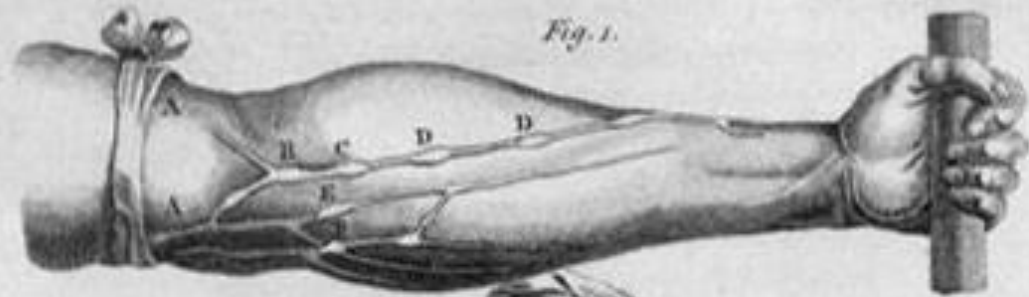

W. Harwey

(1578-1657)

1628

Exercitatio
anatomica
de motu cordis et
sanguinis in
animalibus

William Harvey

objev cirkulace 1616
publikován
'De Motu Cordis' (1628).

z 1. vydání 'Opera Omnia'
('Complete Works', 1766)

JAN PURKYNĚ

Profesor w léčitelstwj na uniwersitě Wrańslawské (Breslau).

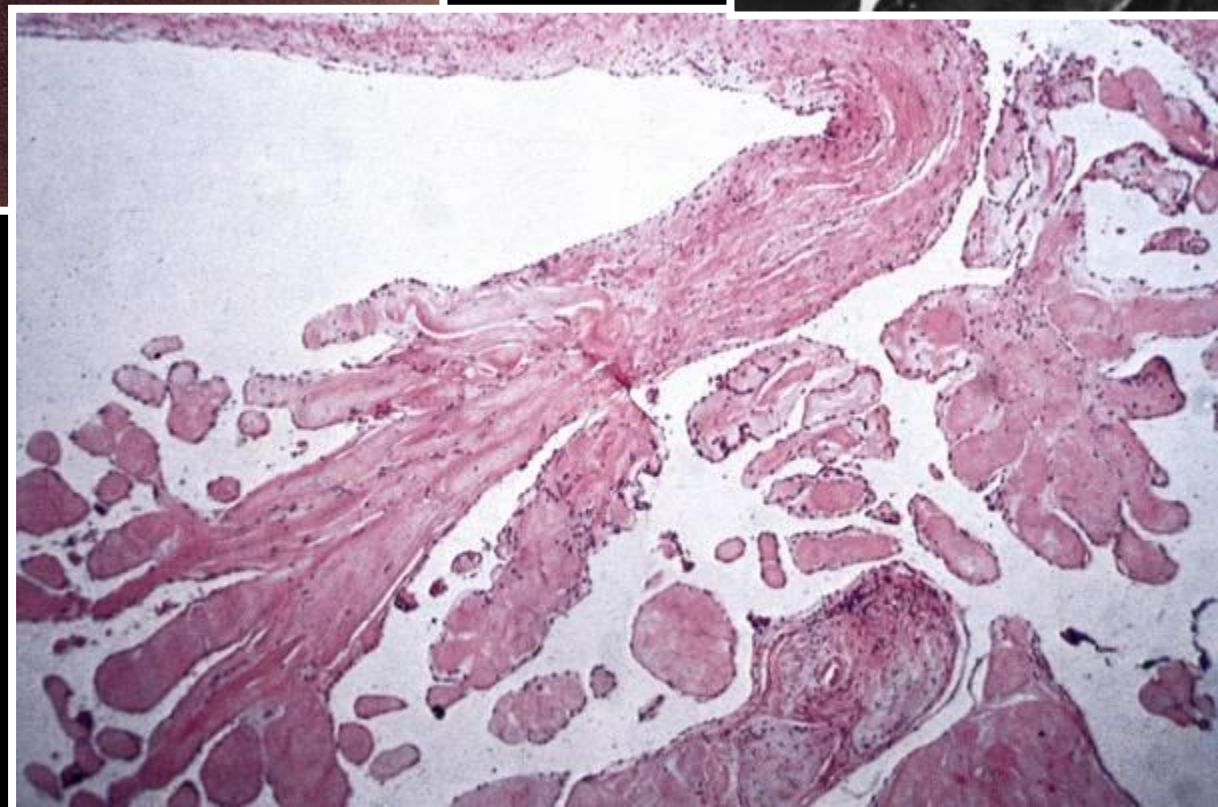
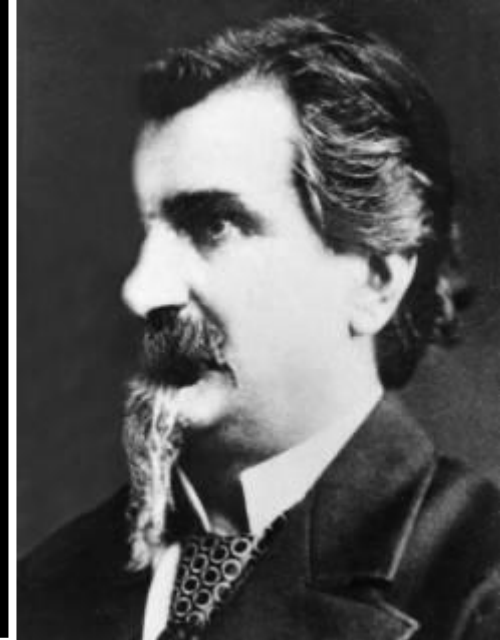
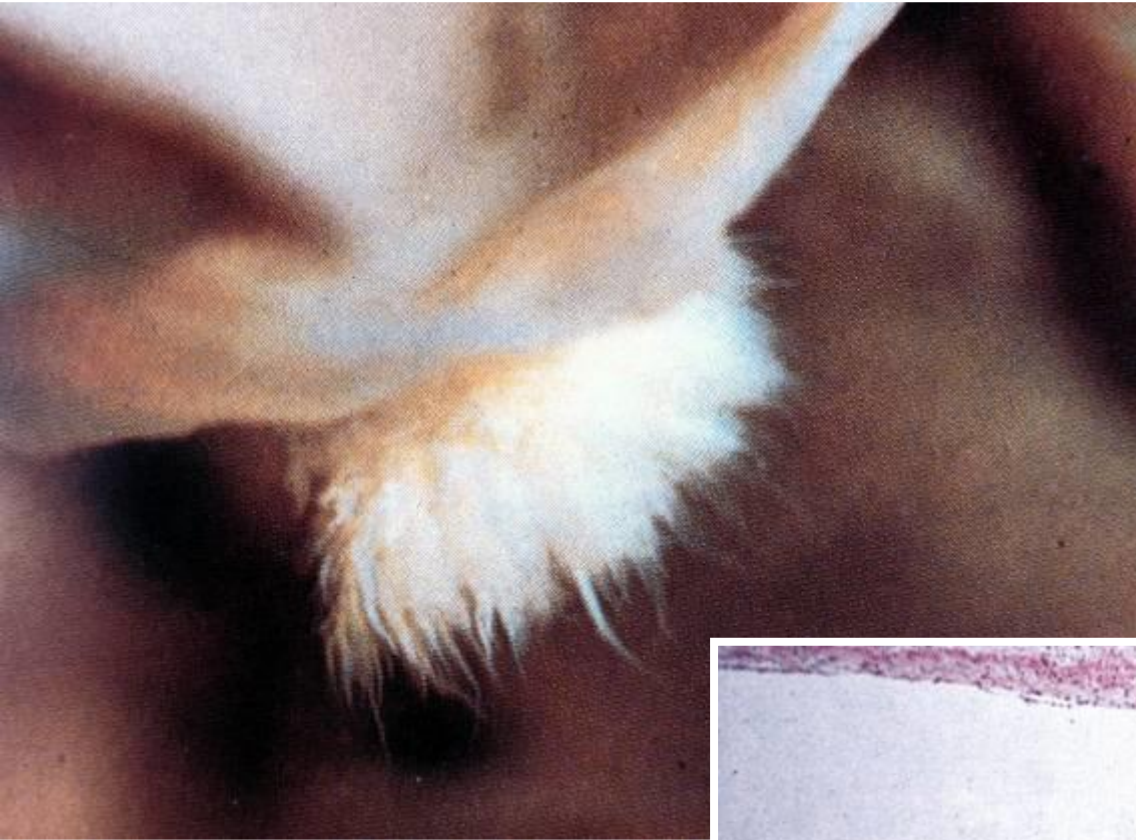
Narozen 1787, 17 prosince w Liboschowitzch.

Od giba rjehla.

*Dokud i zde Bůh žije poselch,
Bud' wíren wlasti, wjře, příteli.
Jan Purkyně*

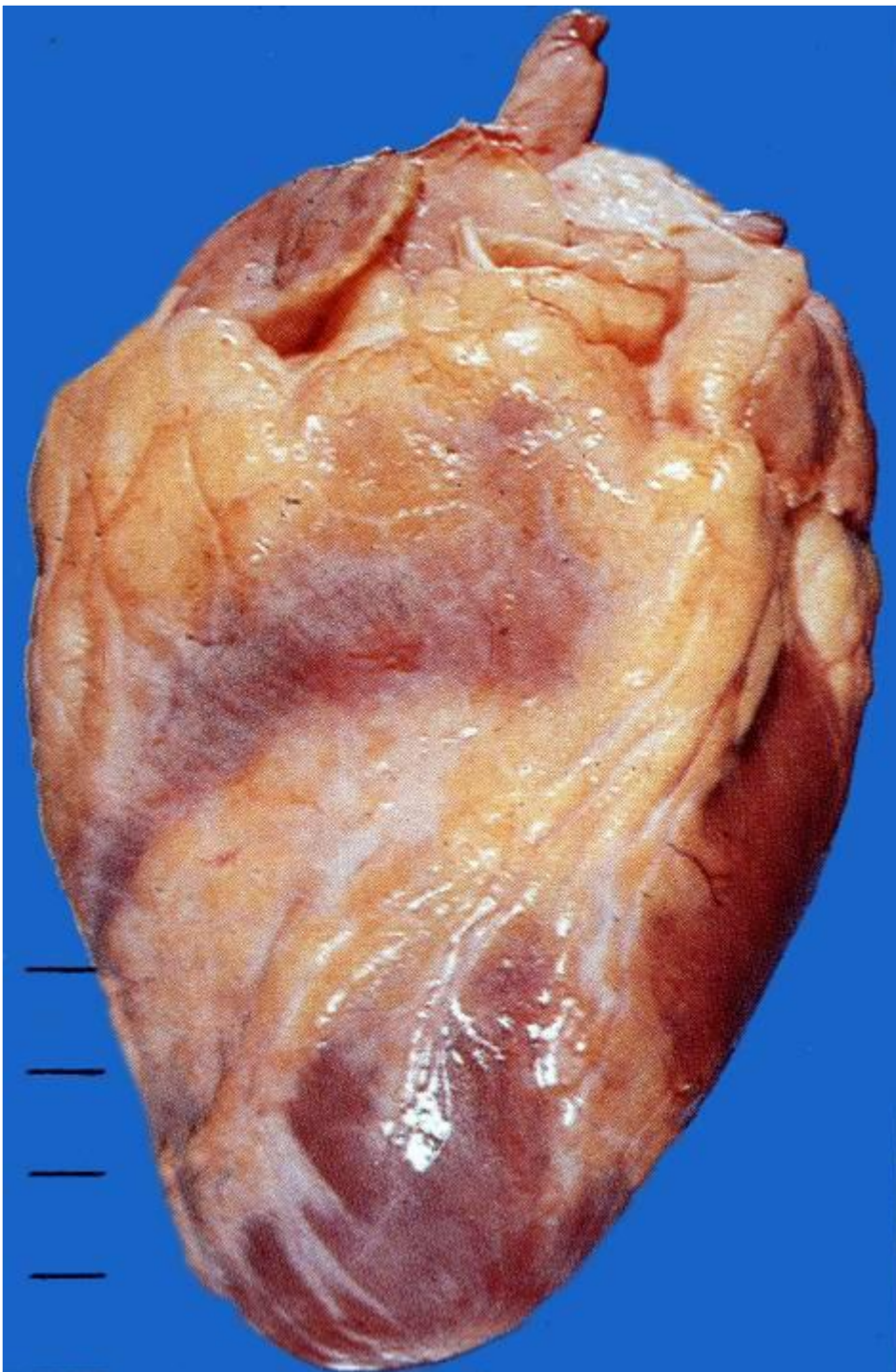
Jan Evangelista Purkyně

objev
převodního
systému
srdce

Lamblovy výrůstky
(sasankovité)

avaskulární
hyalinní nitky
endot. kryt

Nemoci srdce

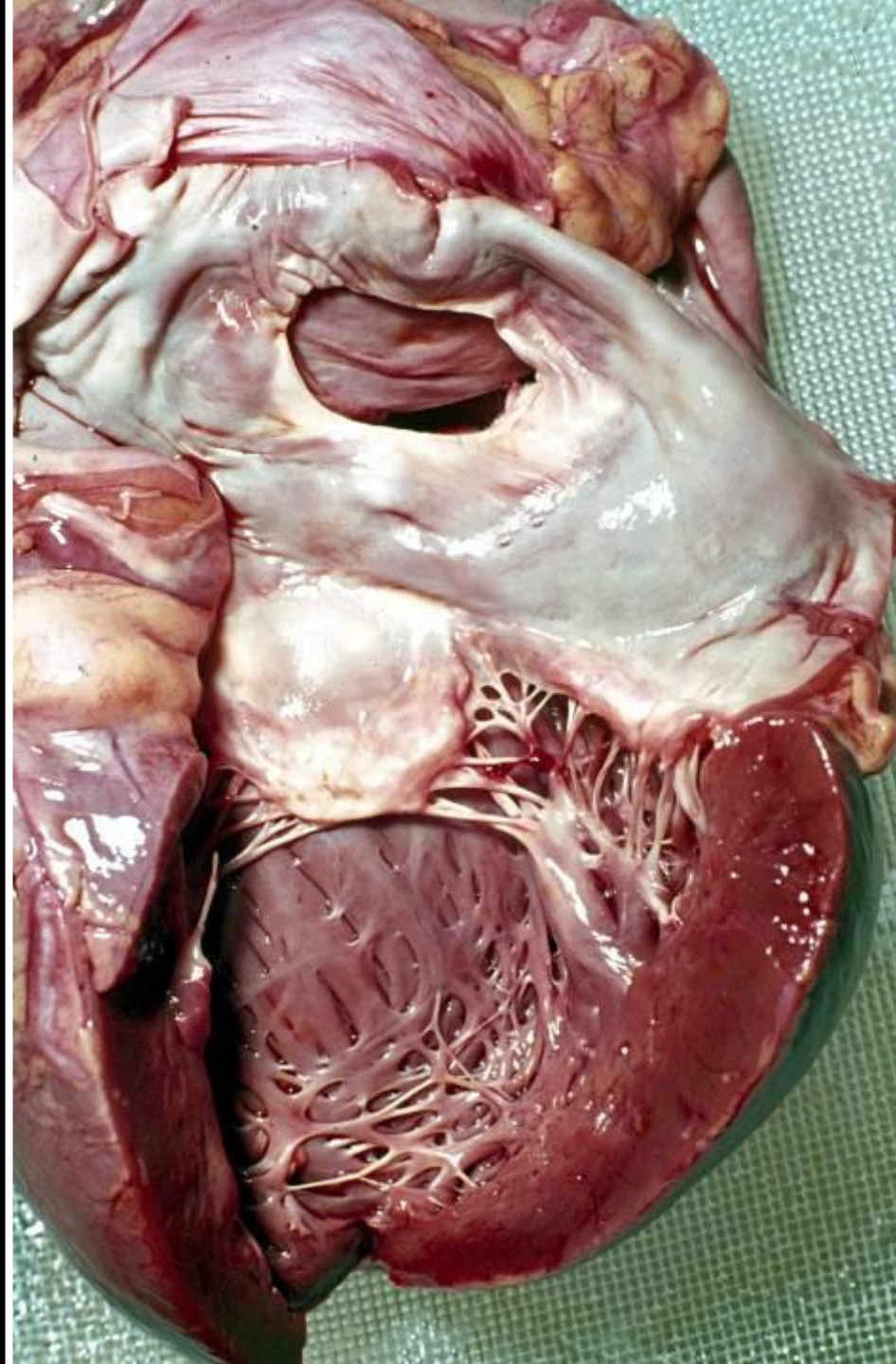
- vrozené: malformace, metab. vady
- získané:
  - endokard
  - myokard
  - epikard

dextrocardia
ectopia

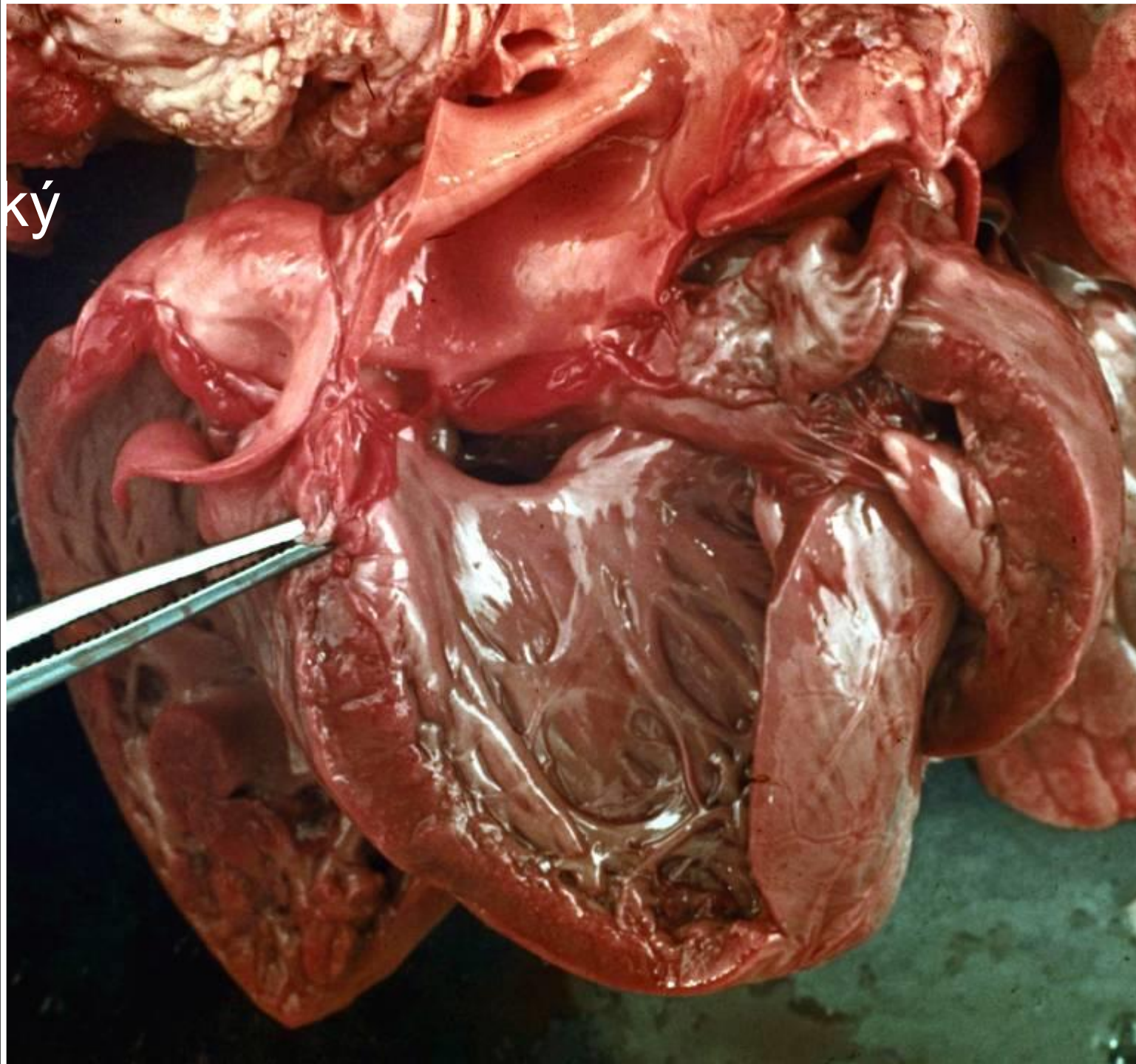
Ectopia cordis nuda

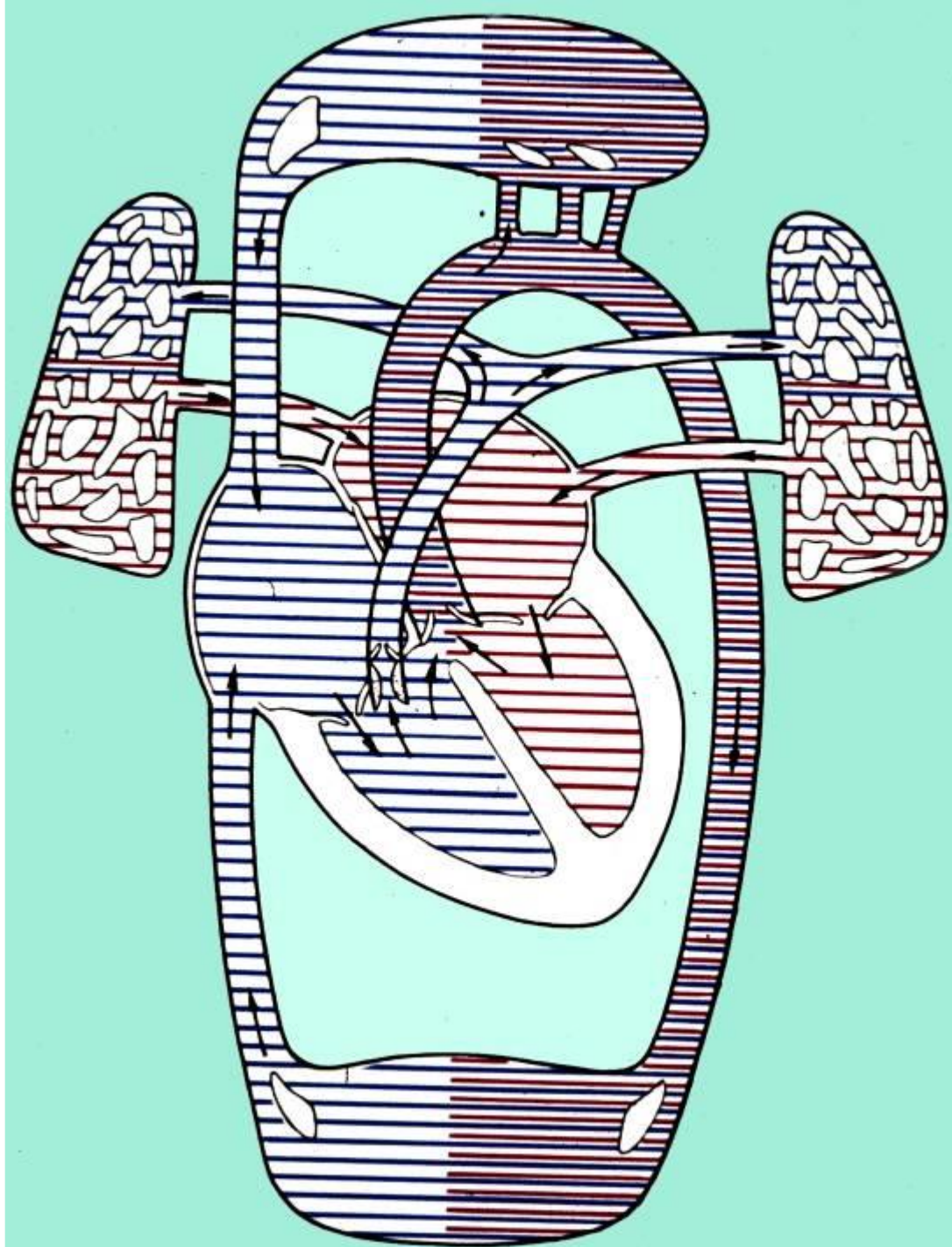
Foramen ovale
patens

Subaortický
defekt

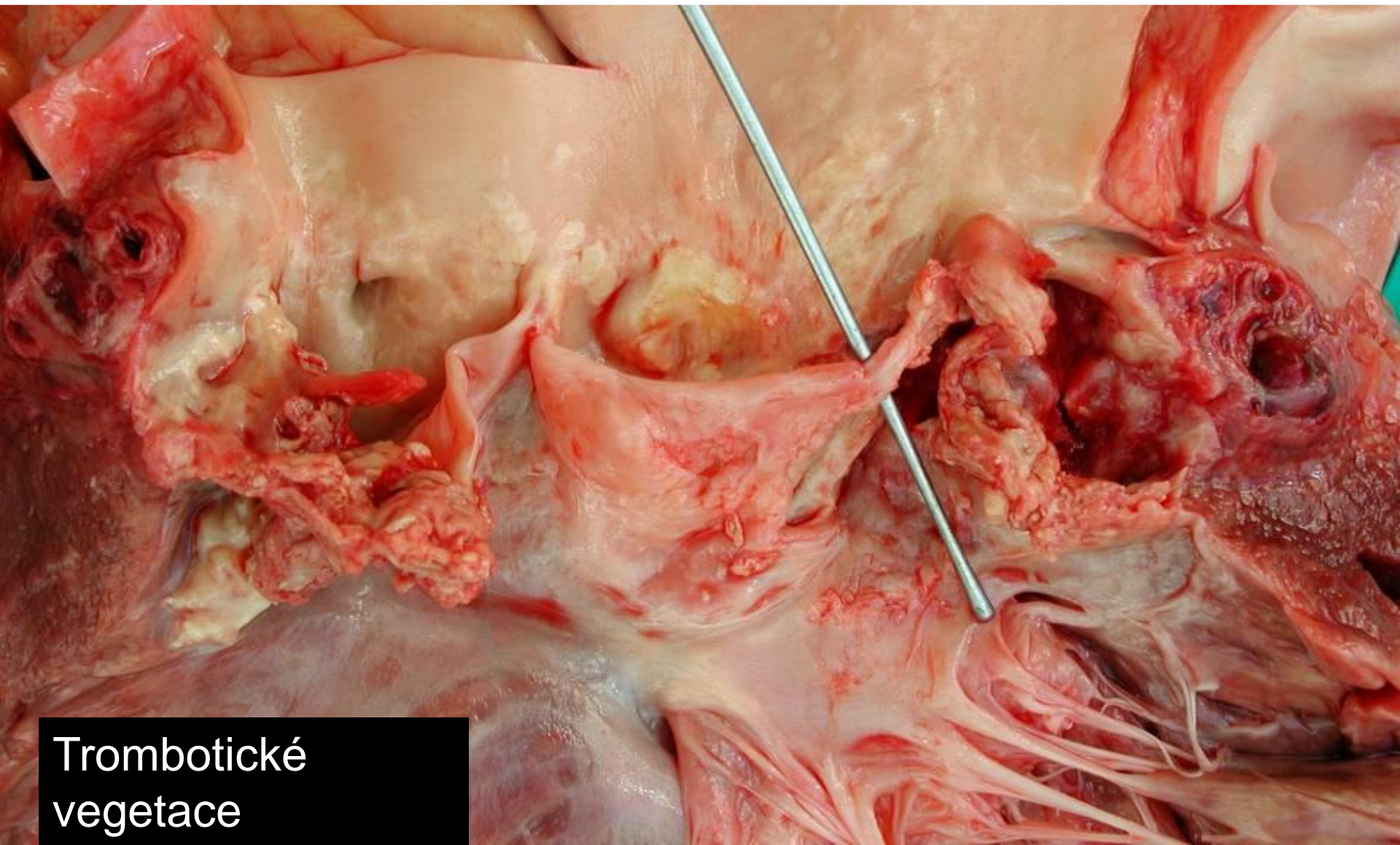
Fallotova tetralogie

4 cípá aortální chlopeň

Endocarditis bacterialis acuta

Trombotické
vegetace

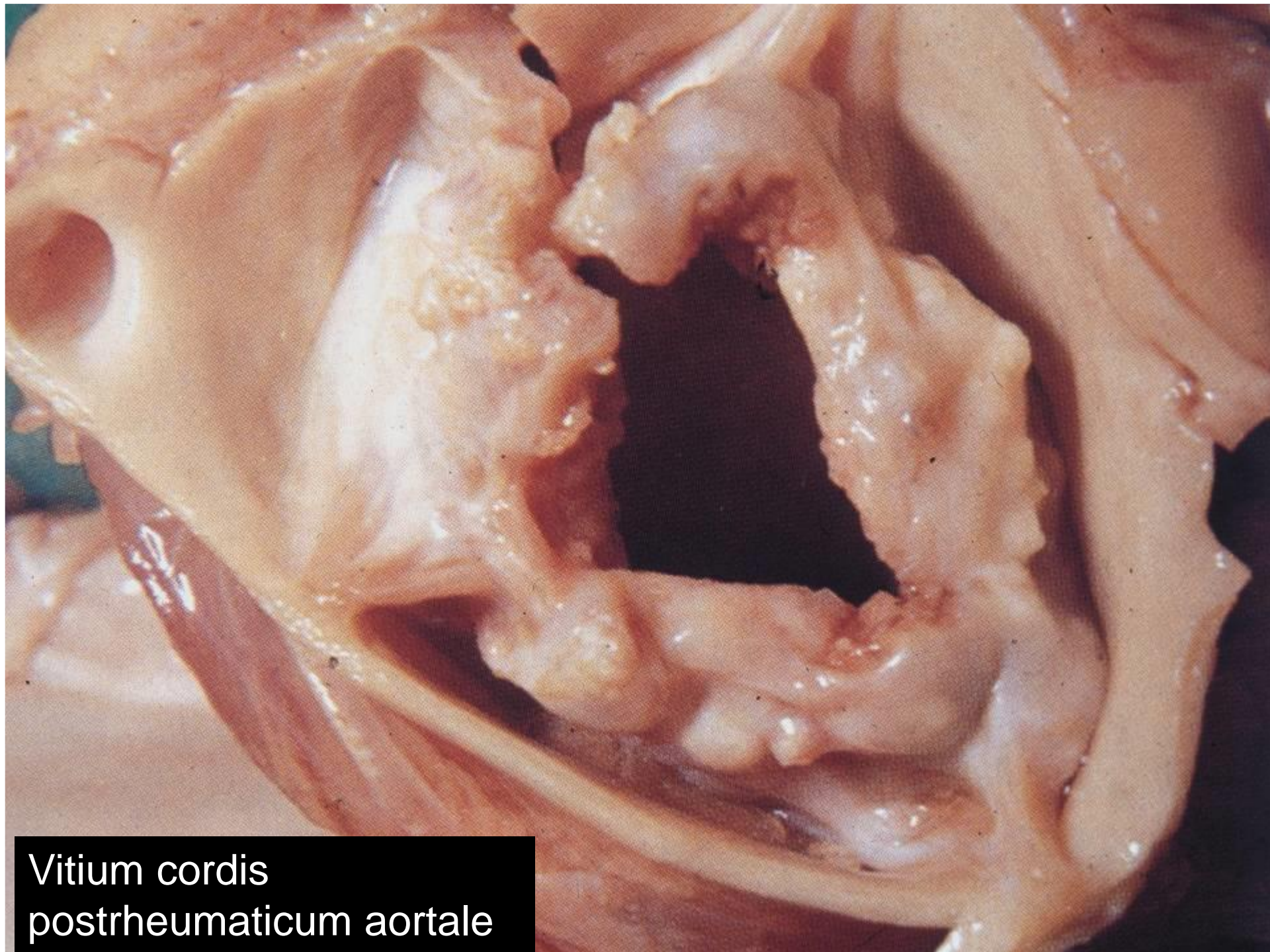

Endocarditis
bacterialis

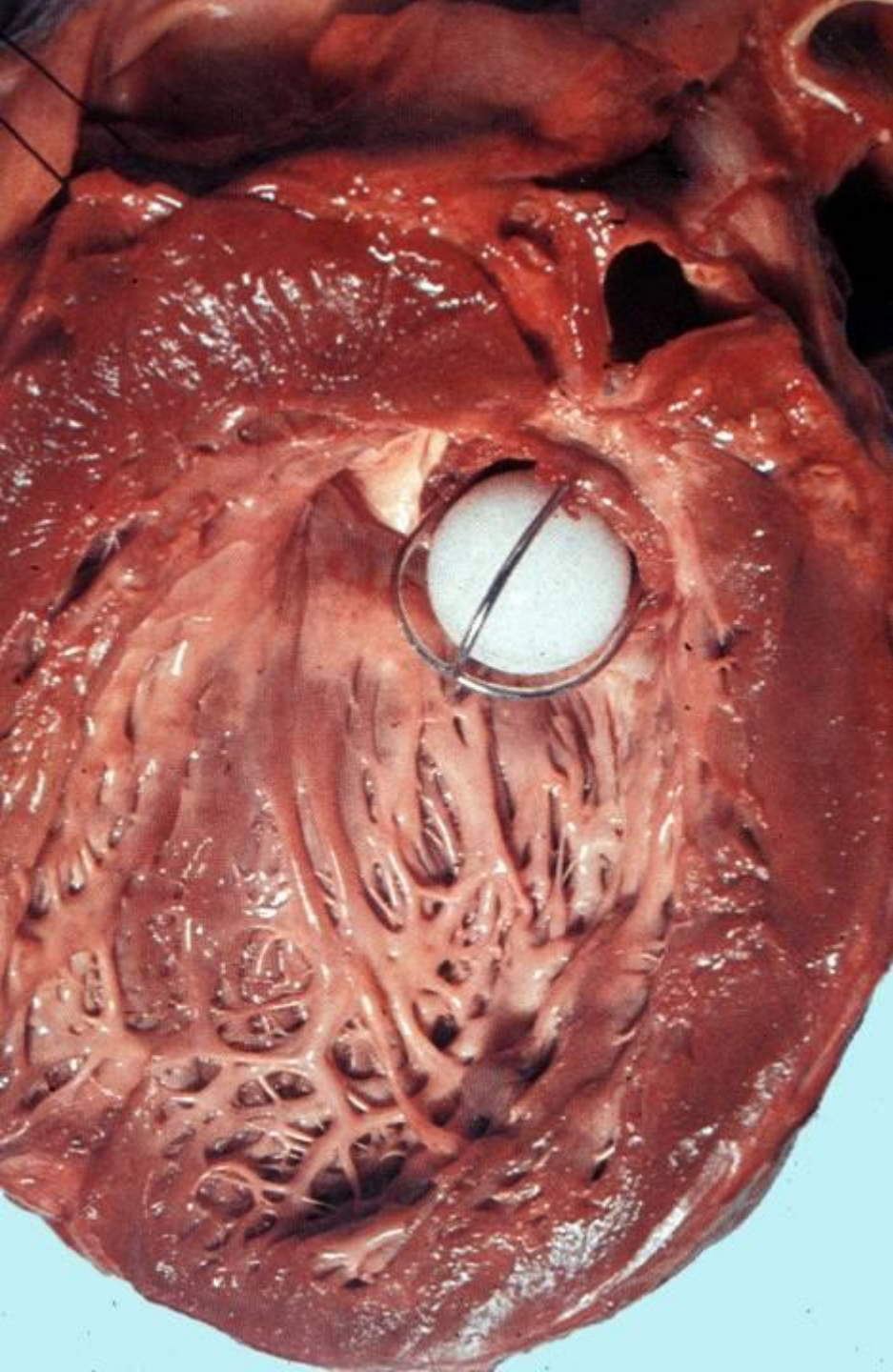
Abscessus
myocardii

3 cm

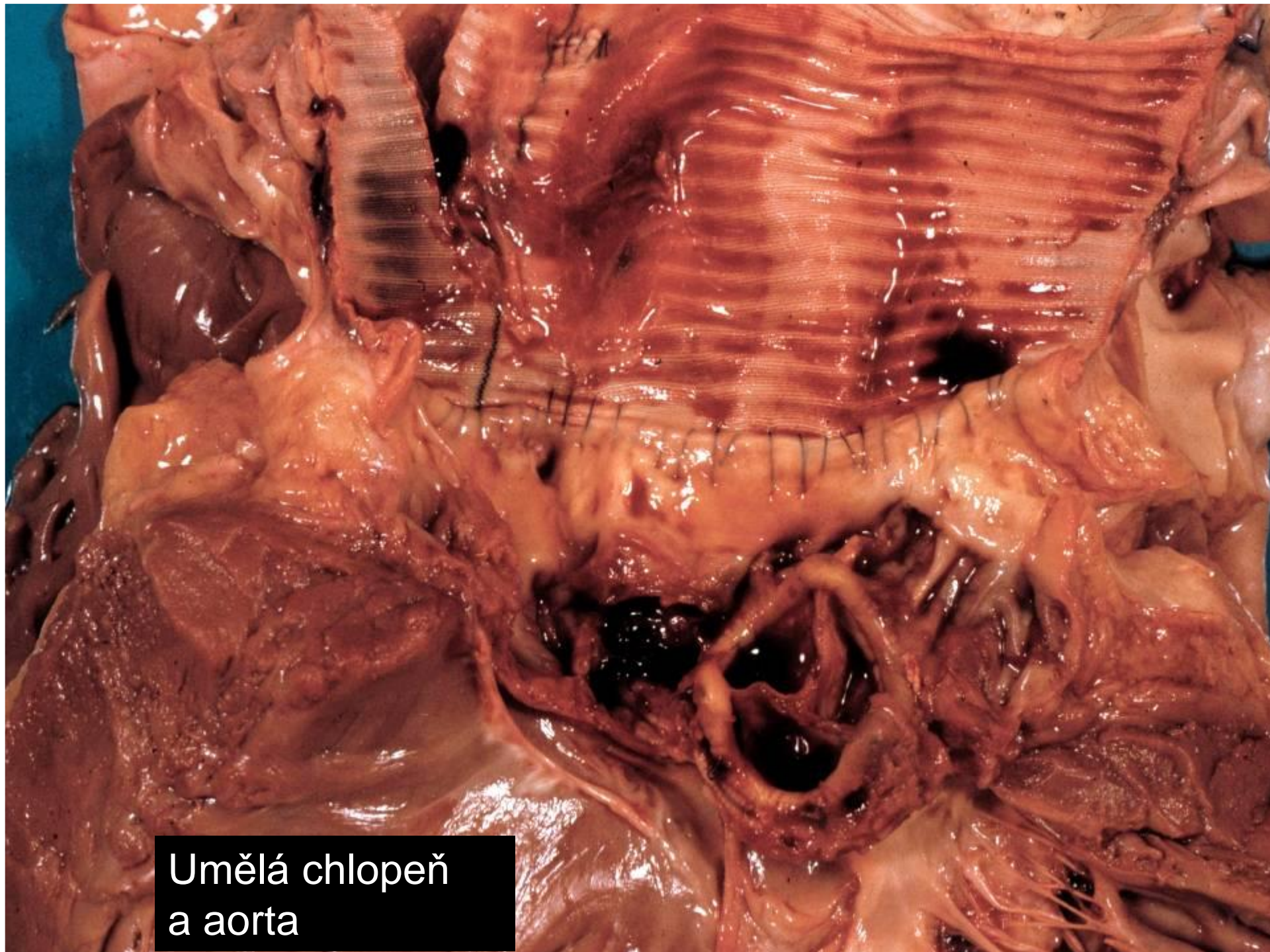

Vitium cordis
postrheumaticum aortale

Fibrosis endocardii post
implantationem valvae
mitralis artificialis

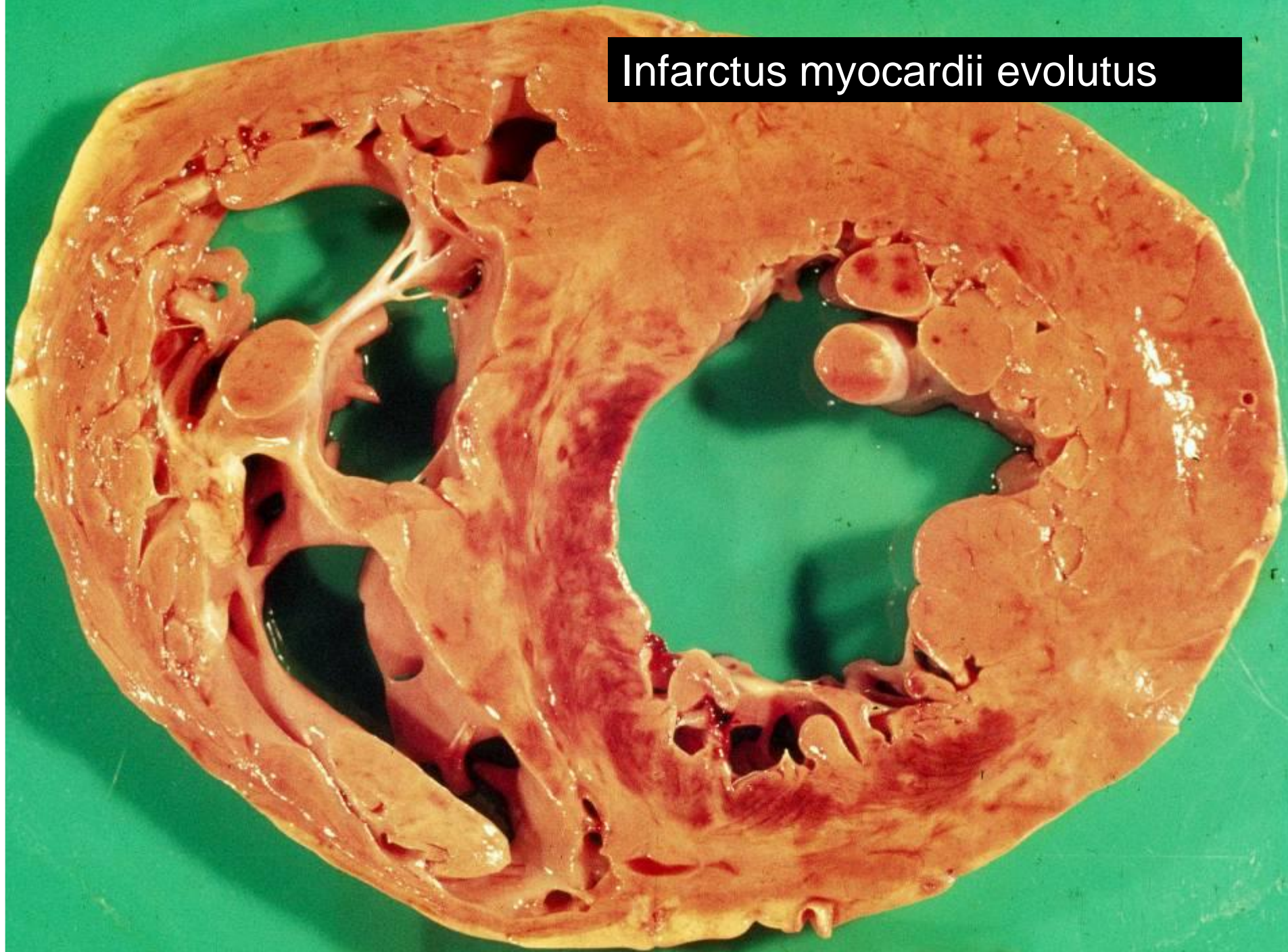

Umělá chlopeň
a aorta

Myxoma atrii sin.
cordis

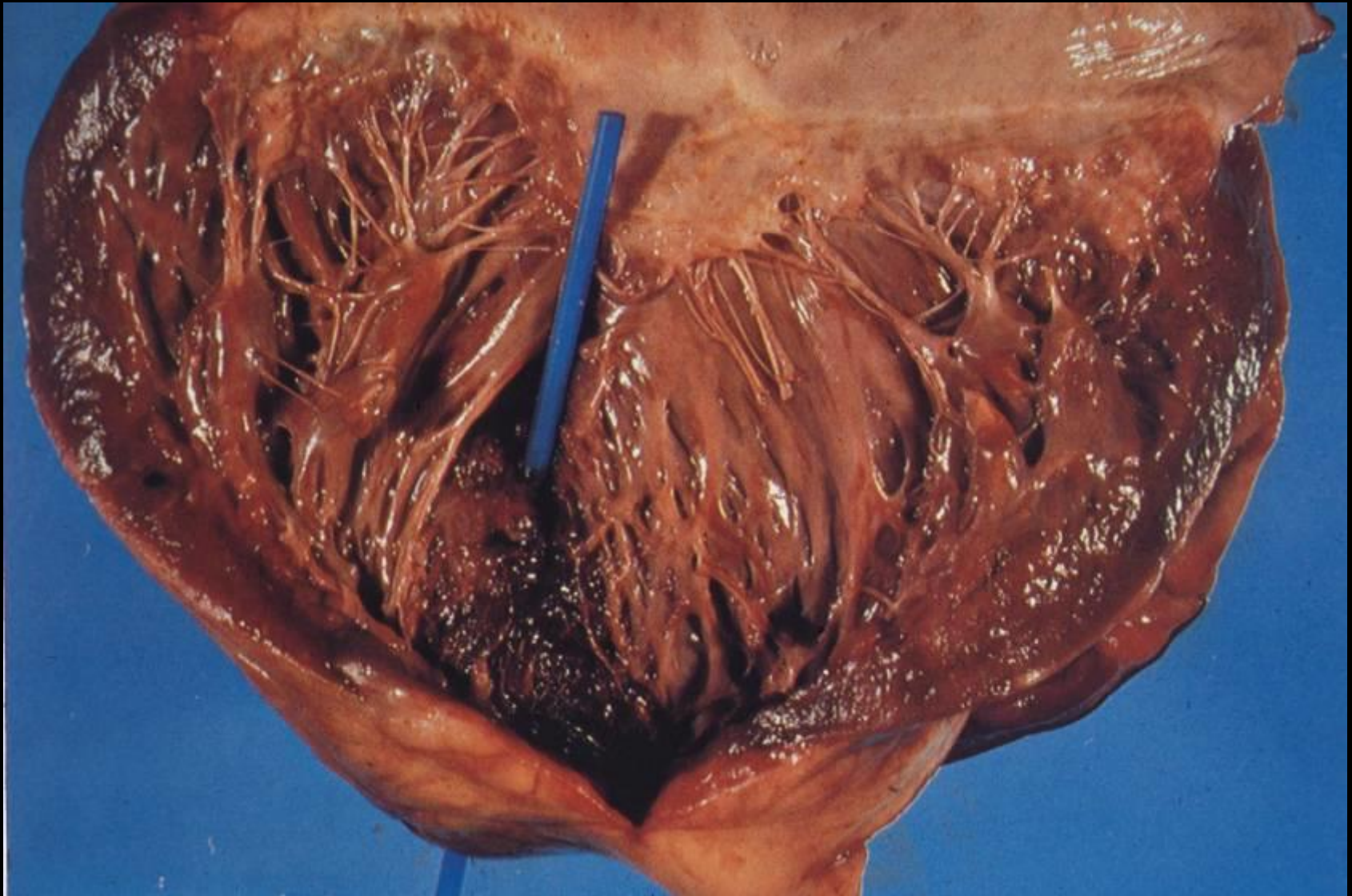

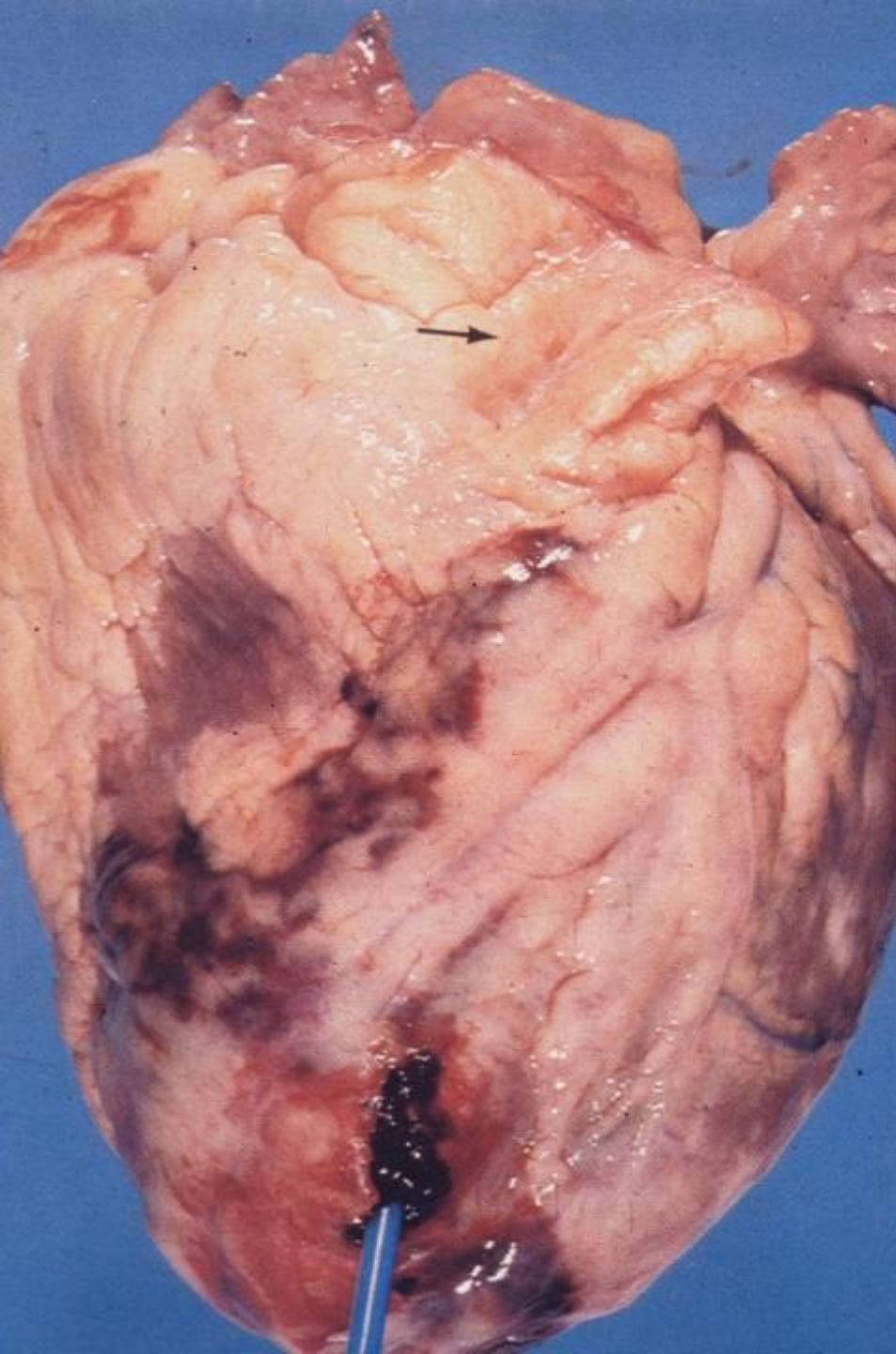
Infarctus myocardii evolutus

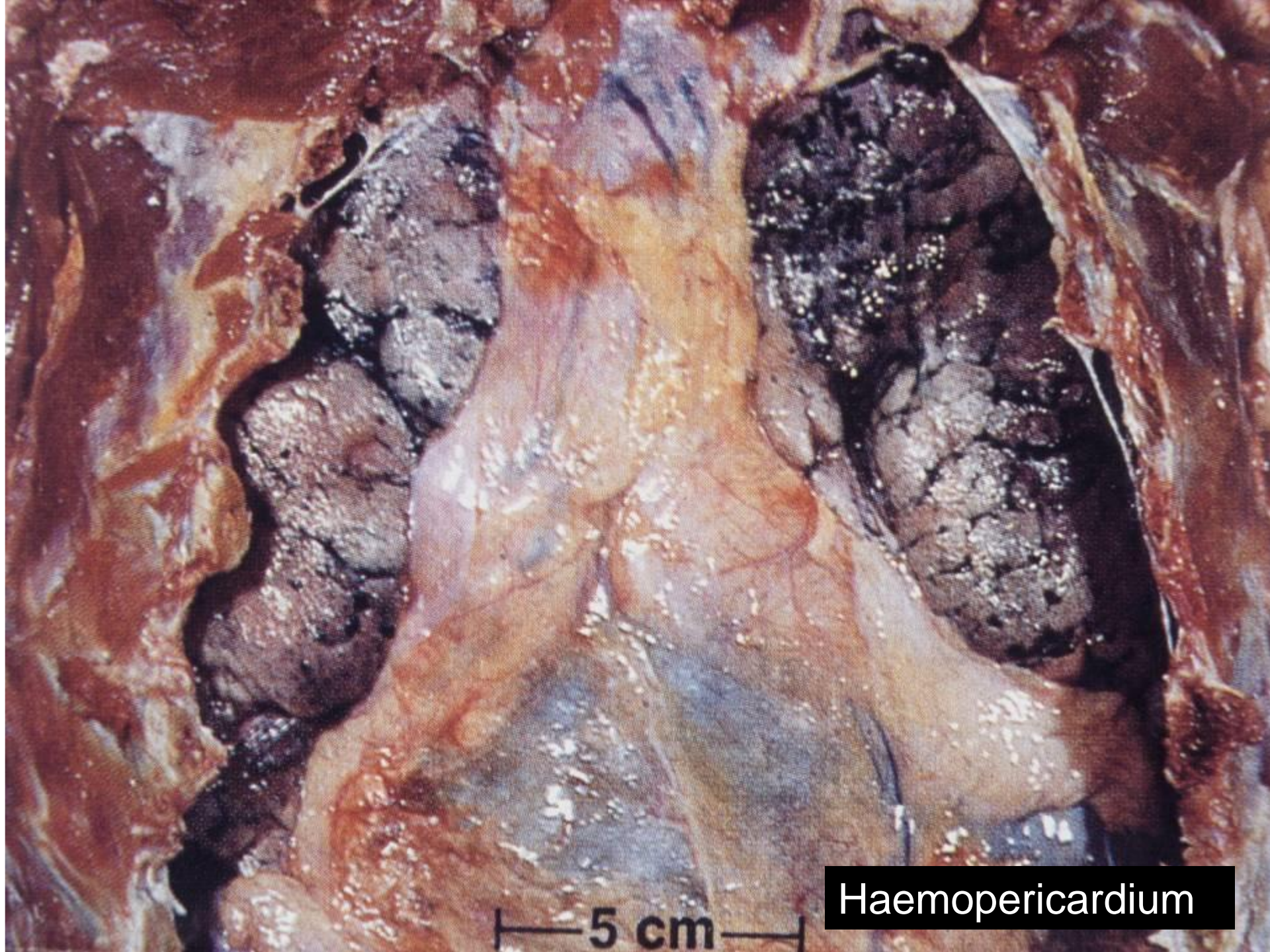
Cicatrix myocardii post infarctum

Infarctus
myocardii
ruptura

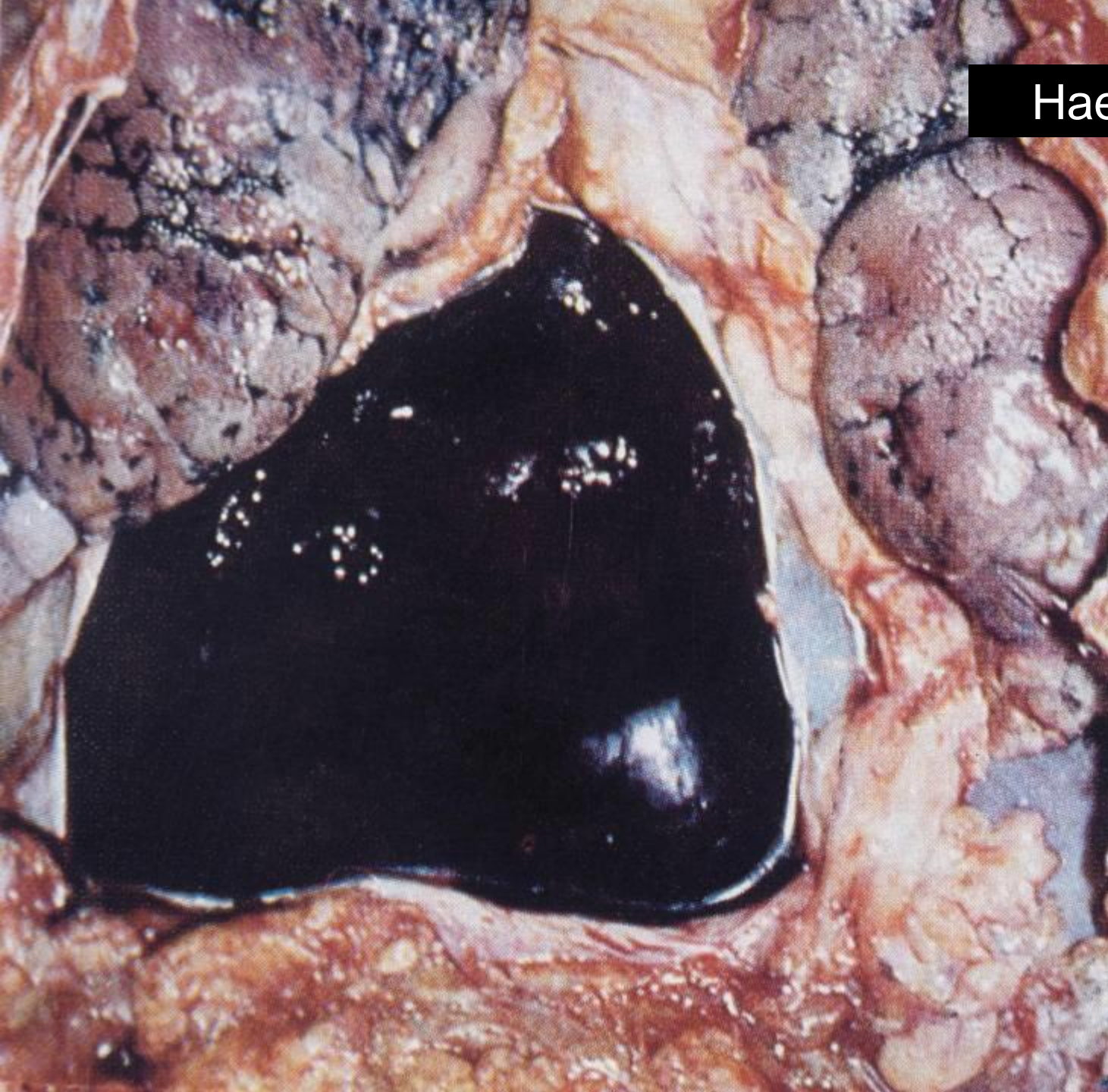

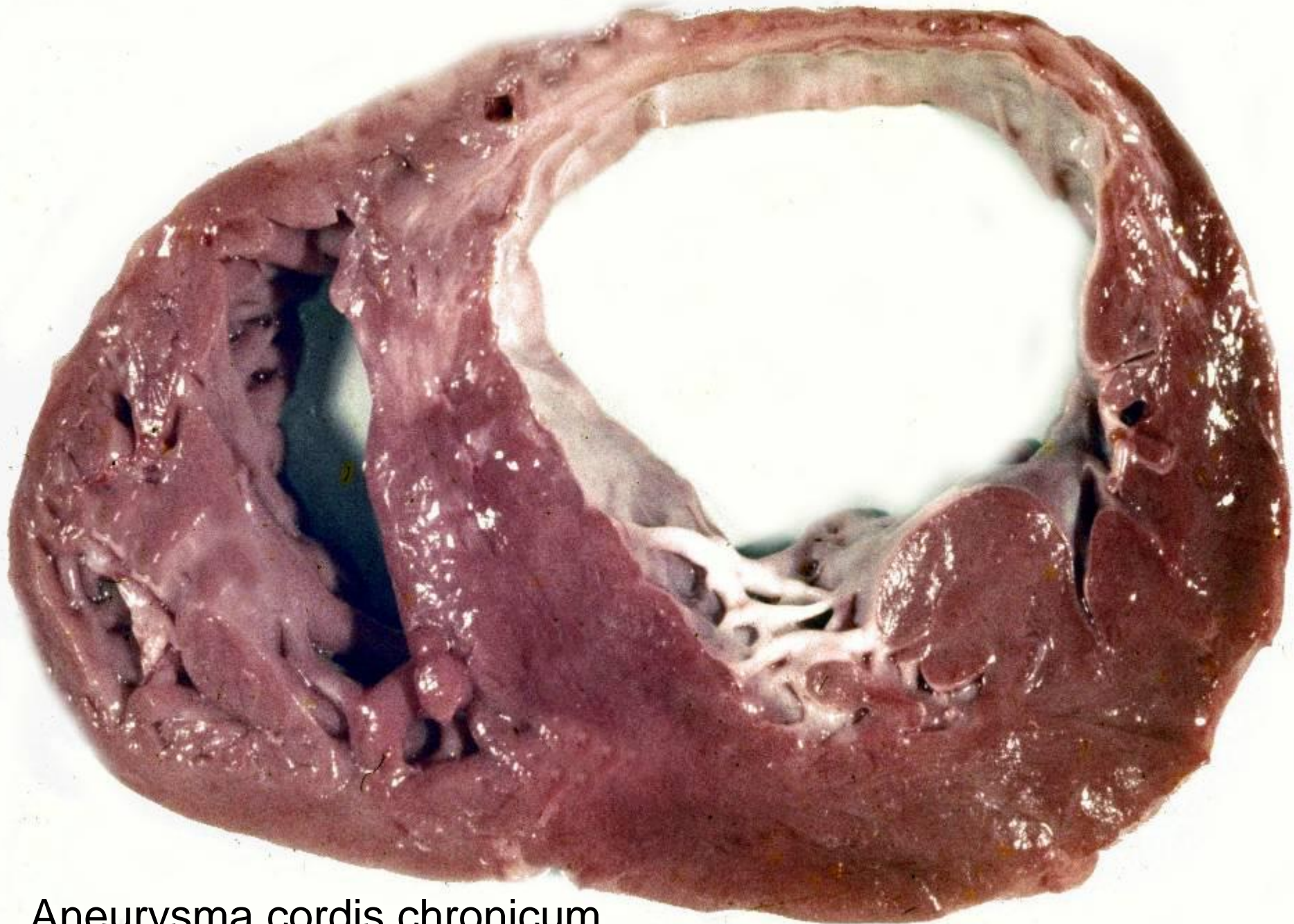
5 cm

Haemopericardium

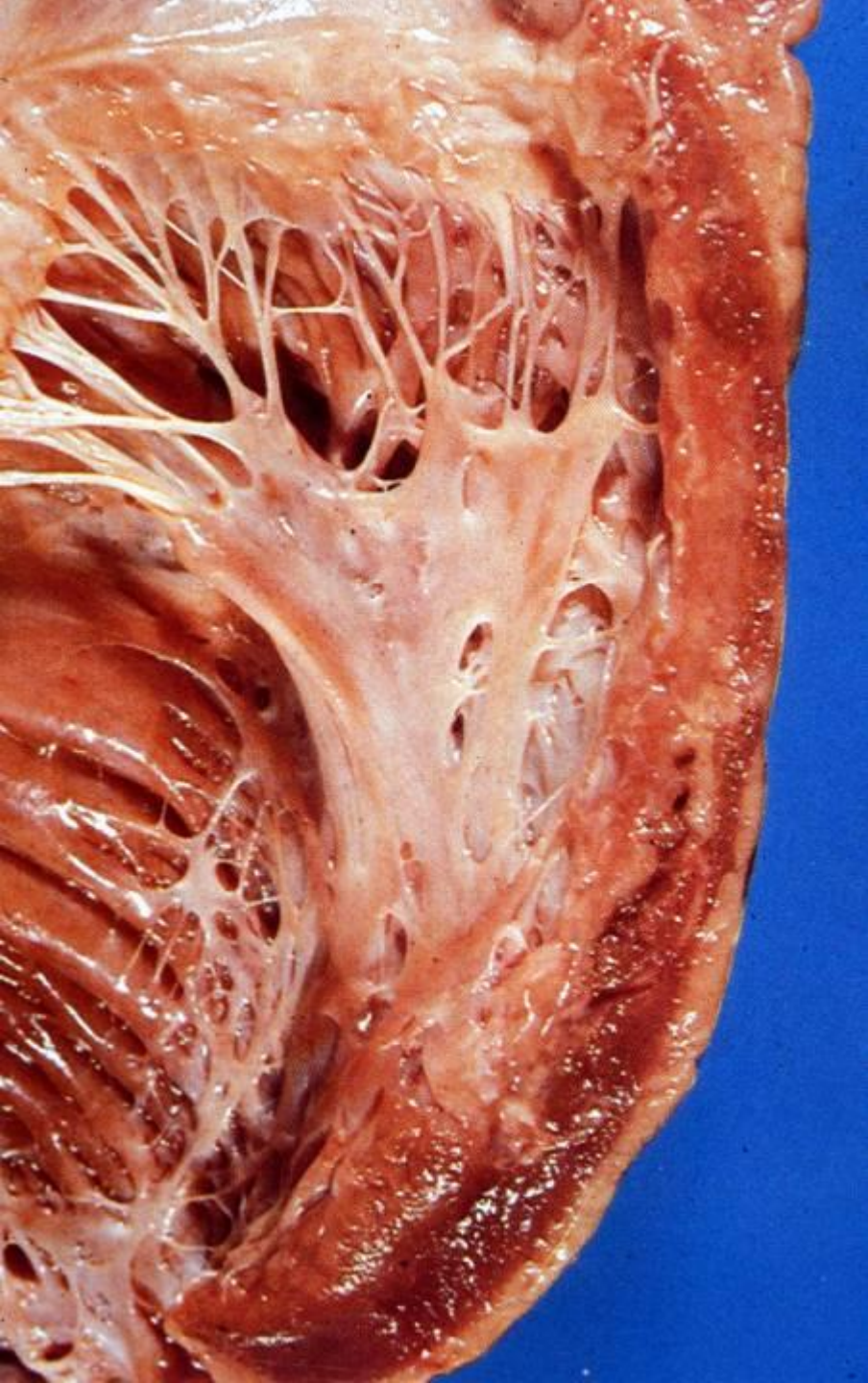
Haemopericardium

Aneurysma cordis chronicum

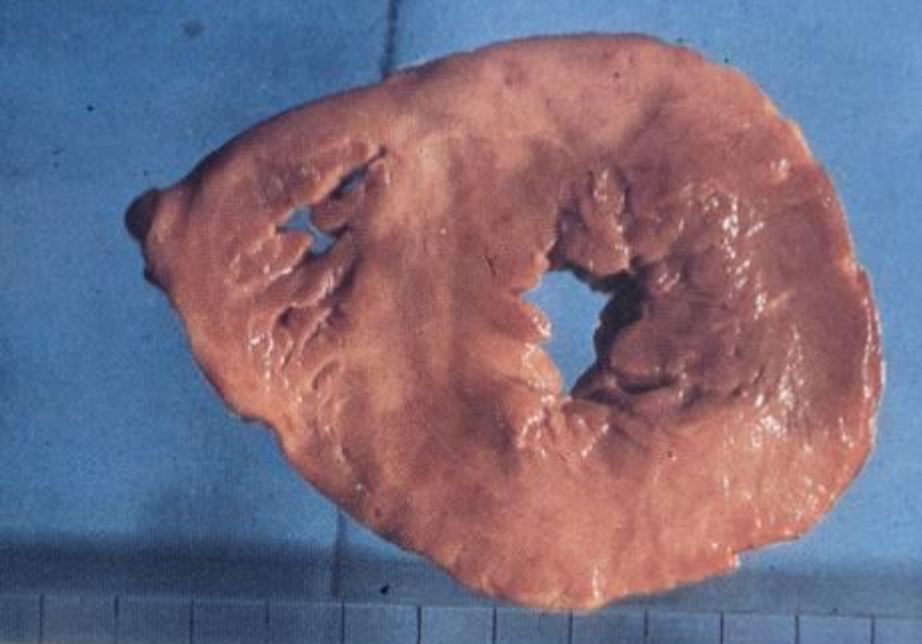
Cicatrix myocardii
parietis posterioris et
m. papillaris posterioris

Kardiomyopatie

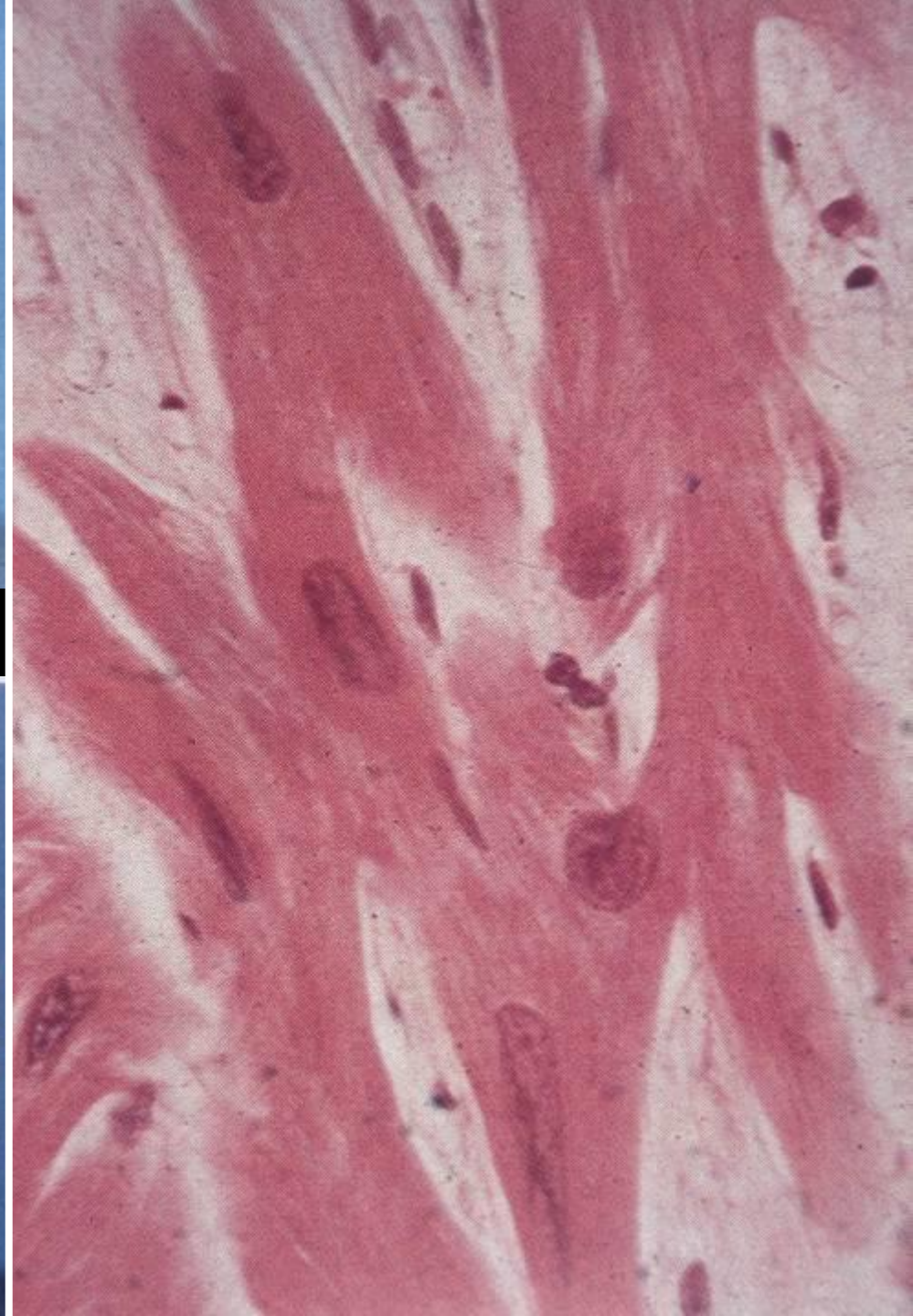
Def.:

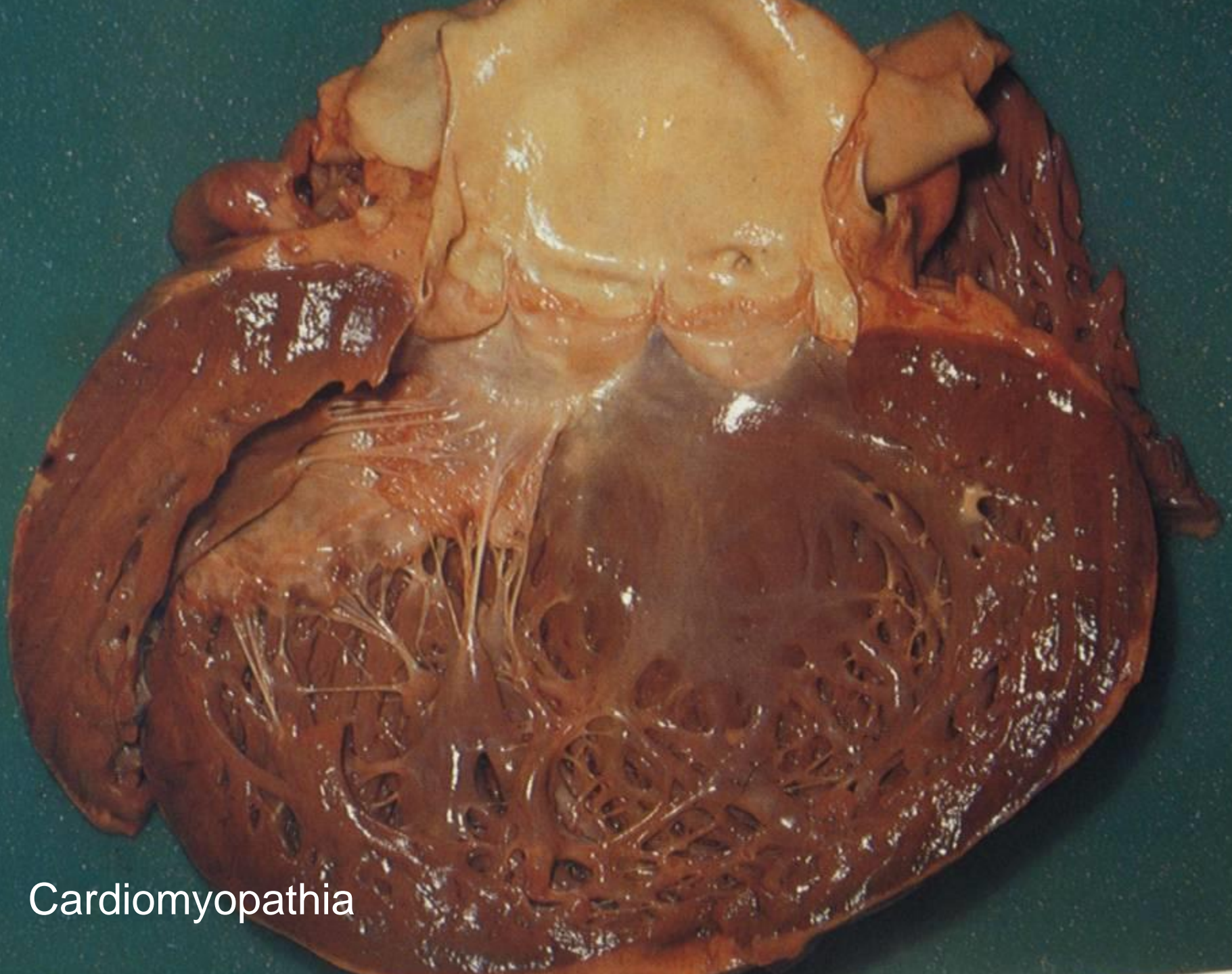
specifické (non ischaemické, nezánětlivé)
onemocnění myokardu vedoucí k selhání
srdce

- hypertrofická (obstruktivní)
- dilatační (congestivní)
- restriktivní (obliterující)

Cardiomyopathia obstructiva

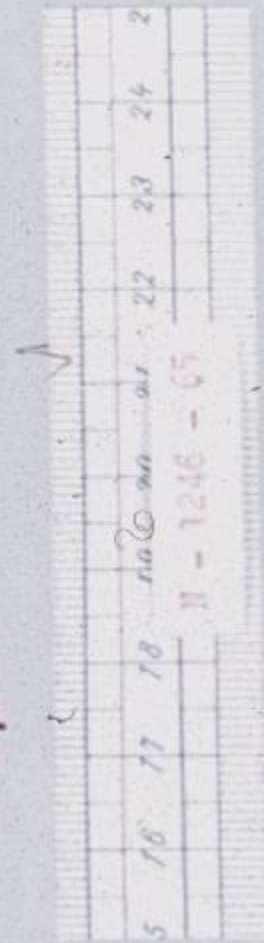
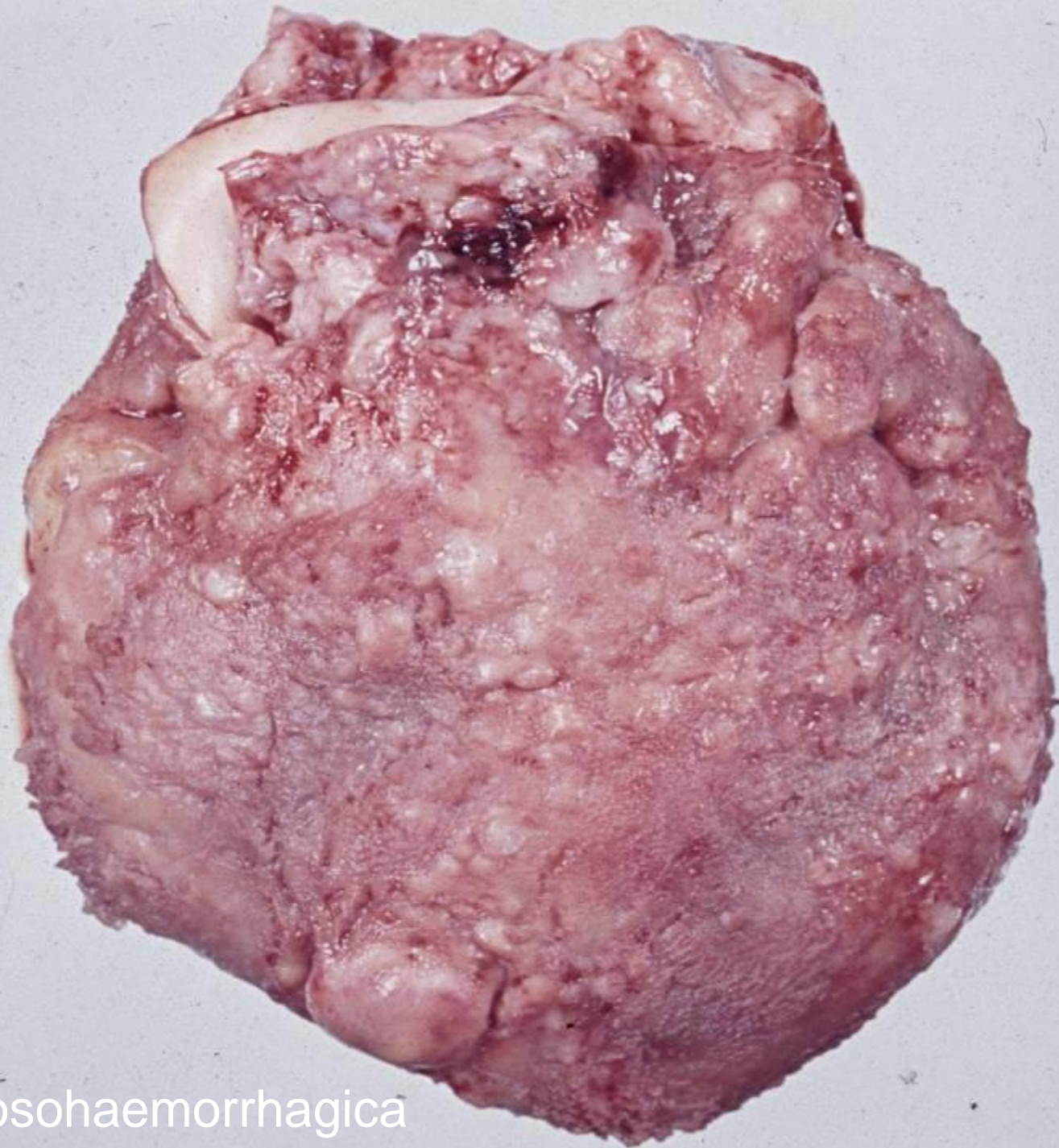
Cardiomyopathia

Pericarditis fibrinosa

— 5 cm —

Pericarditis
serodfibrinosohaemorrhagica

Projevy cirkulačního selhání

- v srdci

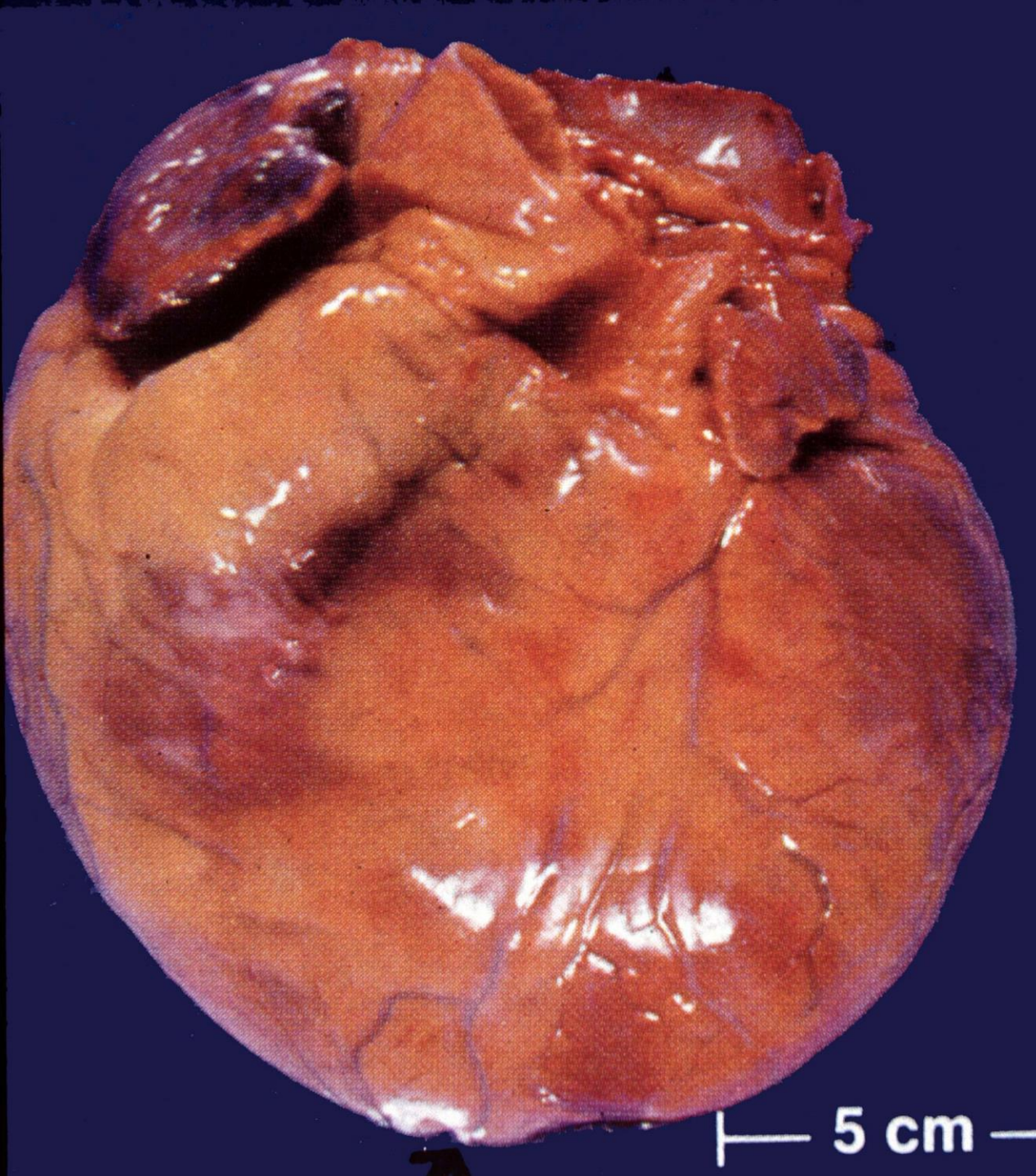
- mimo srdce

Projevy cirkulačního selhání

□ v srdci

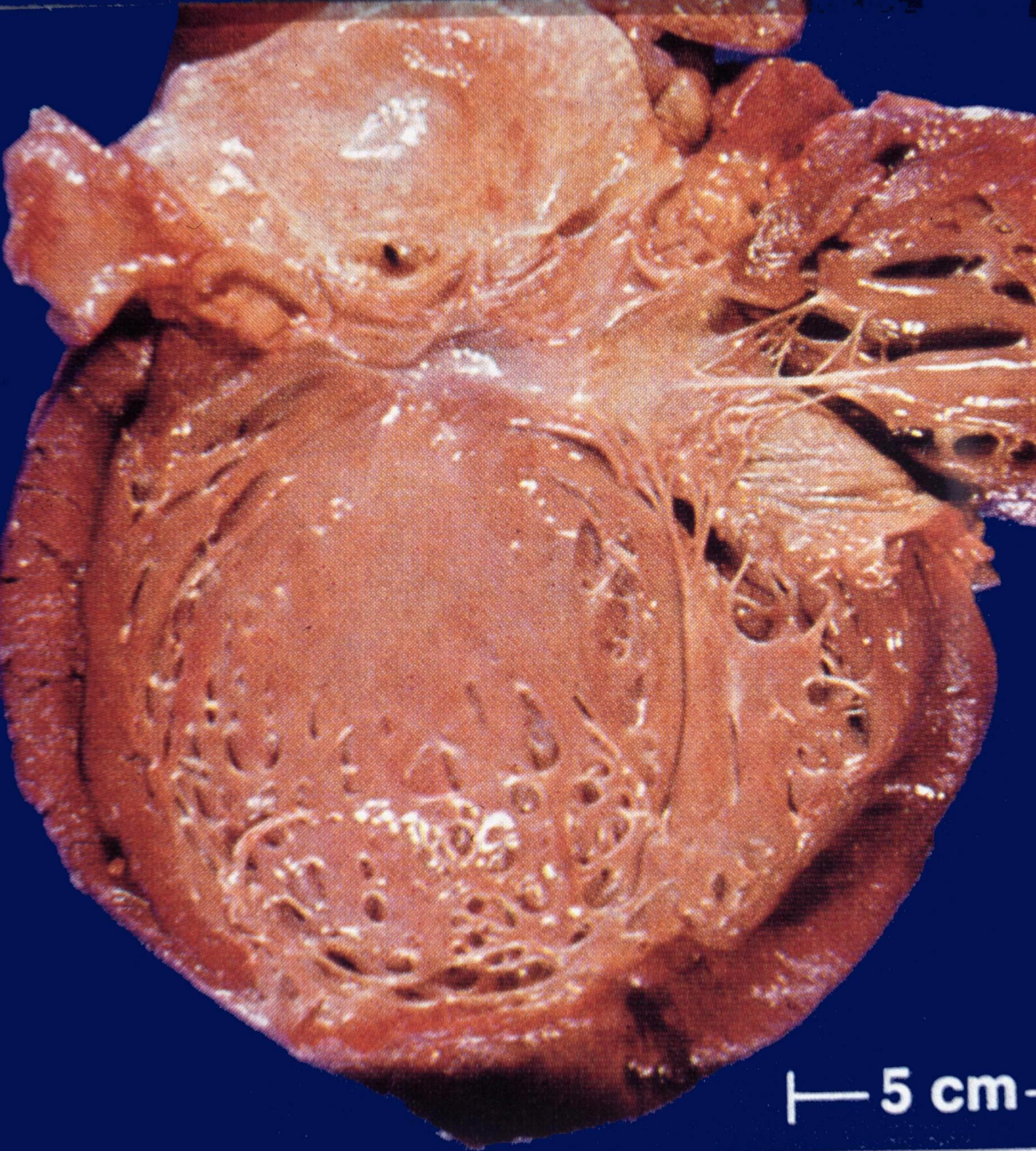
- akutní - dilatace
- chronická insuficience - hypertrofie
koncentrická, excentrická

□ mimo srdce

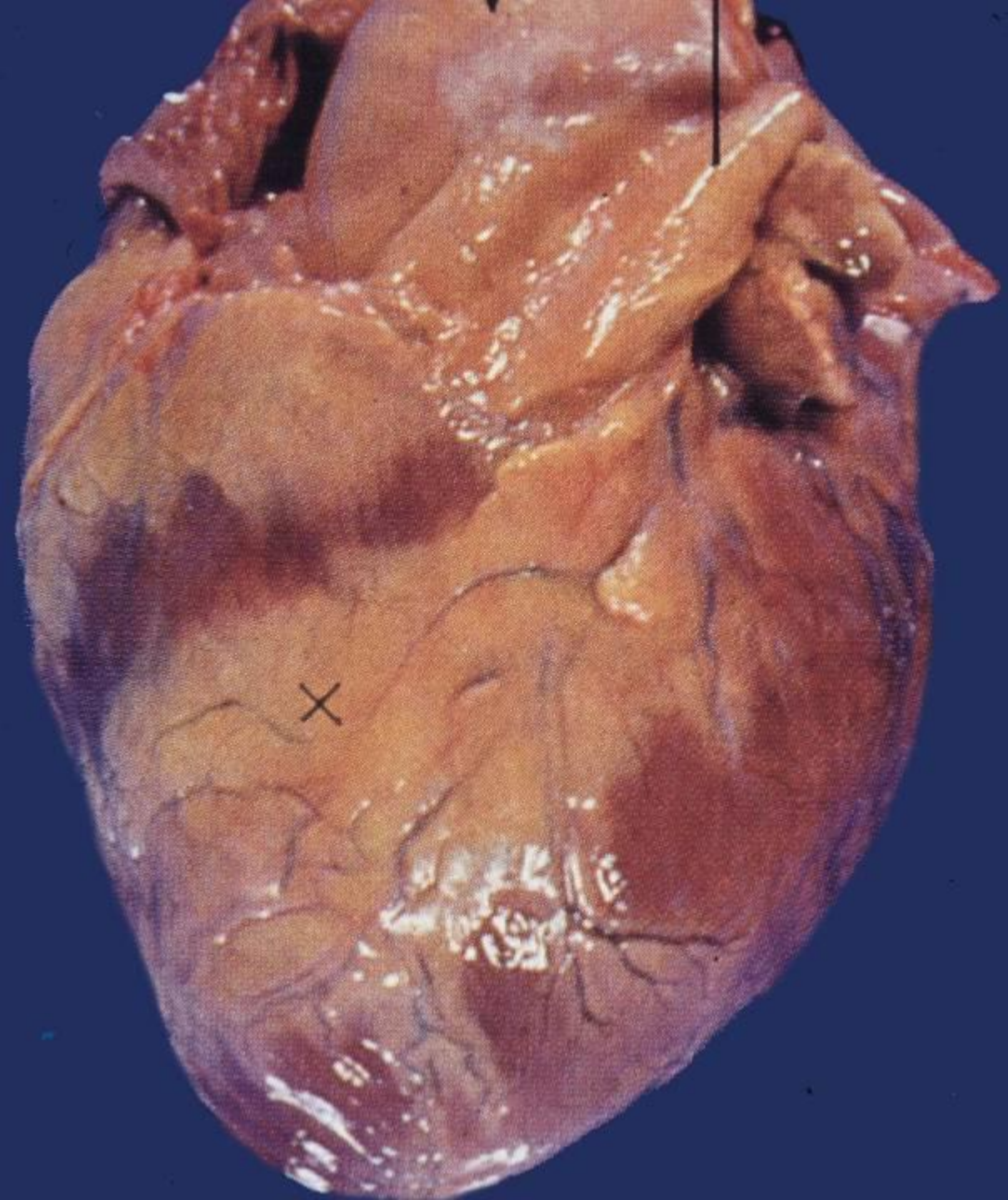
Dilatatio
ventriculi sin.
cordis

5 cm

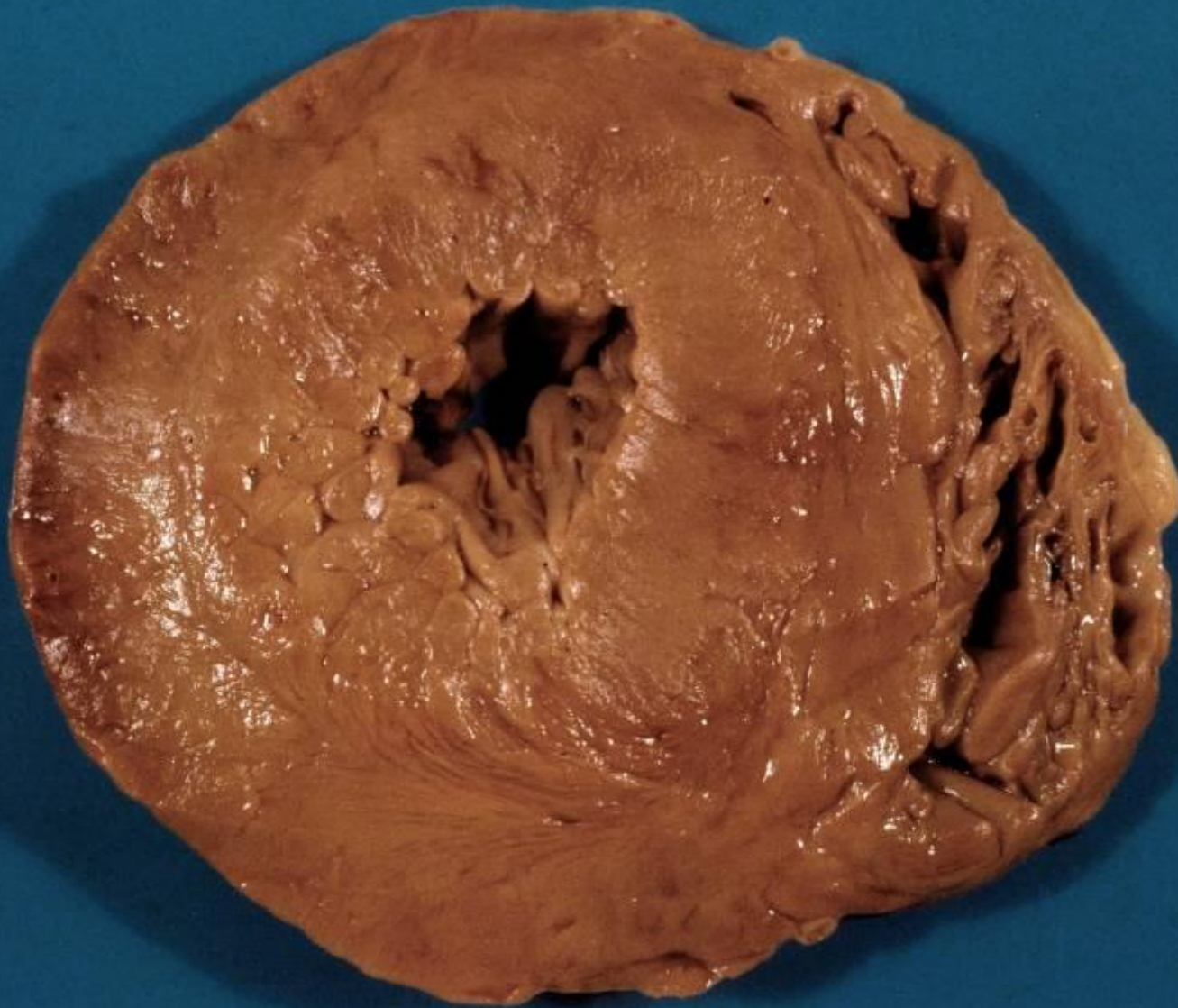

Dilatatio
ventriculi sin.
cordis

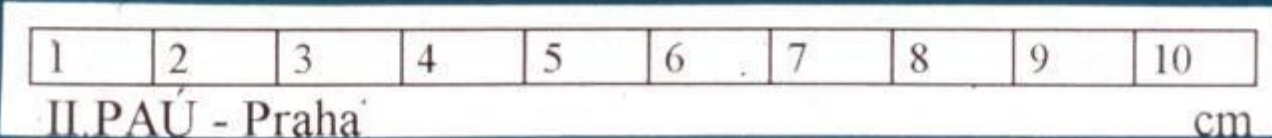
— 5 cm —

Hypertrophia
ventriculi sin.
cordis

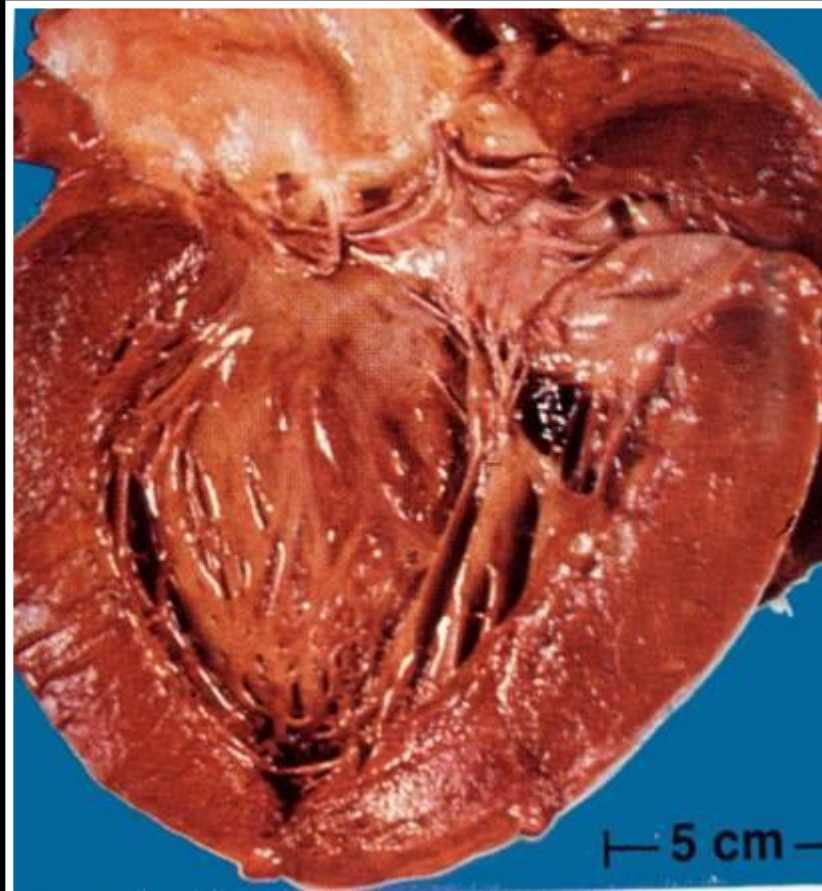
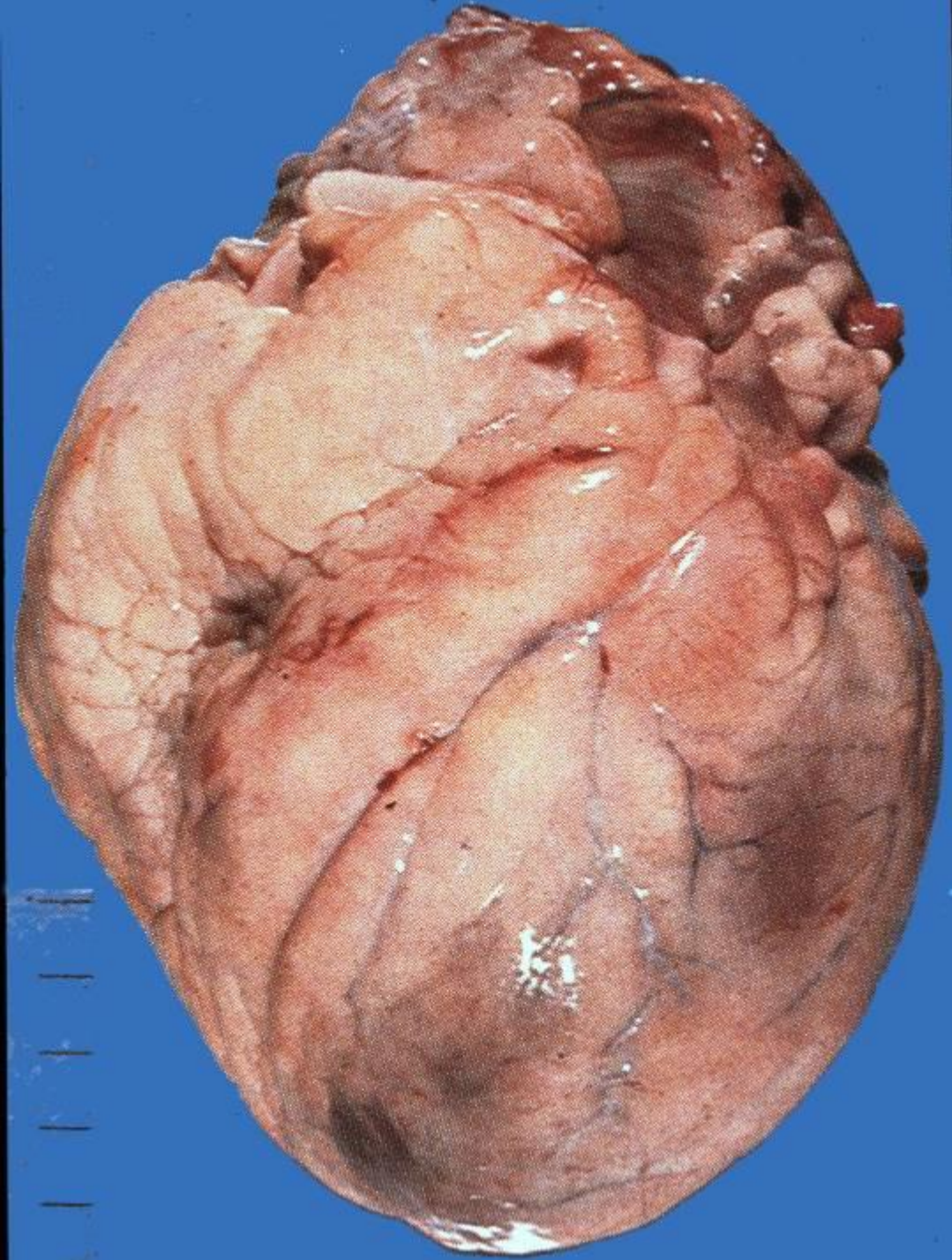
Hypertrophia
concentrica
ventriculi sin.
cordis

95 / 01

Hypertrophia excentrica
ventriculi sin. cordis

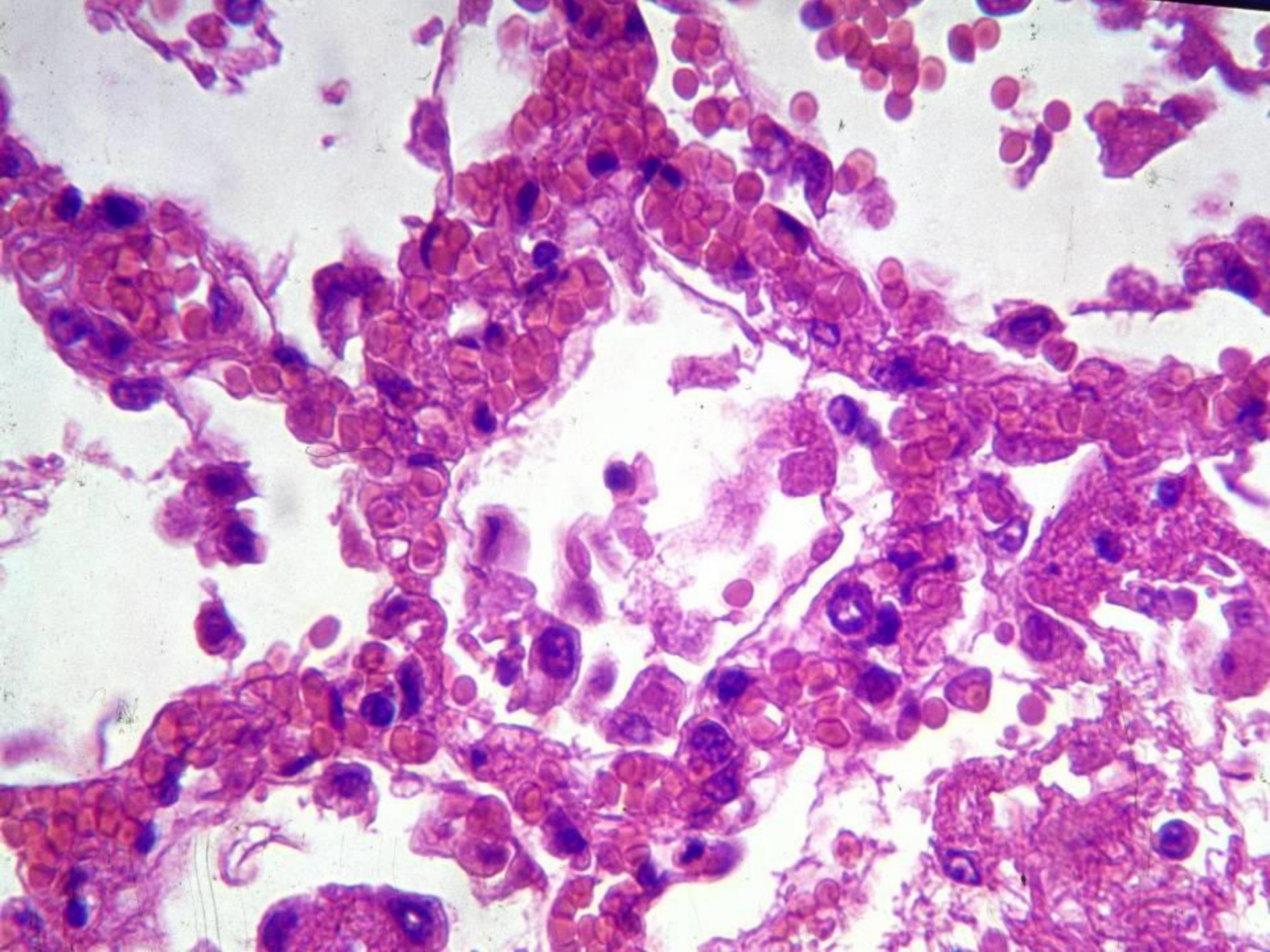
Projevy cirkulačního selhání mimo srdce

Akutní

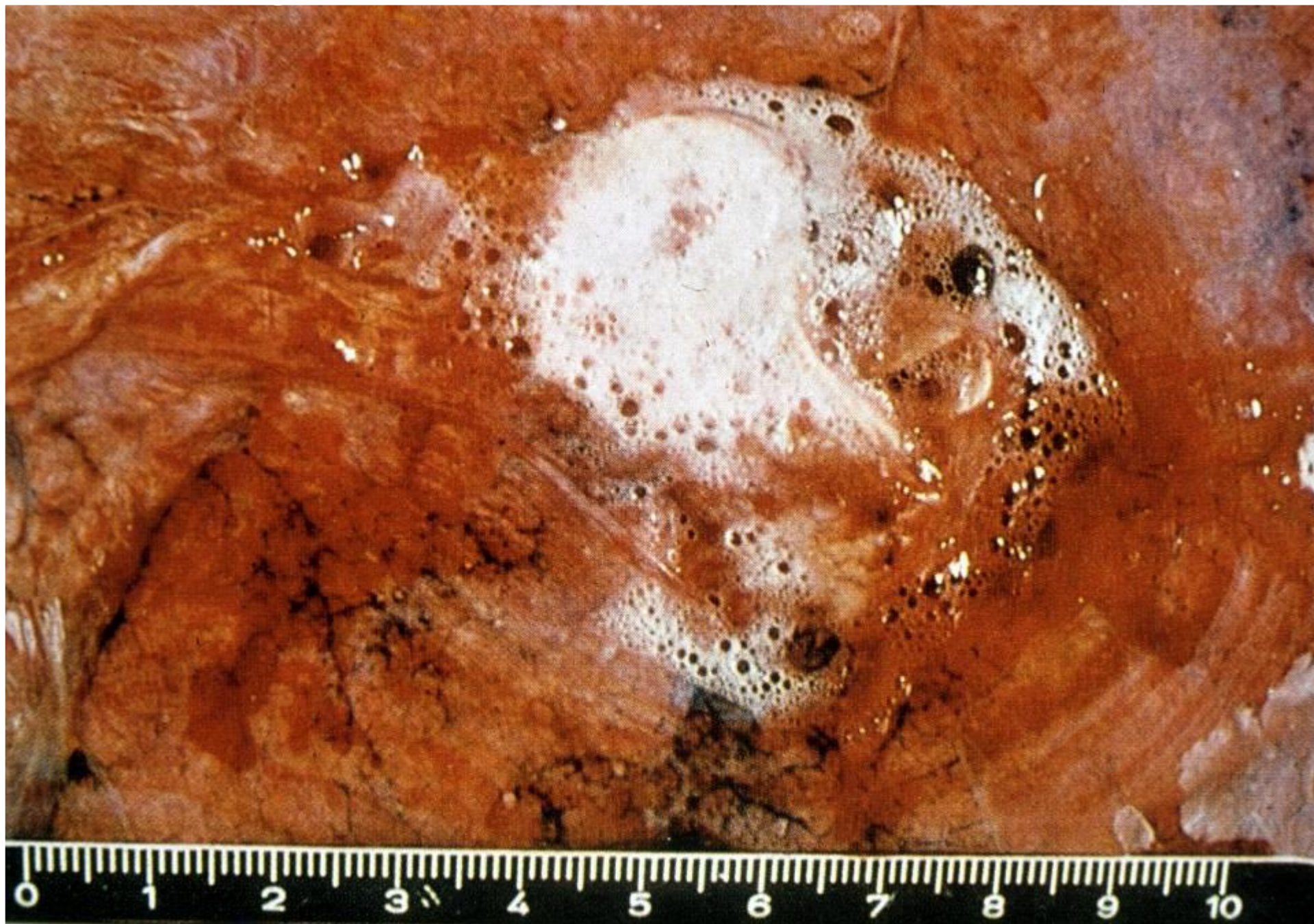
- kapilarovenózní městnání
- akutní venostáza
- cyanóza (5g% red. hemoglobinu!)
- kardiální hydrops edém

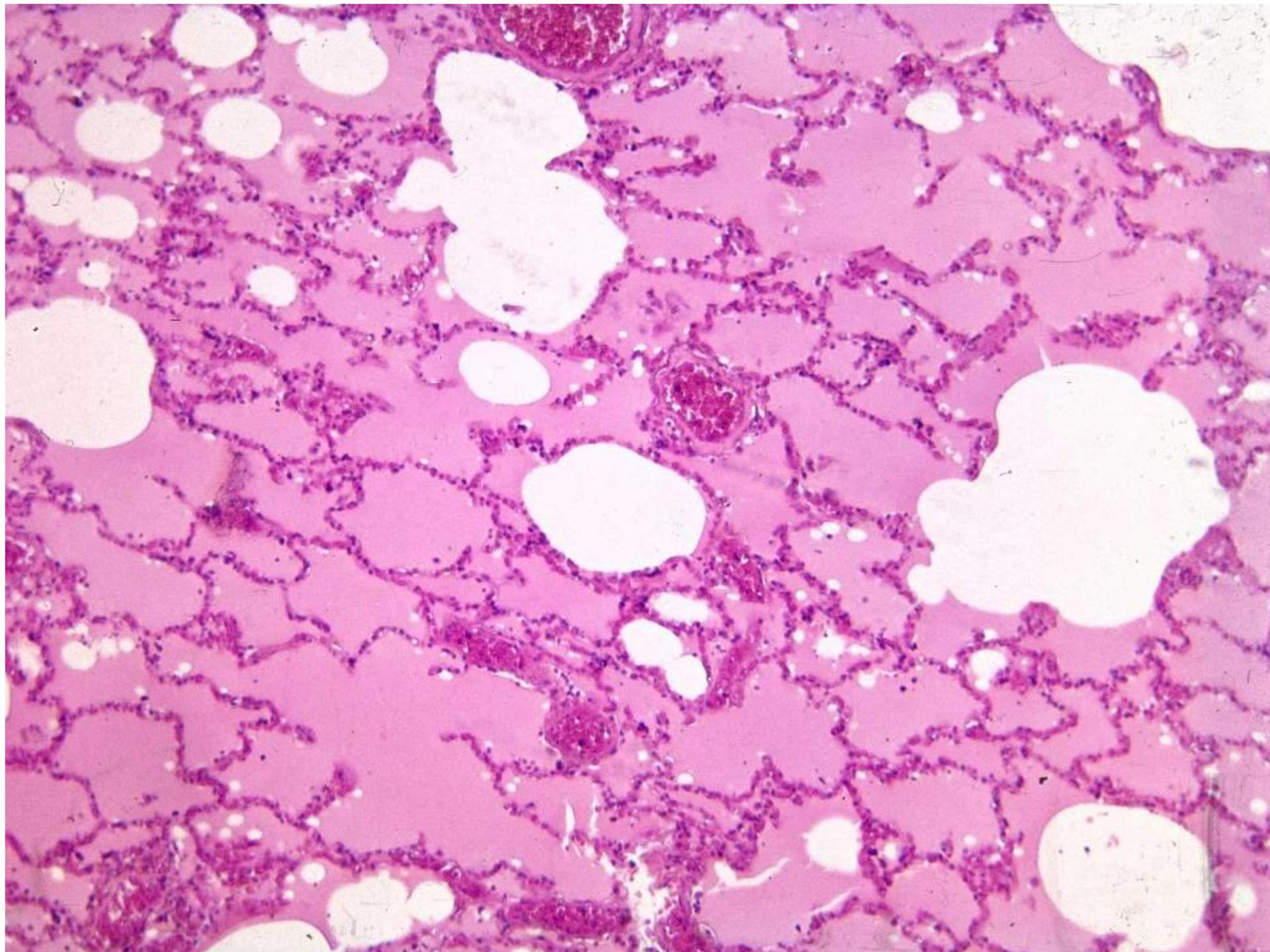
Chronické

- cyanotická indurace (*slezina, játra, ledviny*)
- rezavá indurace (*plic*)
- venostatický katar
- hypertrofie cév
- kardiální hydrops edémy

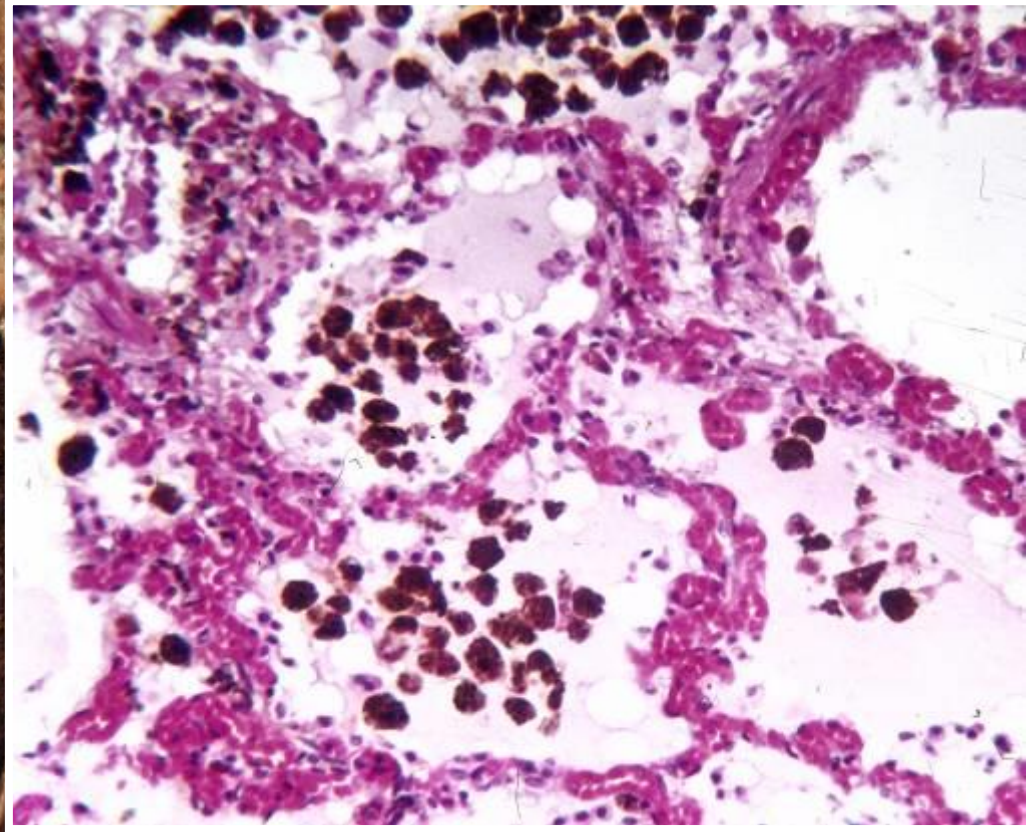
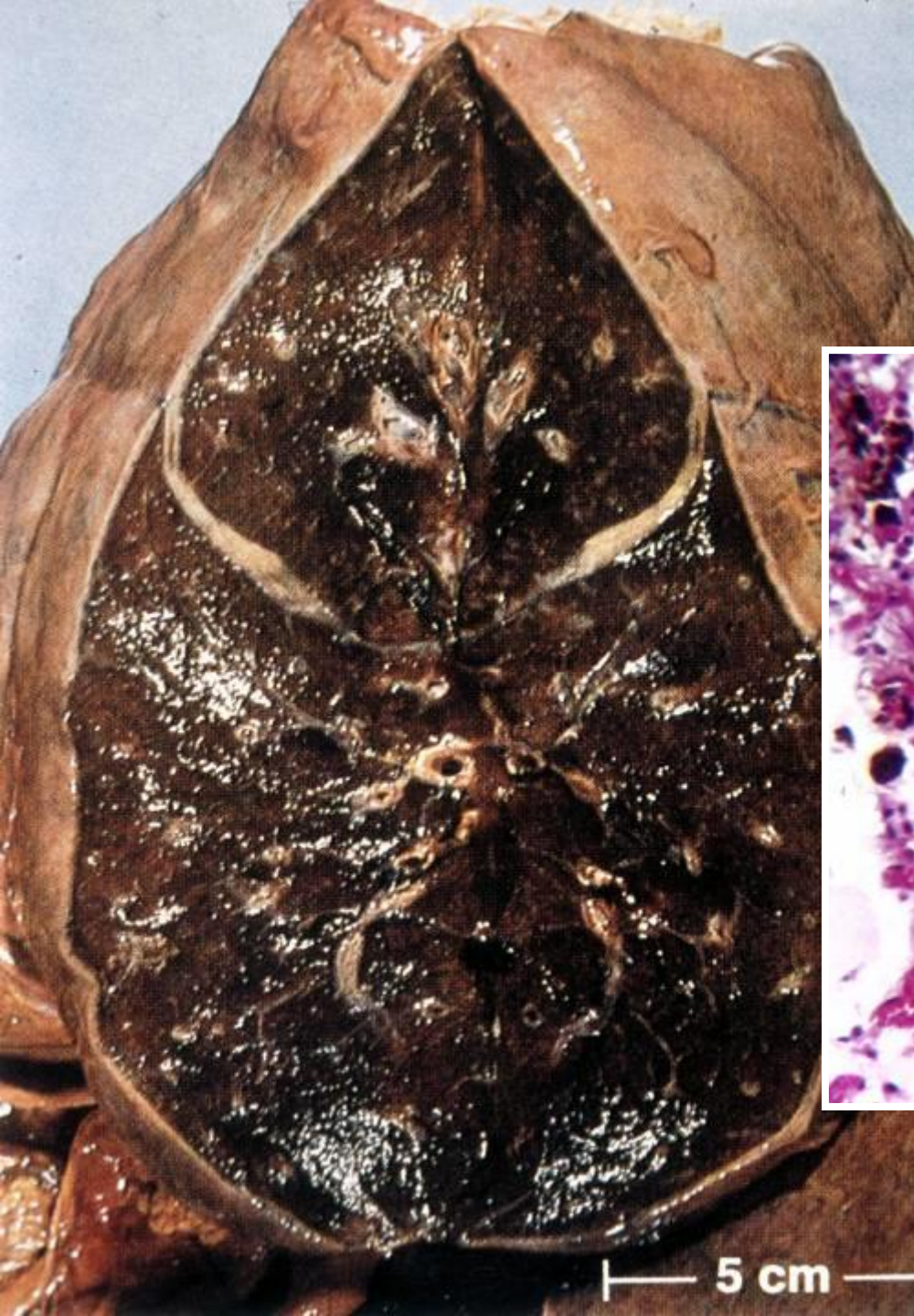

Shock cardiogenes . Oedema pulmonum.

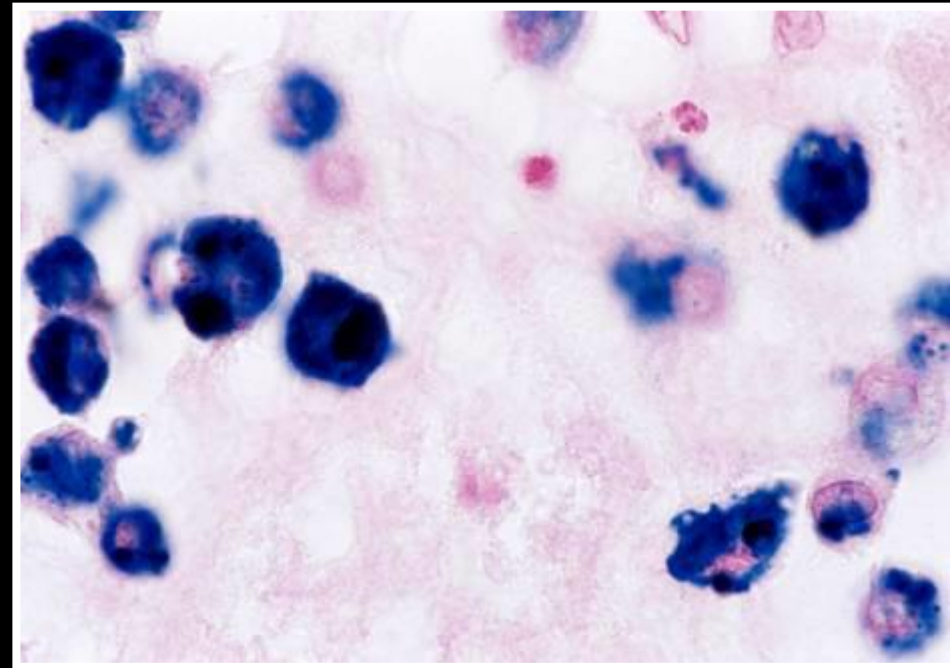

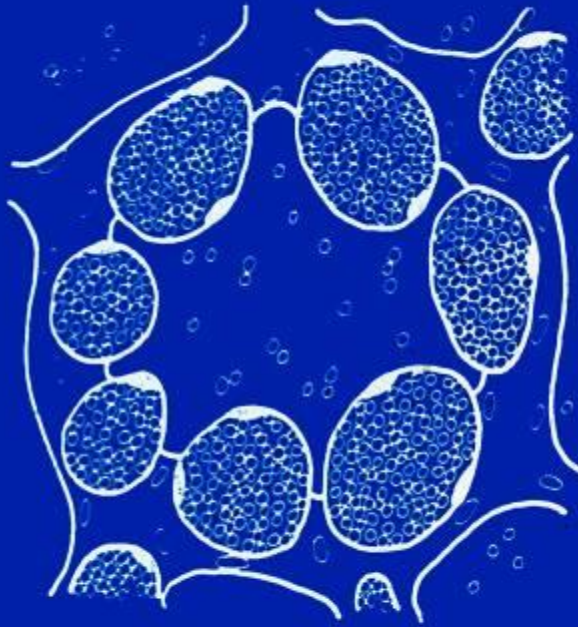
Venostasis pulmonum
chronica – induratio rubra

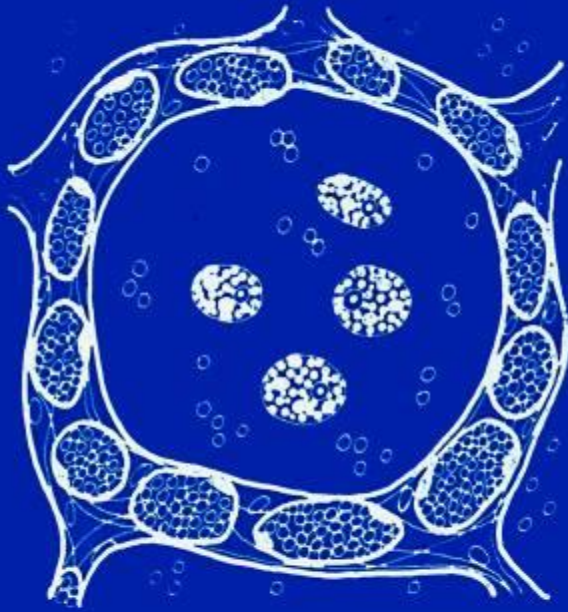
Venostasis pulmonum
chronica – induratio rubra

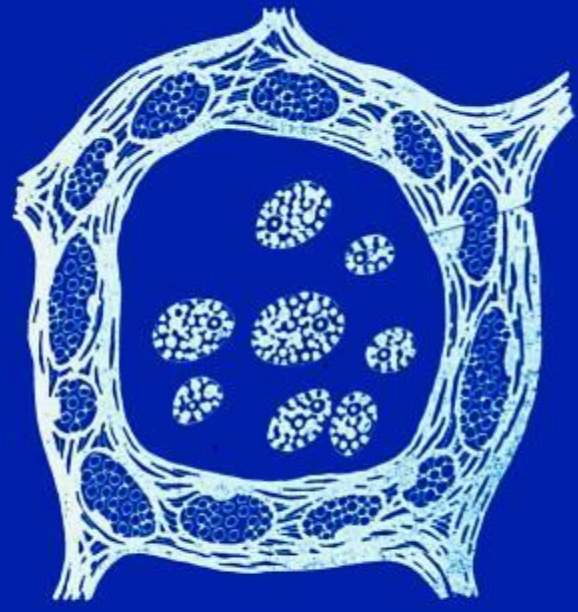
Congestion of the Lungs

Hyperemia
Acute

Beginning induration
Subacute

Chronic congestion
(Stasis) of lung

Fig. 106. Different stages of congestion of the lung.

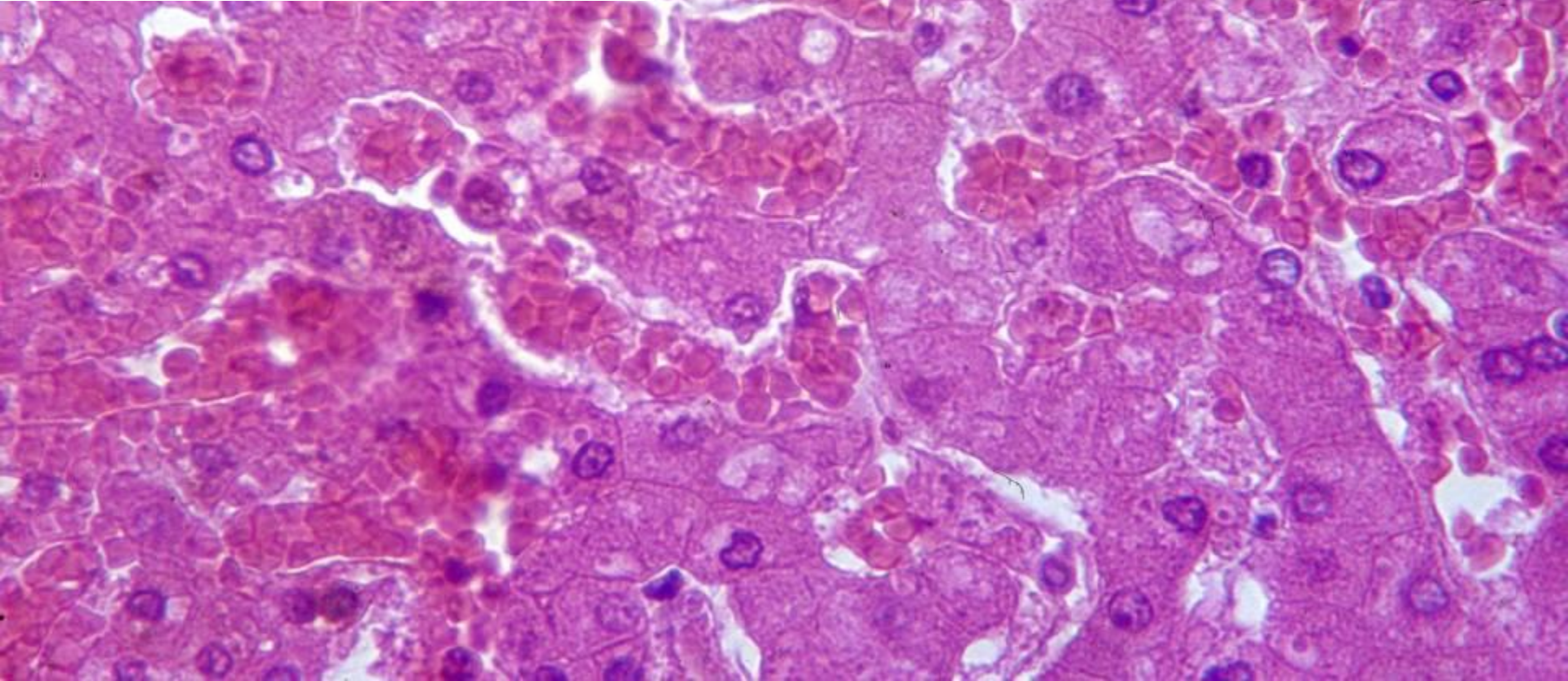
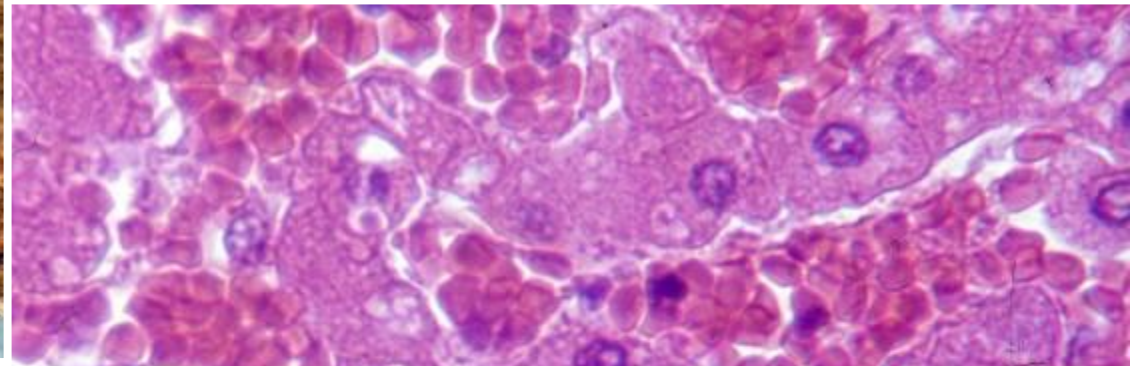
Finger clubbing
in heart failure

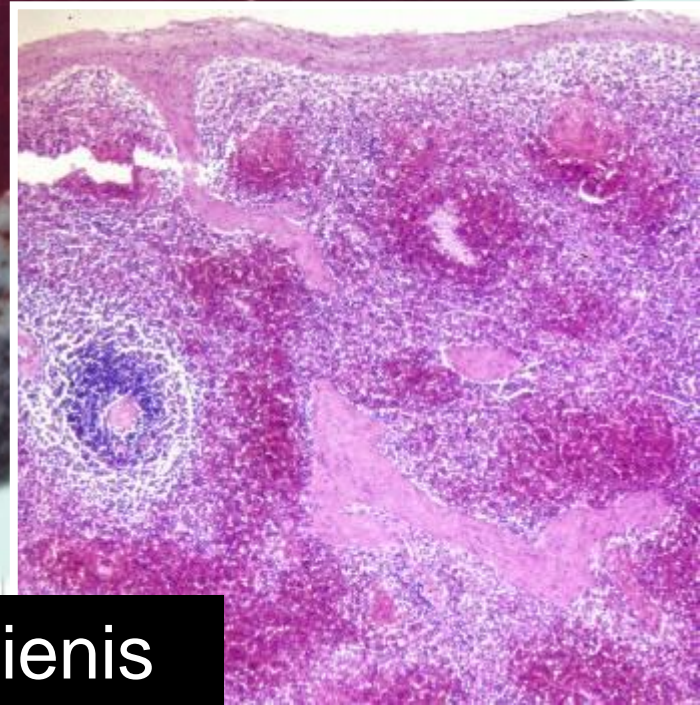
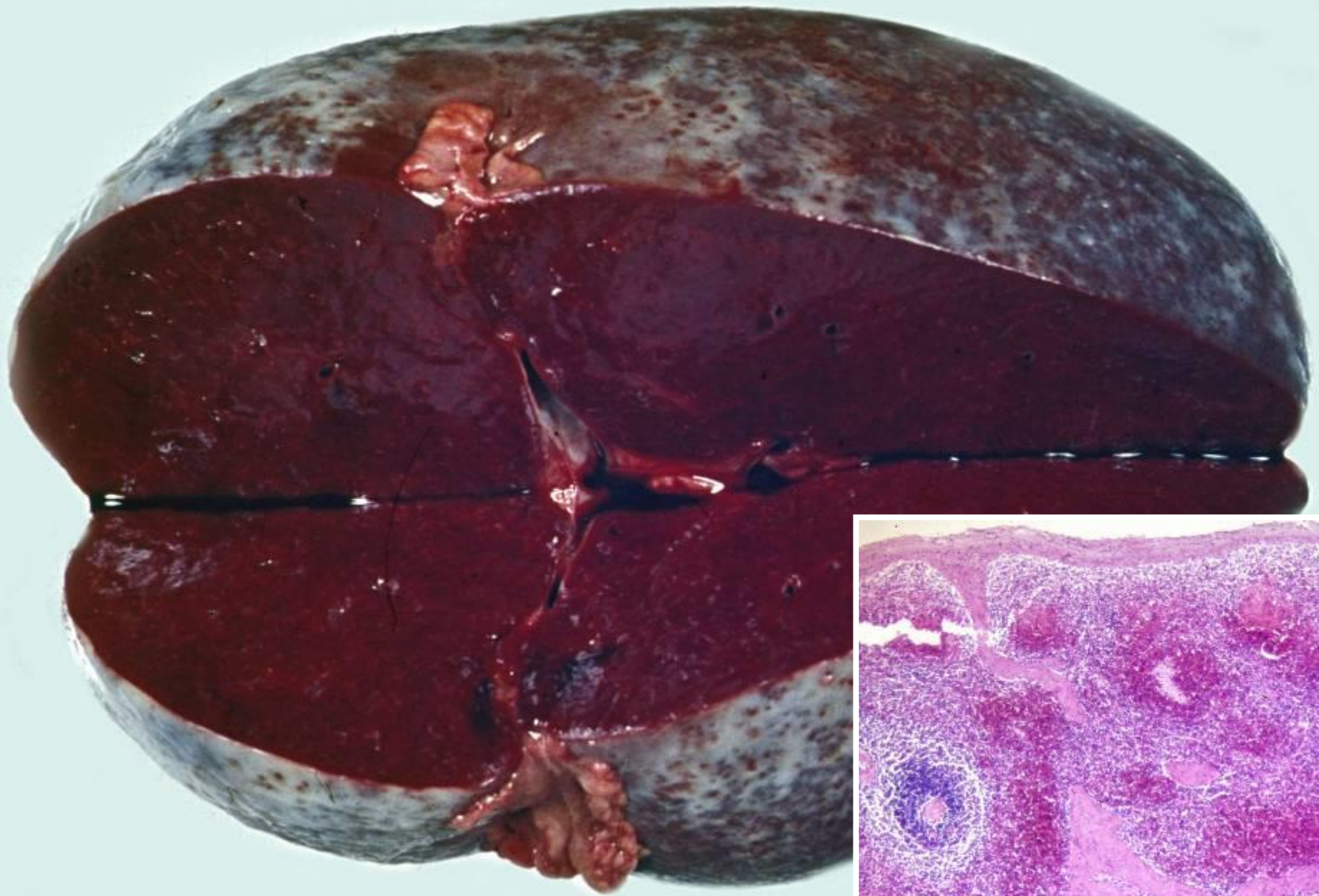

muškátov
oříšek

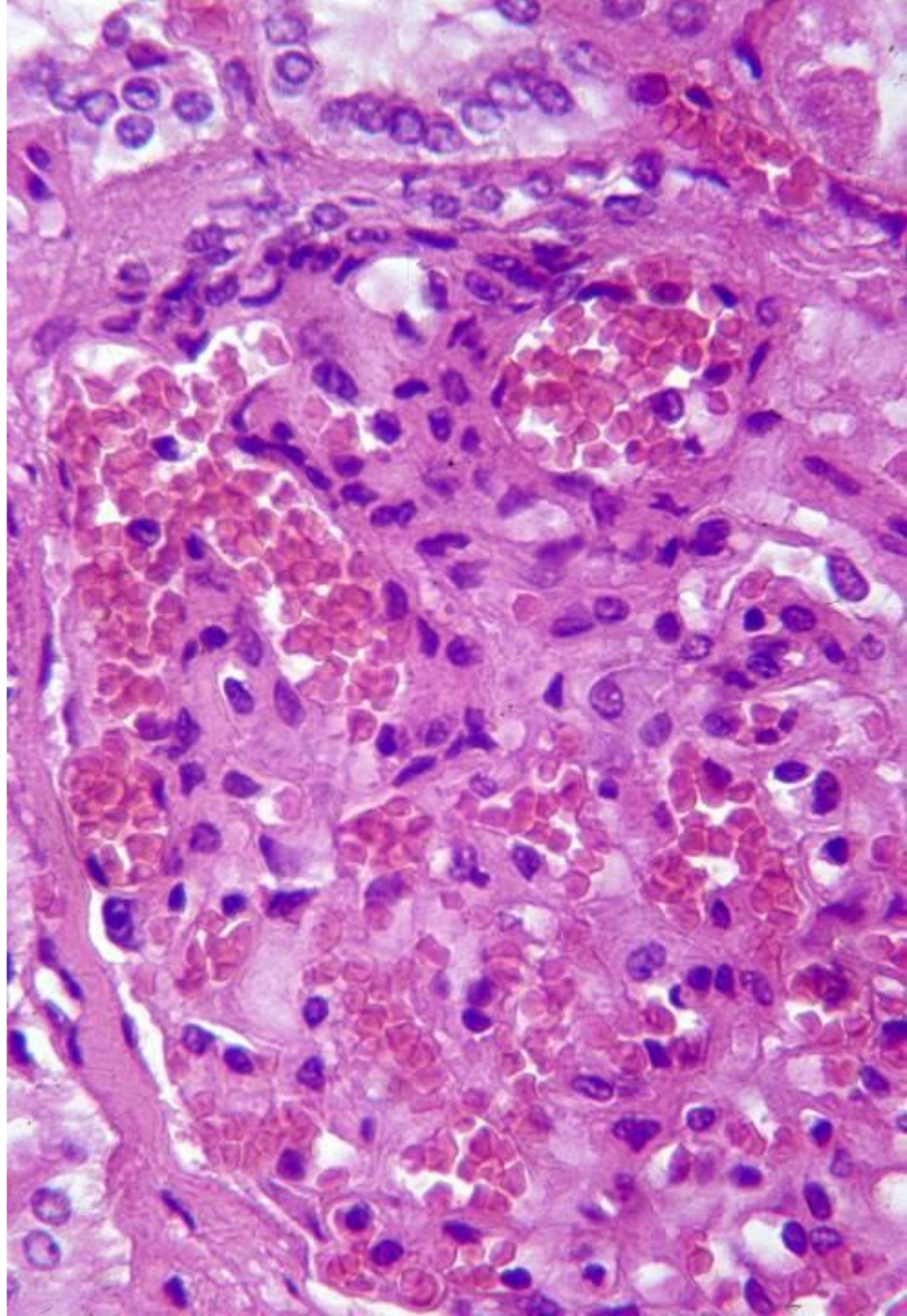

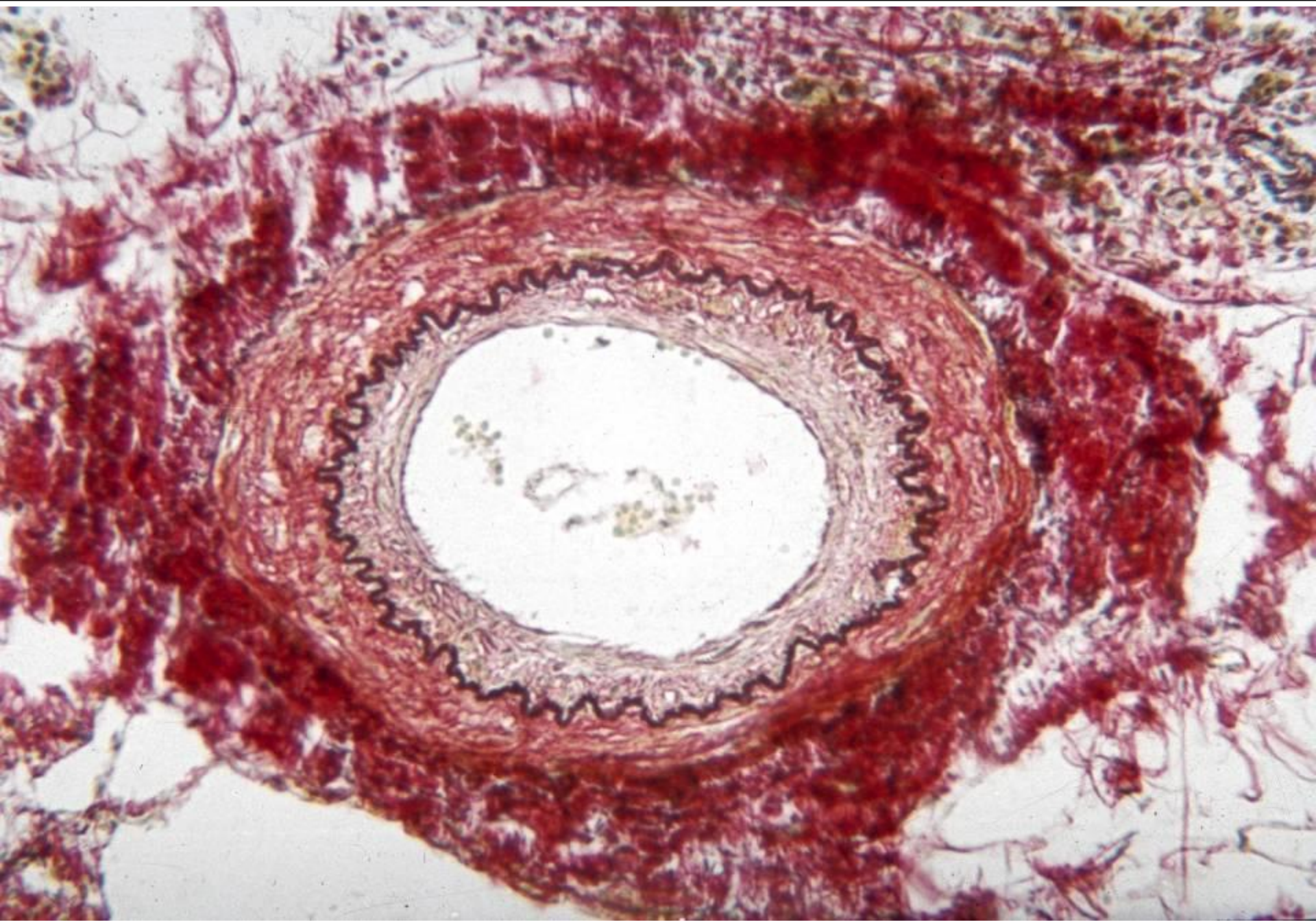
„muškátová“ játra

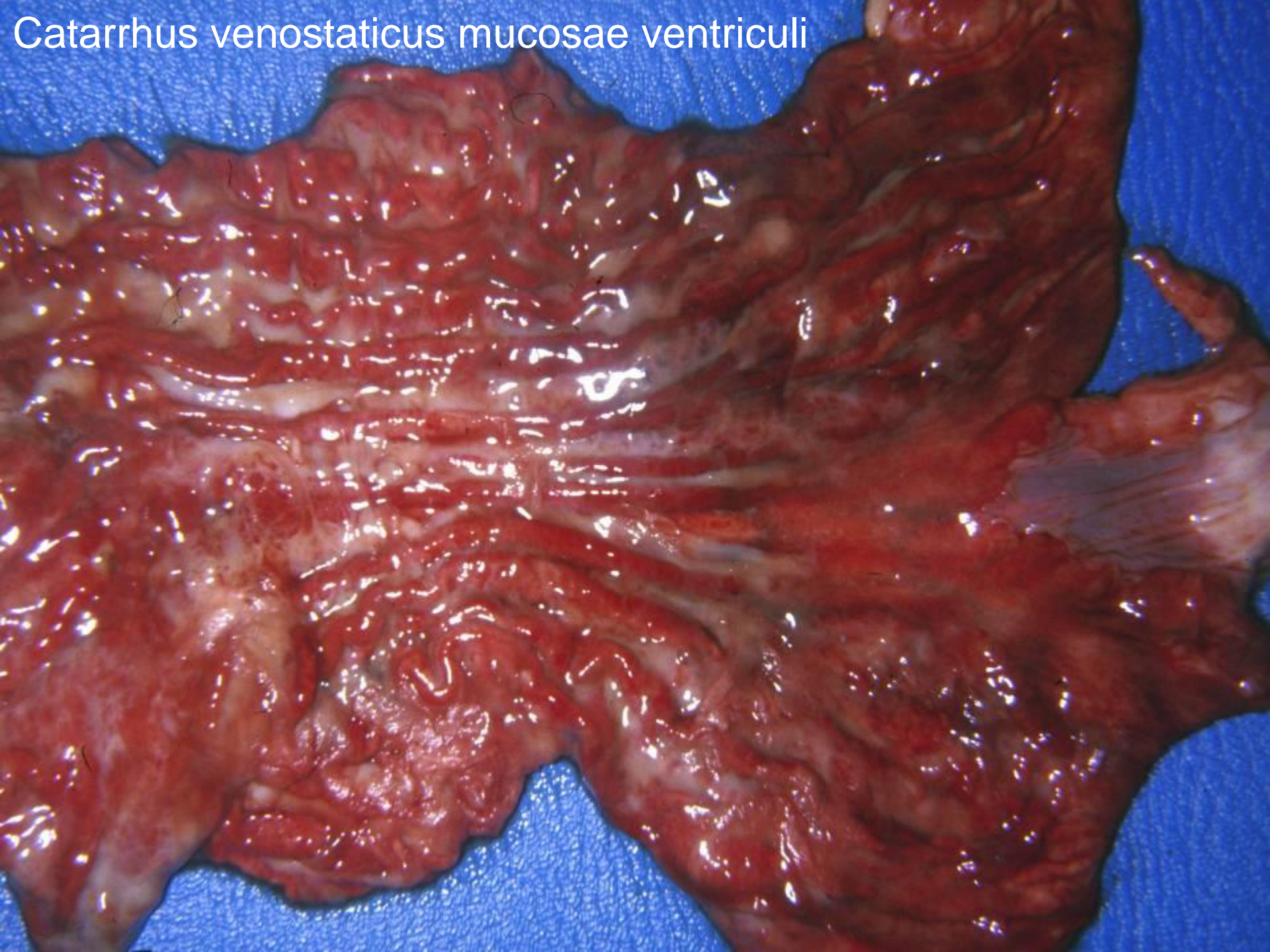

Induratio cyanotica lienis

Catarrhus venostaticus mucosae ventriculi

Šok

Def.:

hypoperfuze buněk a tkání v
důsledku sníženého efektivního
objemu cirkulující krve

Šok - *patogeneze*

- snížené množství krve
- snížený srdeční výdej
- redistribuce krve

Šok — *typy & příčiny*

- **kardiogenní**
- hypovolemický (*hemoragie, ztráta tekutin – popáleniny, zvracení*)
- septický (*bakteriální infekce*
G- endotoxinový, G+ septikemie)
- neurogenní (*anesthésie, poranění míchy*)

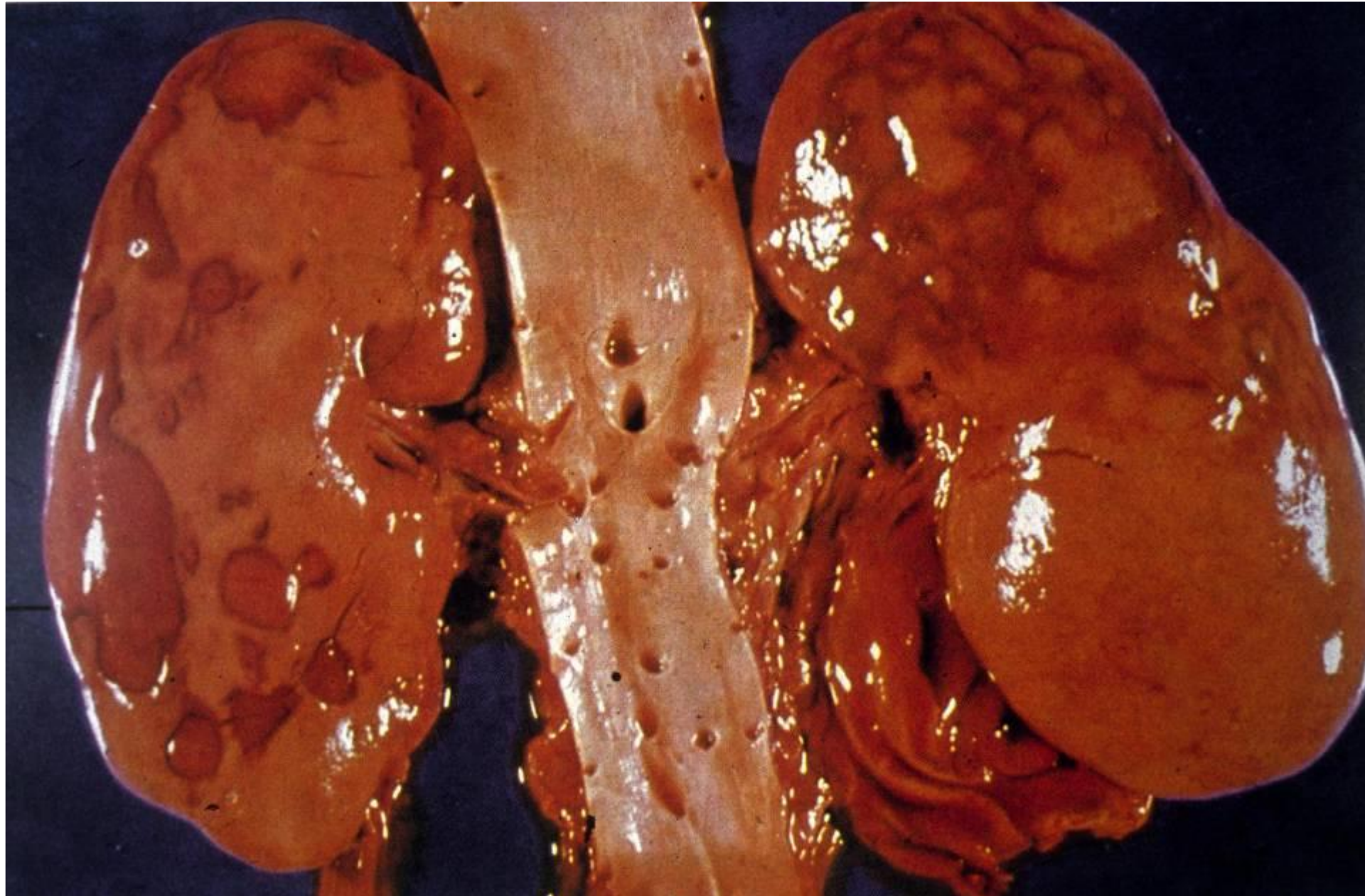
Šok - *stadia*

- *časné (nepokračující reversibilní)*
- progresivní – poškození buněk
- irreversibilní – smrt buněk

Šok - *morfologie*

- ischemická encephalopatie
- šoková plíce
- šoková ledvina
- adrenální hypolipoidóza
- játra – centroacinární nekrózy
- pankreas fokální nekrózy

Shock – necroses corticis renum

Kolaps

Def.:

krátkodobá disproporce objemu krve & cév z důvodu vasodilatace (teplo, psychogenní podněty...)

většinou se sama upraví, může progredovat do šoku

Nemoci cév

- arterie
- žíly
- kapiláry
- DEGENERATIVNÍ
- zánětlivé
- nádorové

Ateroskleróza

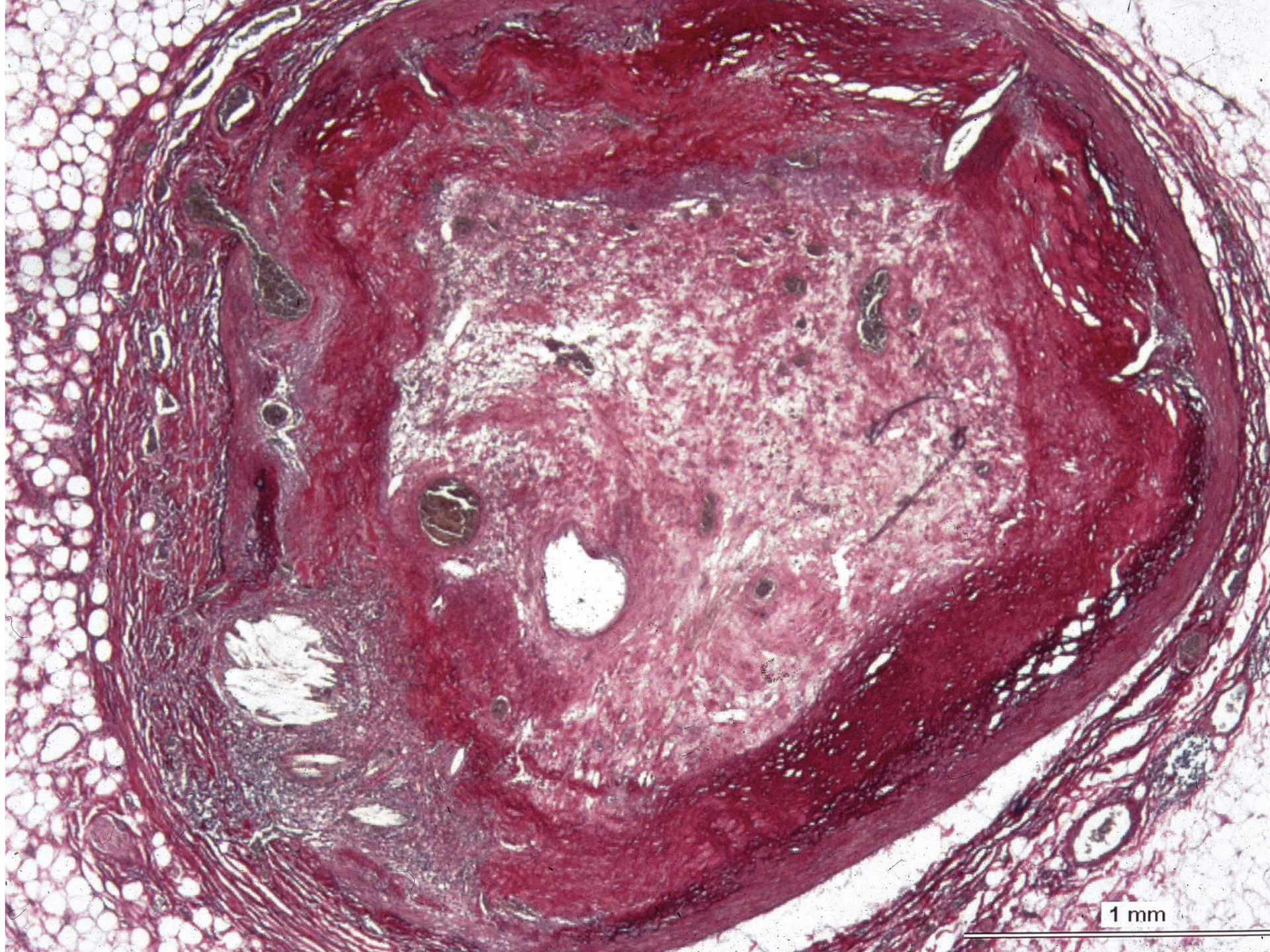
Atherosclerosis aortae initialis

Lipid streaks

Sudan Red

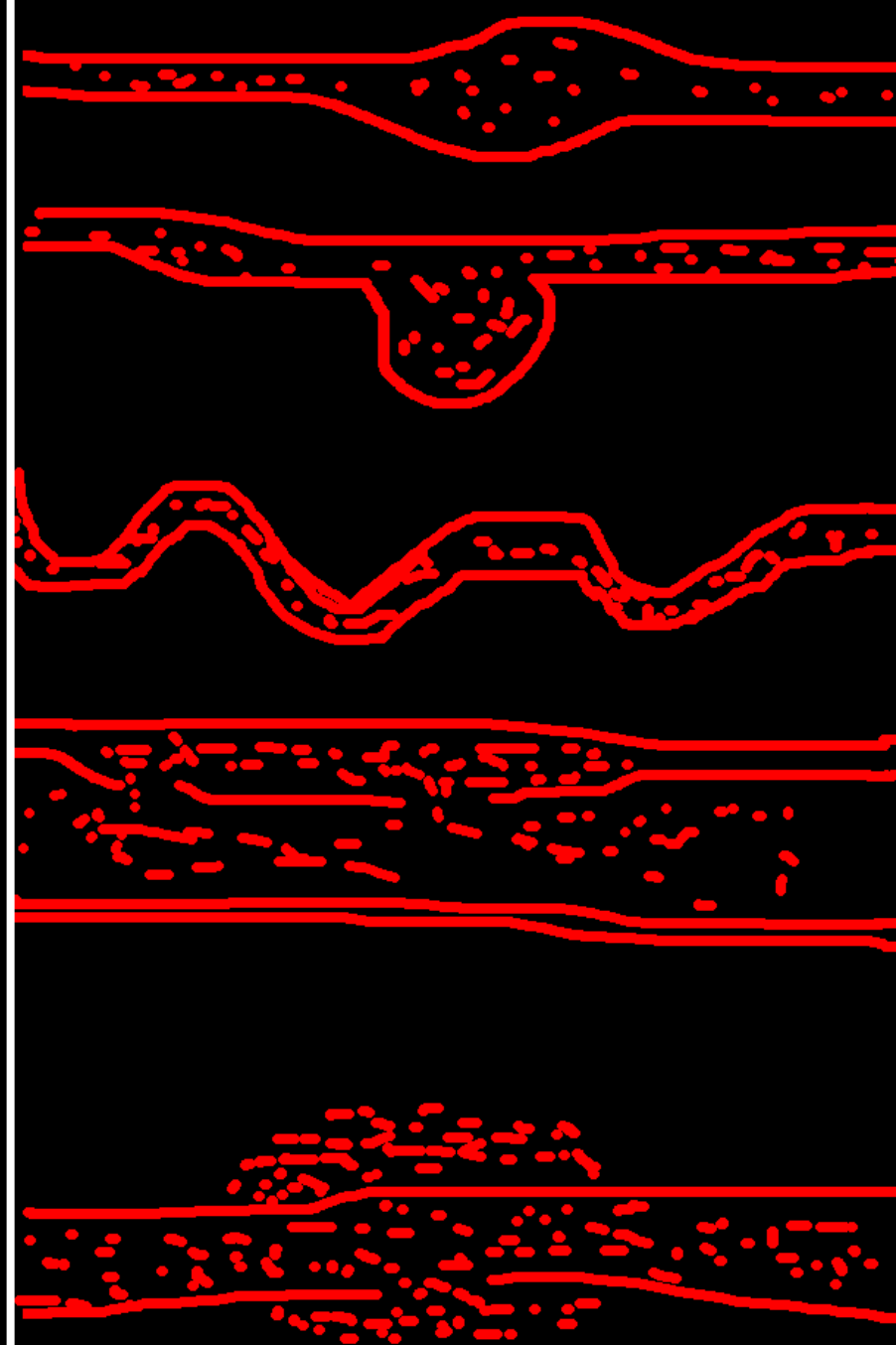
1 mm

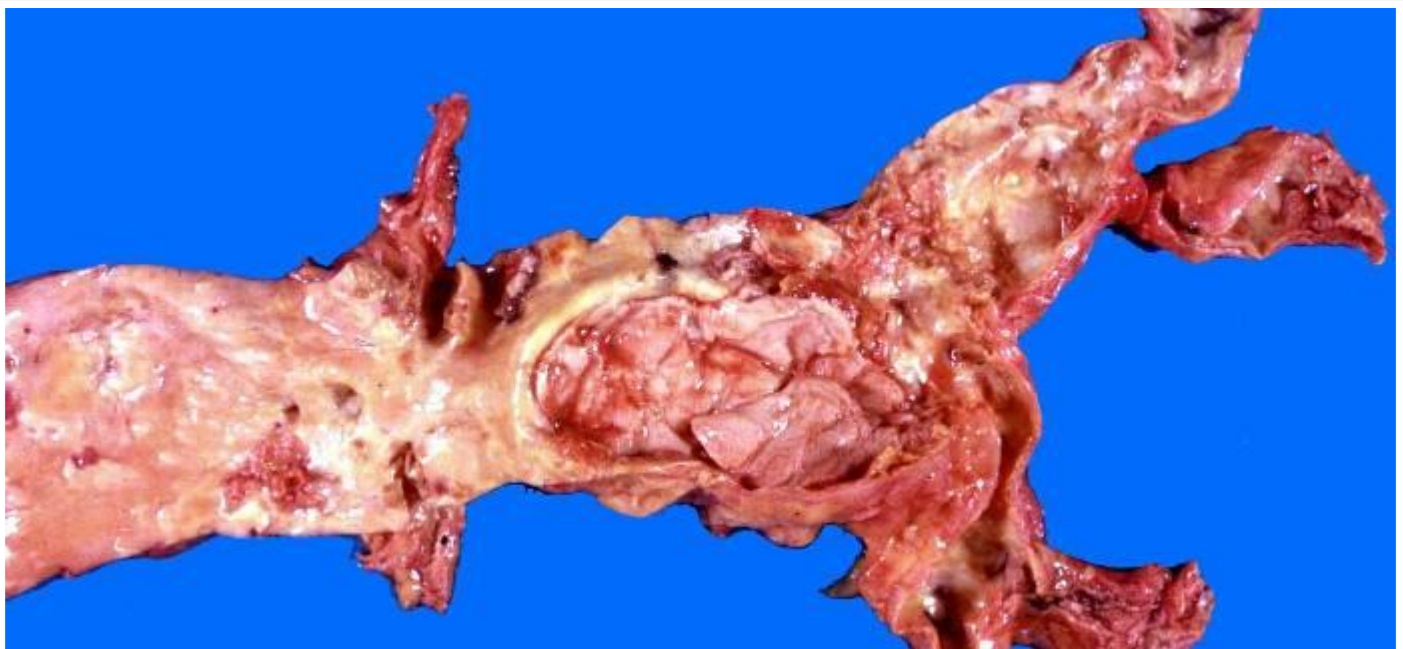
Ateroskleróza

Aneurysma - výdut'

- verum
  - fusiforme
  - sacciforme
  - serpentinum
- dissecans
- spurium
(periarteriální haematom)

Aneurysma sacciforme

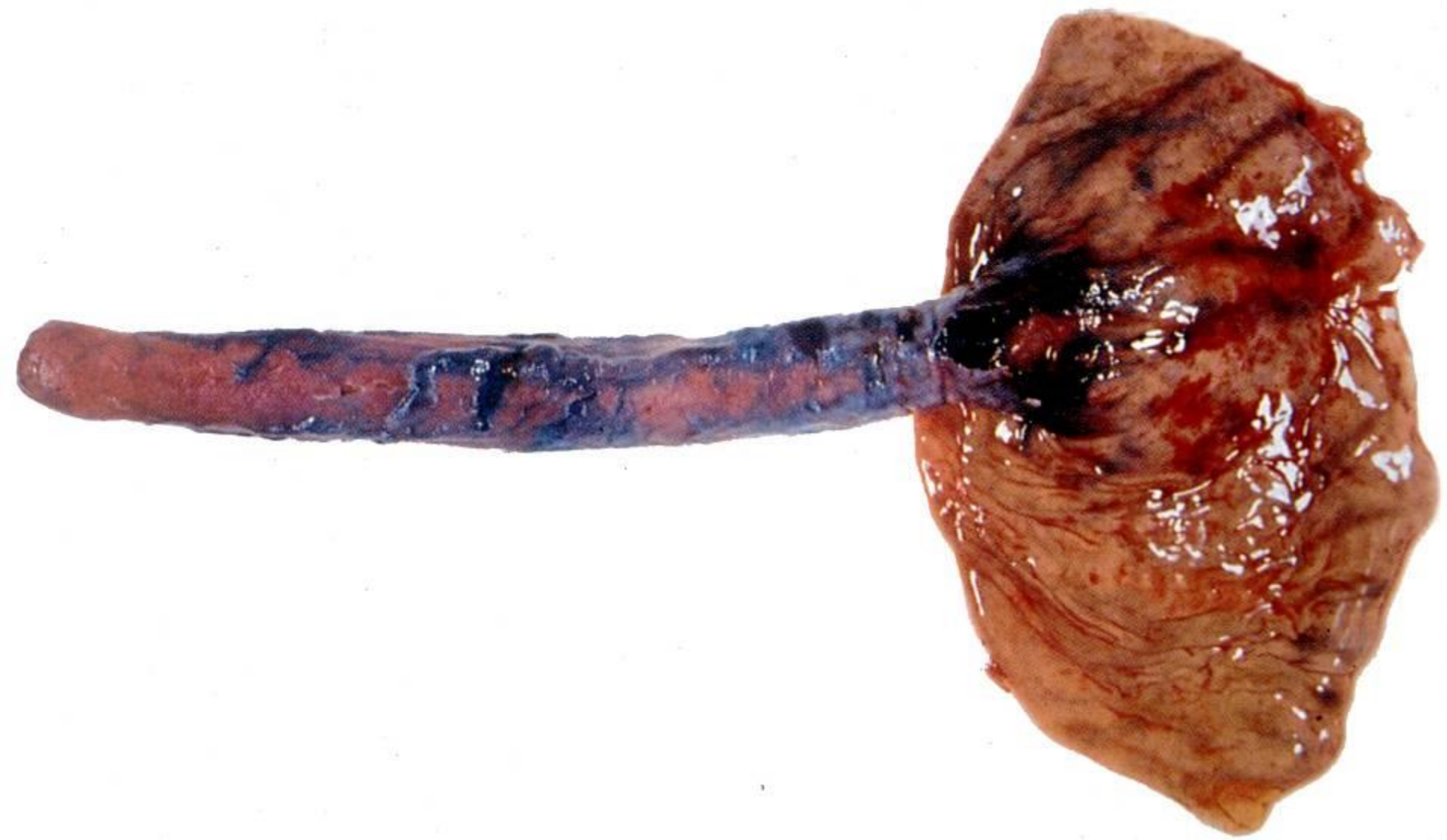

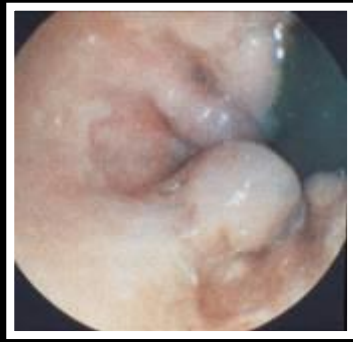
Complexus
varicosus cruris

Varices oesophageales

(Pulled inside out . Death from bleeding)

Nodi haemorrhoidales

Trombosa

Def.:

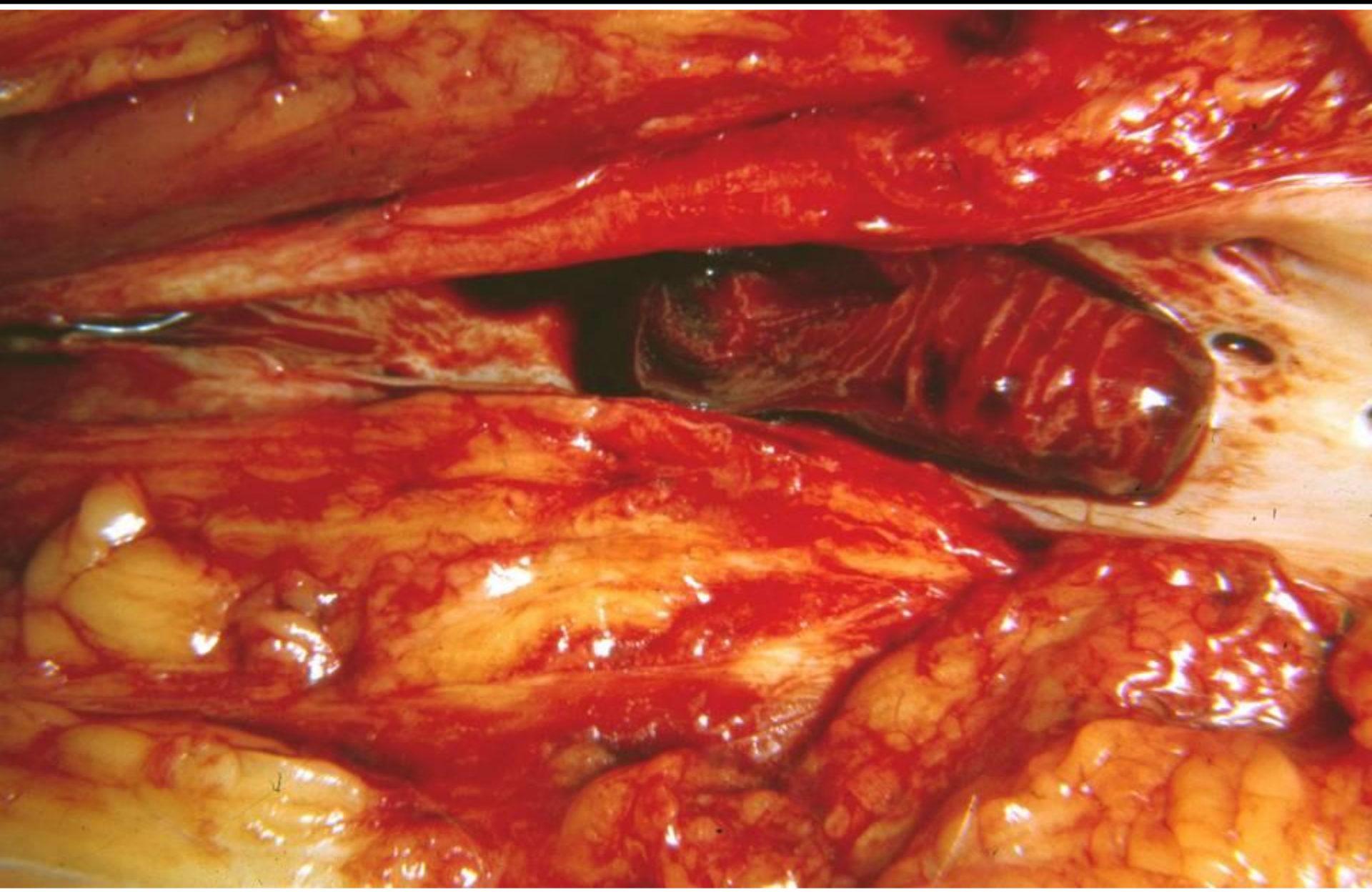
intravitální intravaskulární
srážení krve

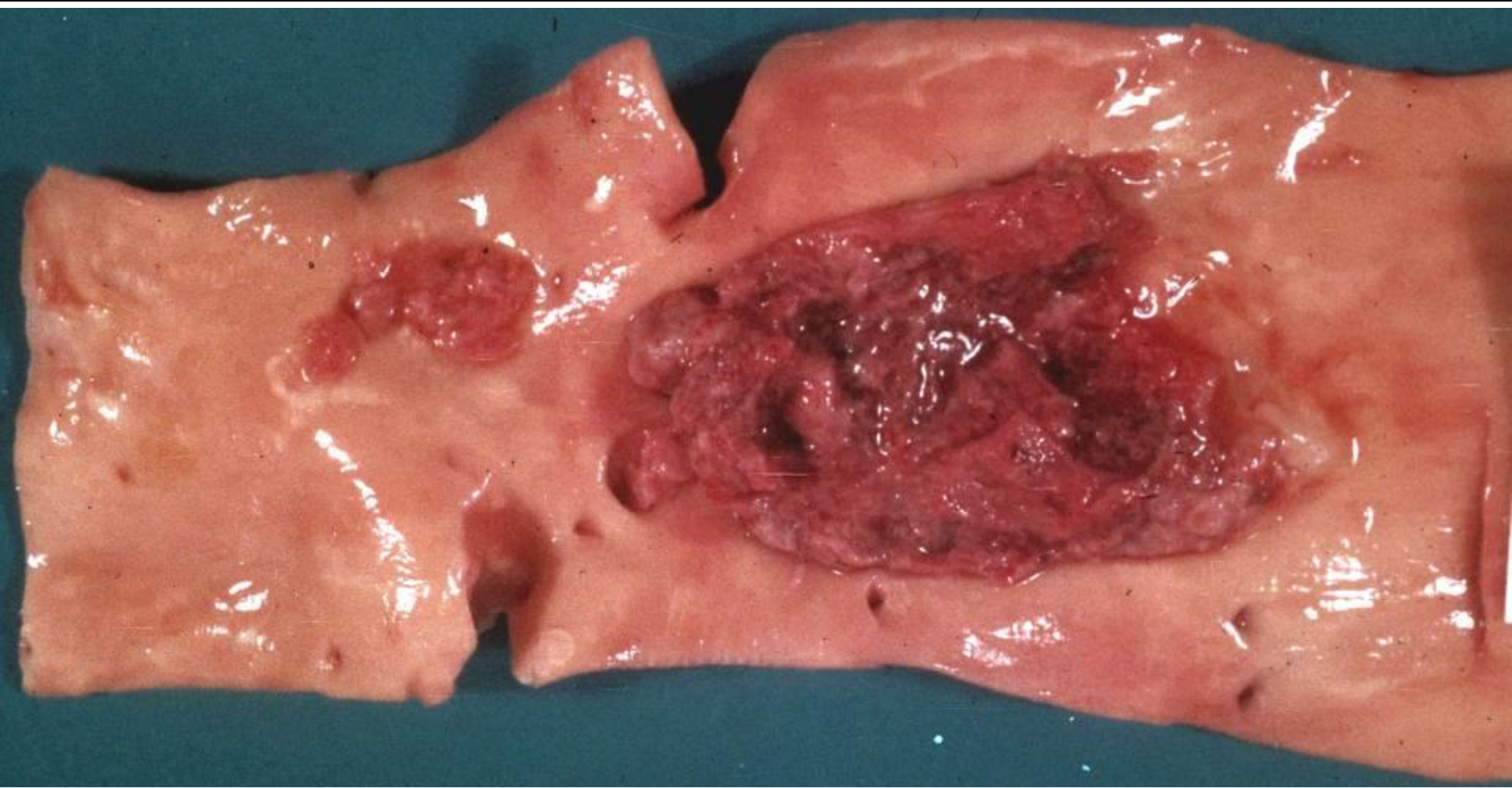
Rozsah:

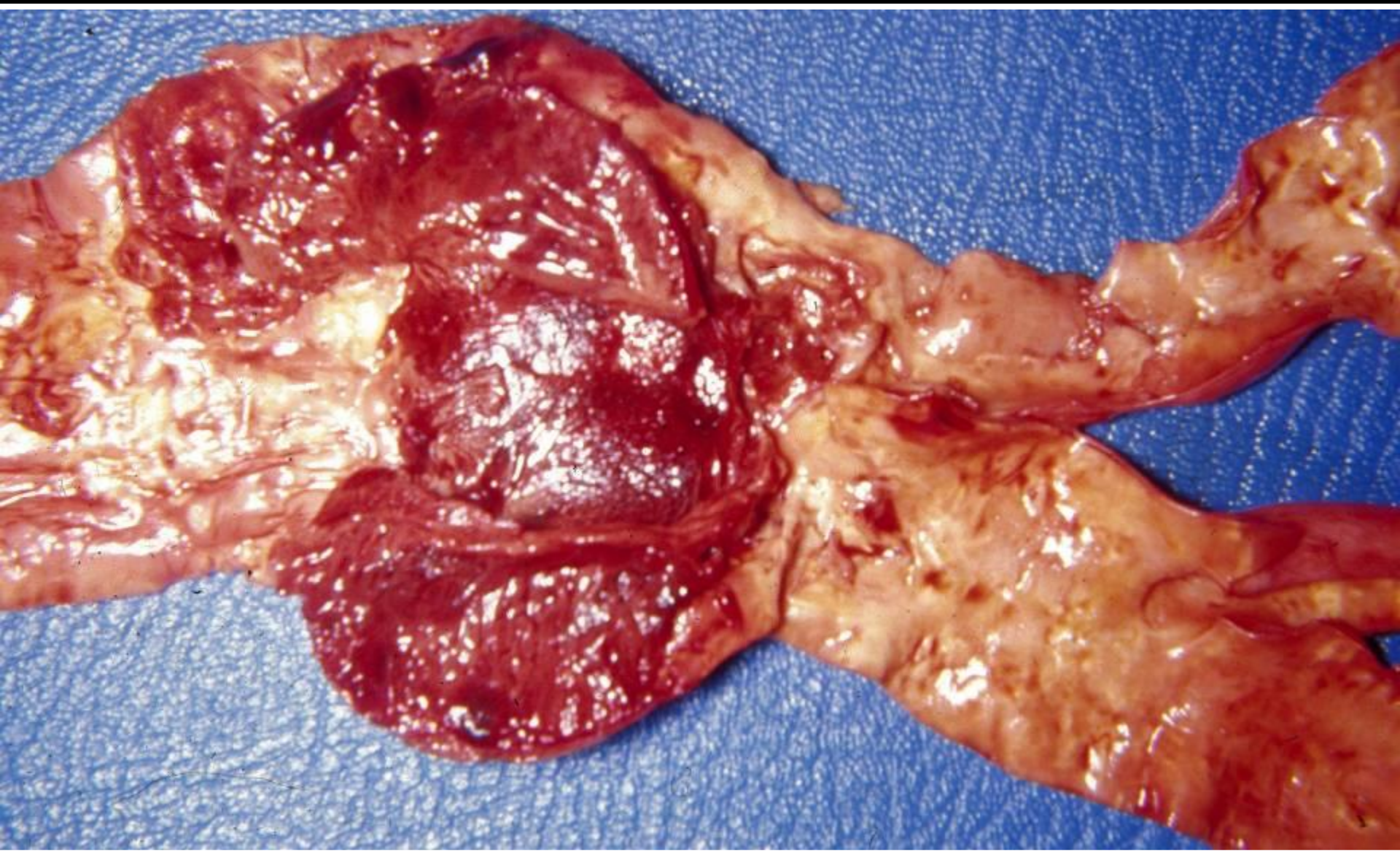
nástěnná
obturující

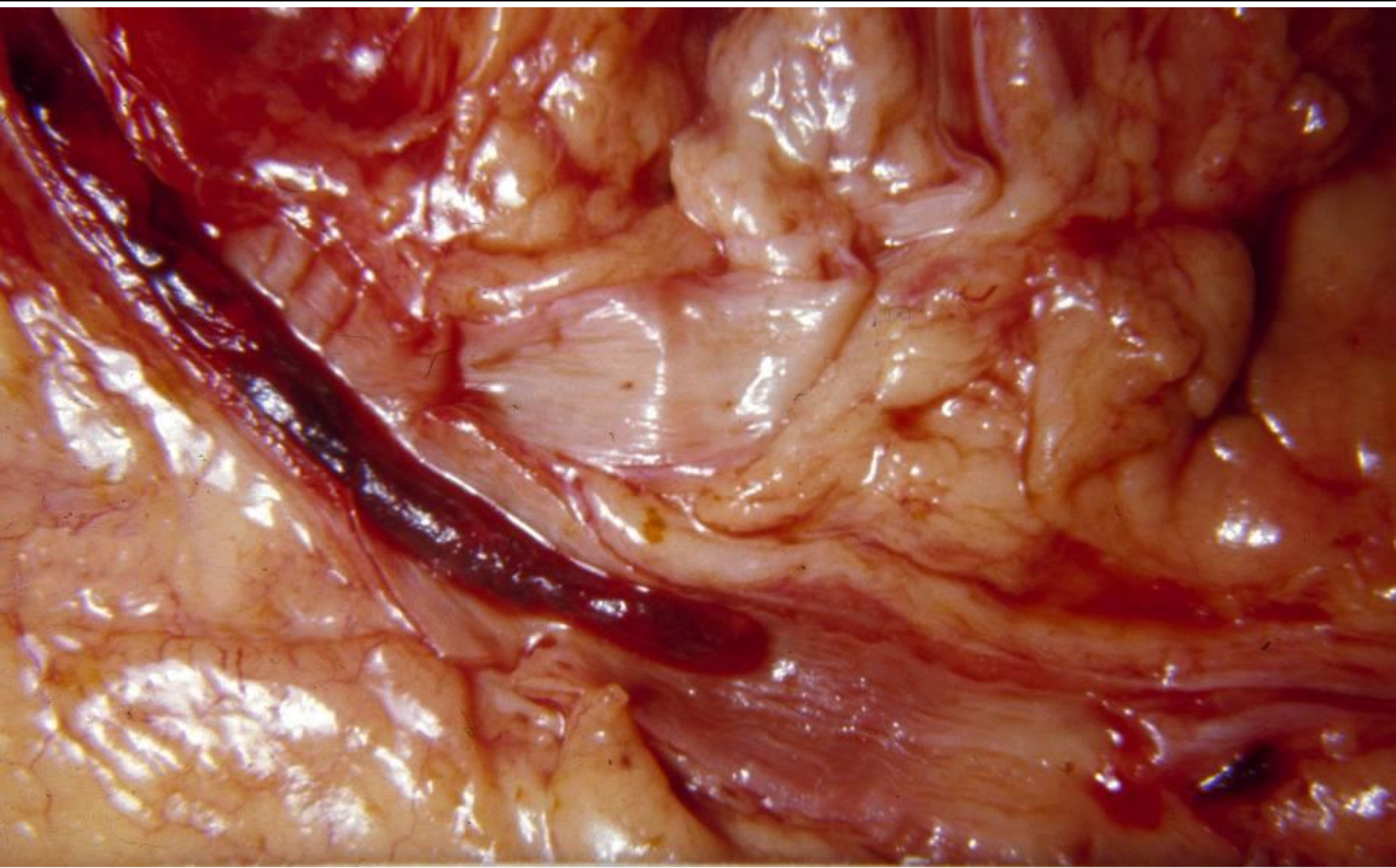
Typy trombů

- červený   stagnační
- bílý   fluxní
- smíšený
- hyalinní

Nástěnný trombus endokardu

Infarsatio haemorrhagica intestini tenuis

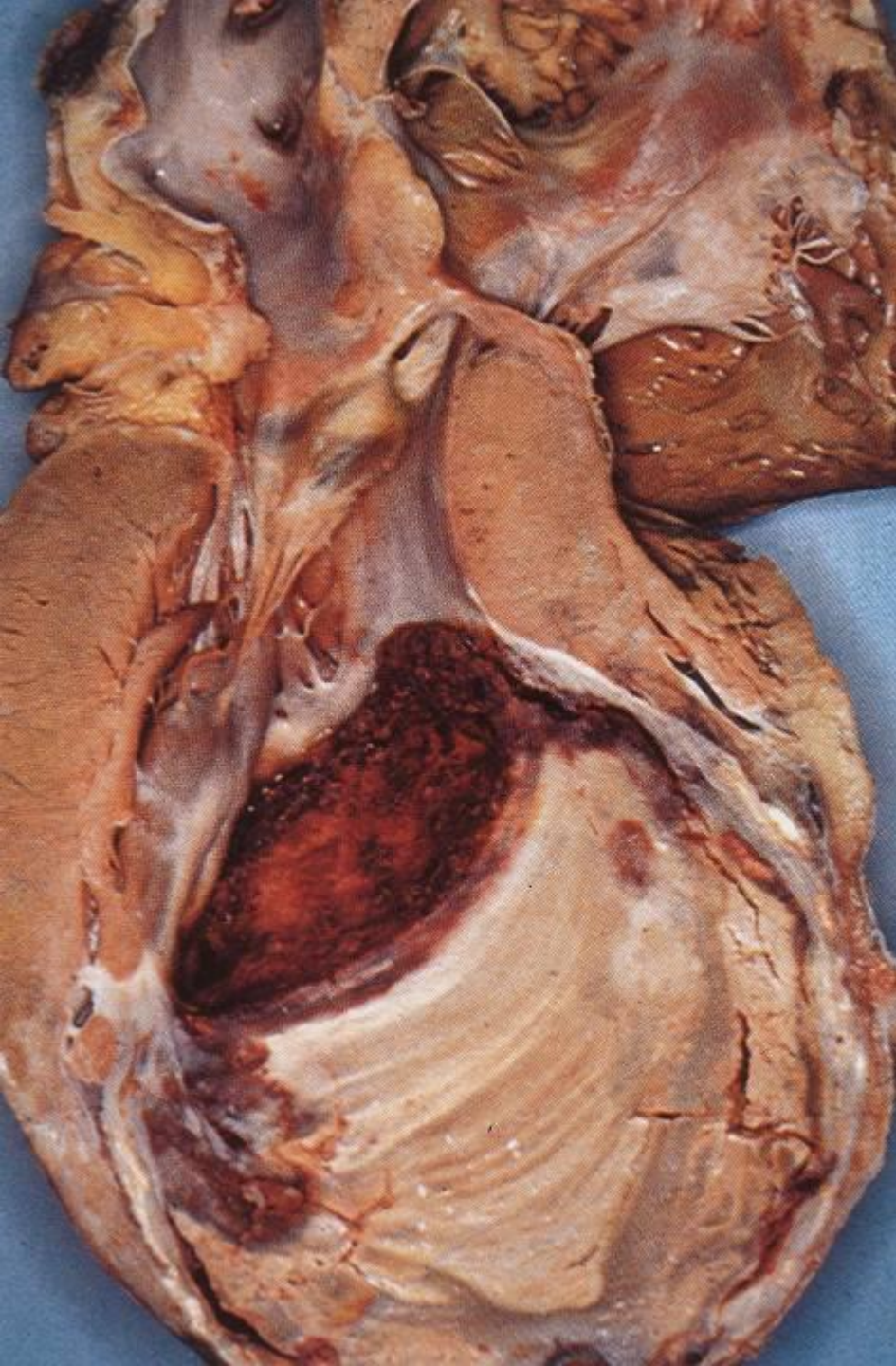
Embolie

Def.:

transport kompaktní částice
krevním oběhem a její uchycení
v místě anatomického zúžení

Embolie – typy

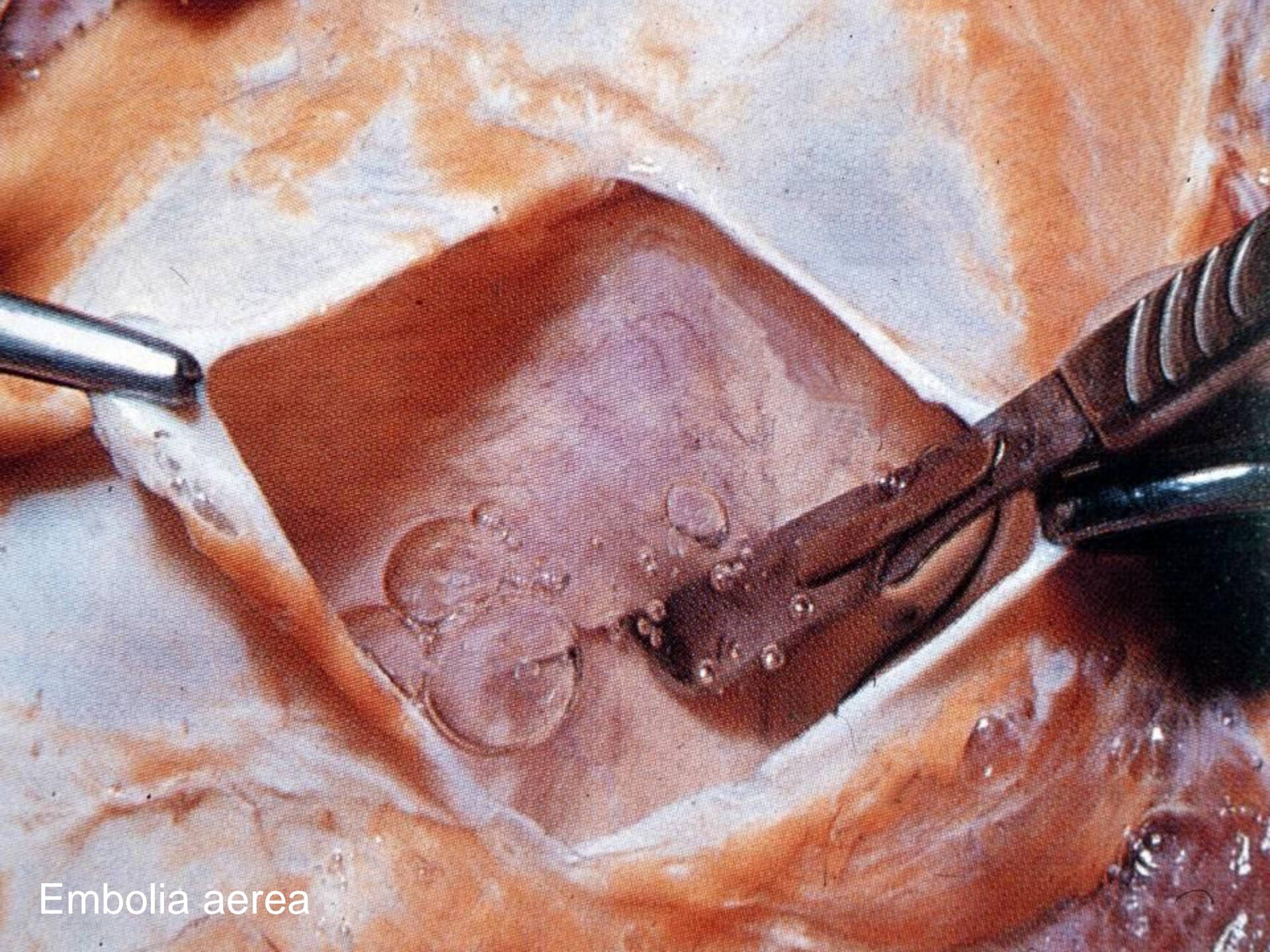
- ▣ **trombotická**
- ▣ tuková
- ▣ vzduchová
- ▣ amniové tekutiny
- ▣ **buněčná** (*nádorová, bakteriální
trofoblastická*)
- ▣ *cizí těleso*

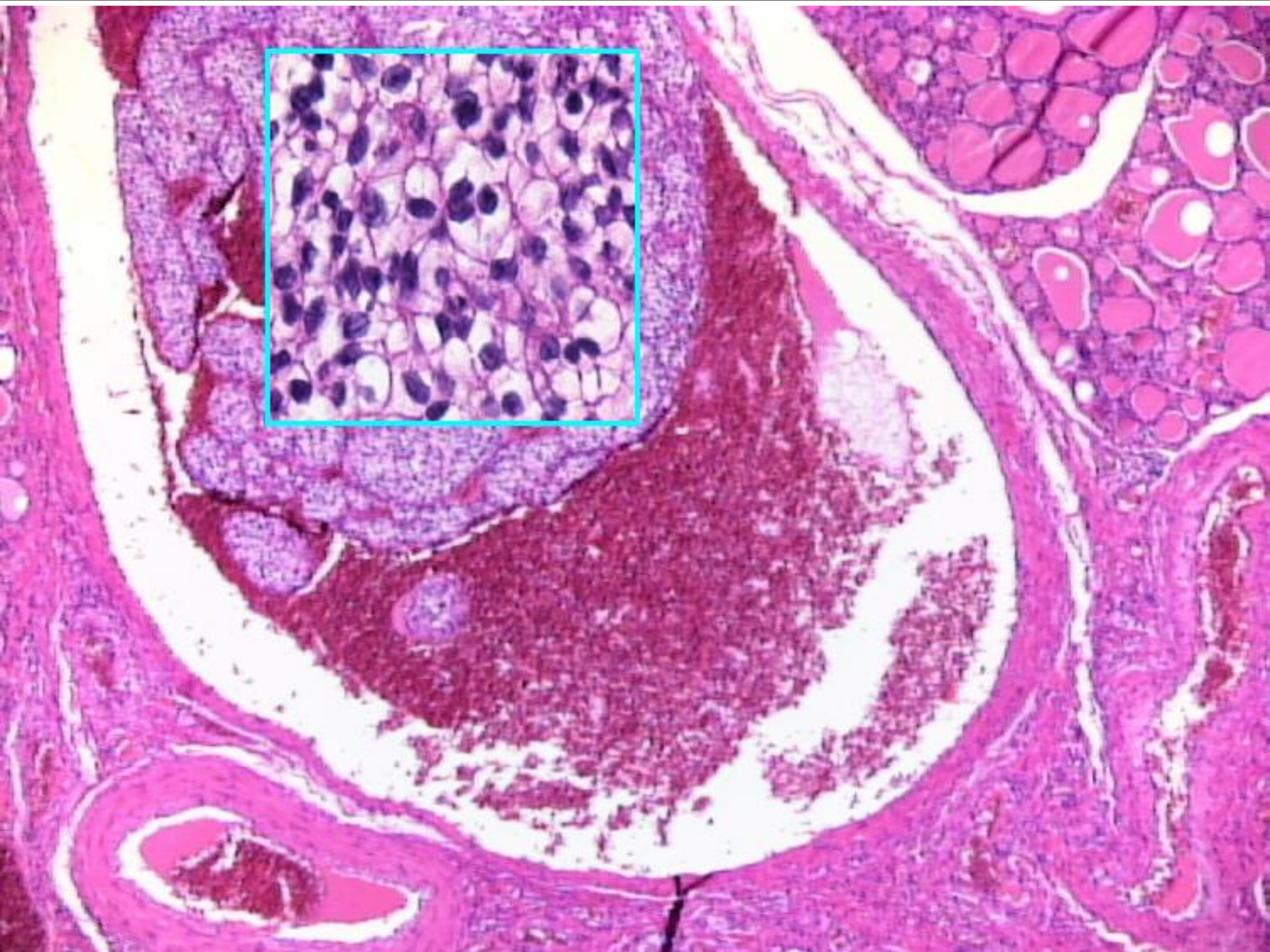
Aneurysma cordis chronicum -
thrombosis parietalis

(možný zdroj centrální
embolizace)

Embolia aerea

Embolie - vývoj

TROMBOTICKÁ

- žádný
- ❖ organizace
- ❖ lýza , resorpce
- ❖ progrese

- tuková
- vzduchová
- amniové tekutiny

ohrožení
života

Embolie – vývoj

BUNĚČNÁ

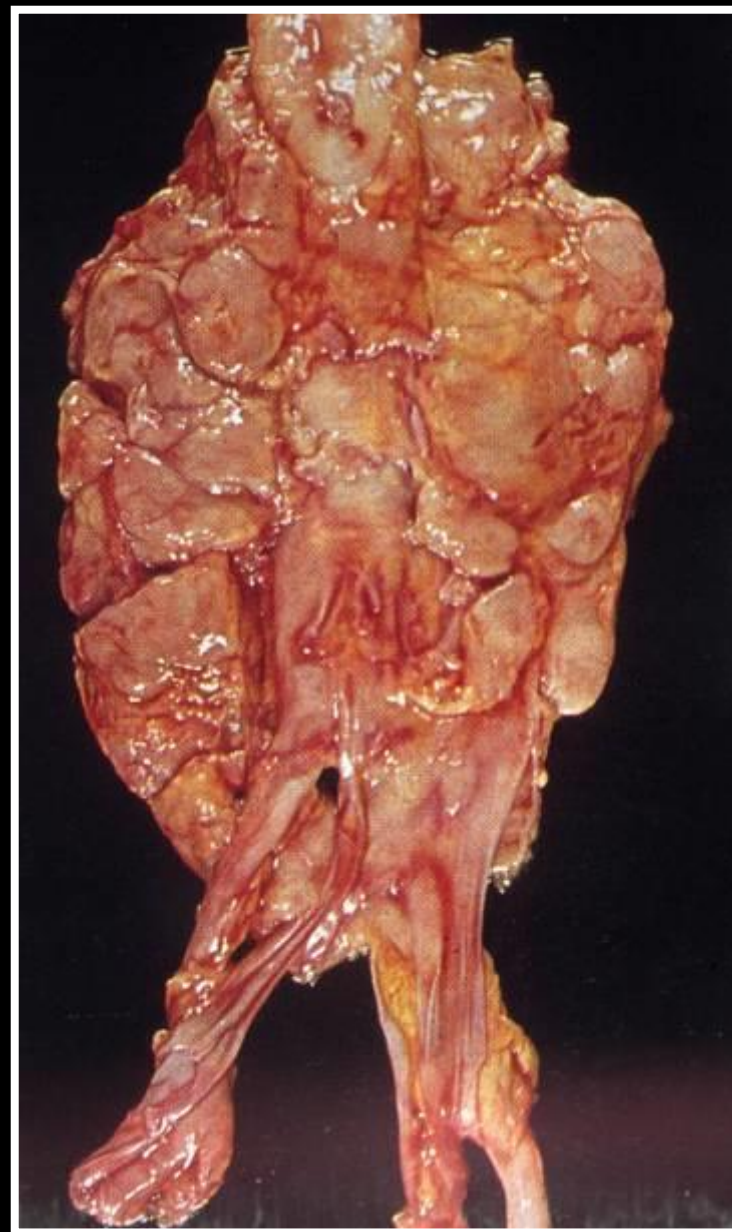
- lýza   trofoblastická
- progrese

nádorová   *METASTASES*

bakteriální   *metastatická sepse*

Patologie

Nemoci krve

Jaroslava Dušková

Ústav patologie 1.LF a VFN, UK Praha

Nemoci krve a krvetvorby

- anémie
- leukopenie a agranulocytóza
- krvácivé stavy
- nádory z krevních buněk – lymfomy a leukémie

Anémie - chudokrevnost

□ ze ztrát erytrocytů

– krvácení

□ zevní (např. zranění)

□ vnitřní (např. vřed žaludku nebo dvanáctníku)

– rozpad krvinek – hemolýza

□ z nedostatečné tvorby krvinek

– nedostatek Fe – sideropenická

– nedostatek vit. B12

Hemoragie

Def.:

výstup krve mimo cévu
(*extravasace*)

(*a přítomnost krve ve tkáni =
hematom*)

Hemostáza

1. poškození endotelu – sekrece vWF

2. adheze & agregace trombocytů

□ sekrece trombocytů

❖ serotonin, PDGF, thromboxan A₂ vasoconstriction

❖ fibronectin, vWF, fibrinogen → aggregation

3. Plasmatické faktory - proteosynt. v hct,
(vit. K dependentní) → kaskádová aktivace

Hemoragie – klasifikace

Lokalizace:

- *zevní*
- *vnitřní*

Zdroj:

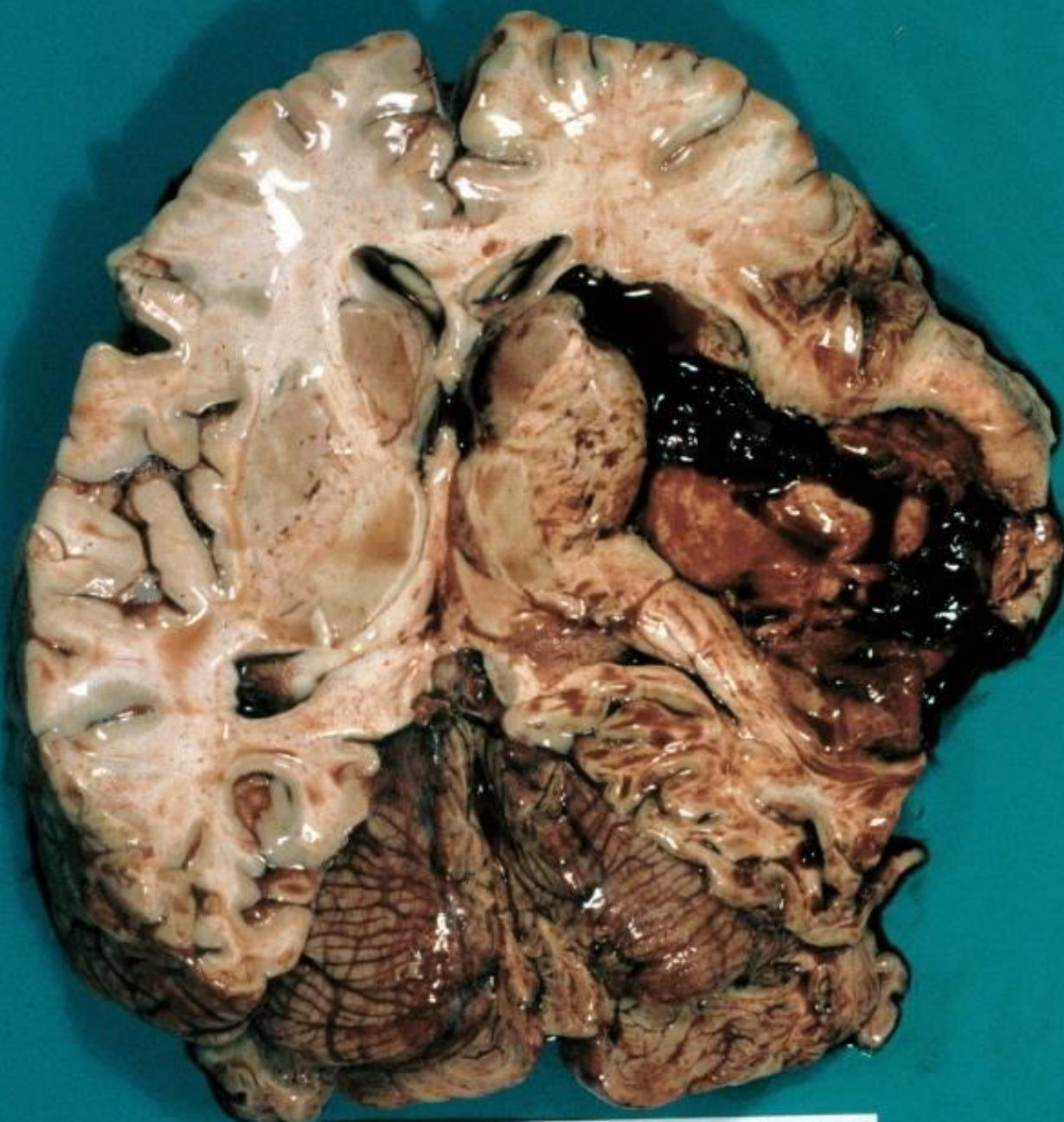
- *arteriální*
- *kapilární*
- *venózní*

Hemoragie - patogeneze

Haemorrhagia

- *per rhexin* (trauma – natržení cévní stěny)
- *per diabrosin* (nahlodání – vřed, nádor)
- *per diapedesin* (zvýš. propustnost prosakování)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
II PAU -Praha cm

Hemoragické stavy

krvácivé stavy spojené

s nedostatečným

srážením krve

Hemoragické stavy

- **Thrombocytopenie** - nemoci destiček
thrombocytopenia, thrombasthenia
- **Koagulopatie** – poruchy plasmatických faktorů srážlivosti
hemofilia, hypoprothrombinemia, afibrinogenemia,
- **Vaskulopatie** – poruchy stavby cévní stěny
kurděje, m. Osler, m. Schönlein – Henoch

Ecchymoses

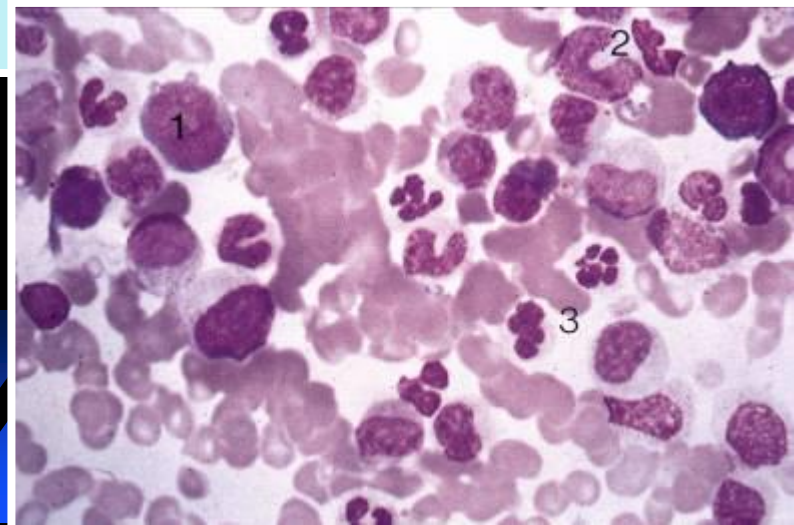

Scorbut

W-F sy

Anaemia perniciosa (megaloblastica)

Icterus - žloutenka

Def.:

nažloutlé zbarvení orgánů a tkání v důsledku zvýšené koncentrace bilirubinu v plasmě (norm. 1mg% nekonj. vázaného na albumin)

Icterus – žloutenka

□ *generalizovaná*

– prehepatální

□ **flavinový**

– hepatální

□ **rubínový**

– posthepatální

□ **verdínový**

□ **icterus
melas**

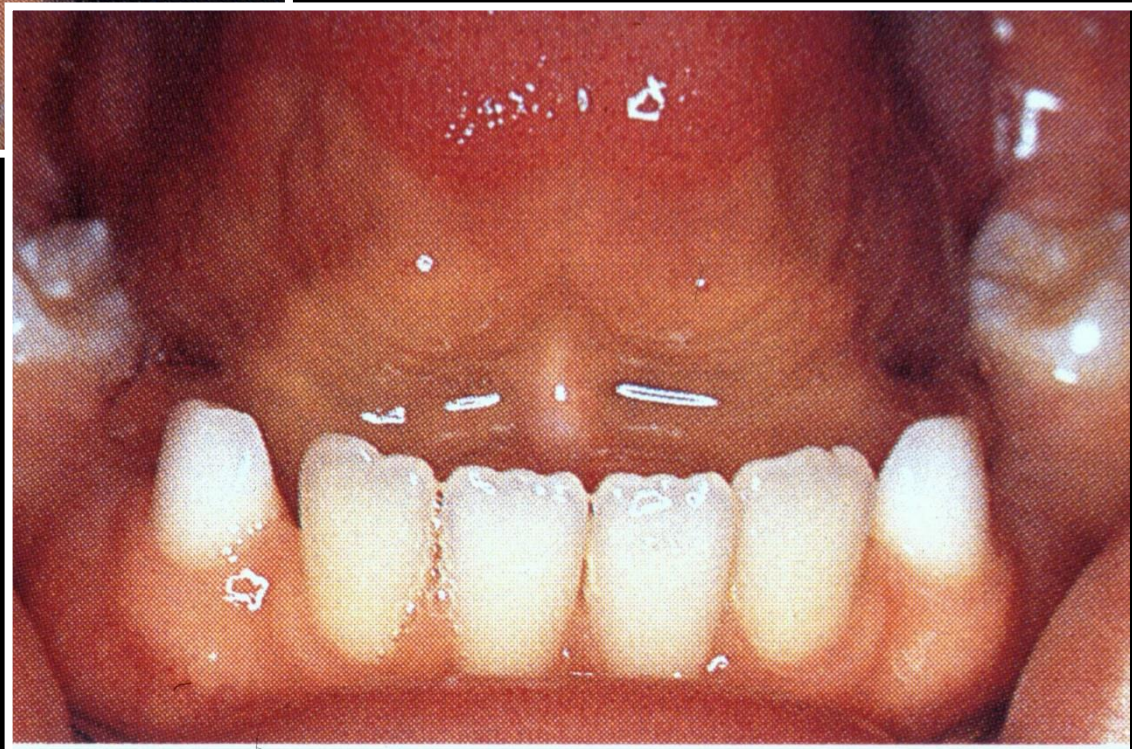
□ *lokální*

– kolem

hematomu

Icterus cutis,
sclerarum,
mucosae

Icterus

- *hemolytický (dynamický)*
- *hepatocelulární (disociovaný)*
- *obstructive (resorpční)*
- *smíšený*

Icterus cutis
et
sclerarum

Morbus hemolyticus neonati – erythroblastosis fetalis

- Rh- matka s Rh+ plodem
- anti Rh IgG přestupují placentou
  - anaemia neonati
  - icterus neonati gravis
  - hydrops fetus universalis
  - abortus

Morbus haemolyticus neonati .

Fetus maceratus

Morbus haemolyticus neonati

Kernicterus

Nemoci krve a krvetvorby

- **anémie** (ztráty: kvácení a lýza, nedostatečná tvorba)
- **leukopenie a agranulocytóza**
- **krvácivé stavy**
- **nádory z krevních buněk – lymfomy a leukémie**

Leukemie

def.

- *difúzní nádorová proliferace buněk
kostní dřeně*

granulocytární

lymfocytární

Lymfomy

def.

maligní nádory buněk lymfatické tkáně
*(lymfocytů, histiocytů) a jejich
prekurzorů a odvozených buněk*

non Hodgkinovy (B, T)

Hodgkinovy

Lymfomy a leukemie -

klinické příznaky

LYMFOM

- nebolestivé zvětšení uzlin
- infiltrované orgány
- hepatosplenomegalie
- postižení dřeně (& leukemie)

LEUKEMIE

- anaemie / únava
- imunodeprese – infekce, horečka
- haemoragická diatéza epistaxe, ecchymozy
- bolest kostí
- hepatosplenomegalie
- CNS –meningeální (ALL)

Chronic myeloid leukemia

Splenomegalia
(CML)

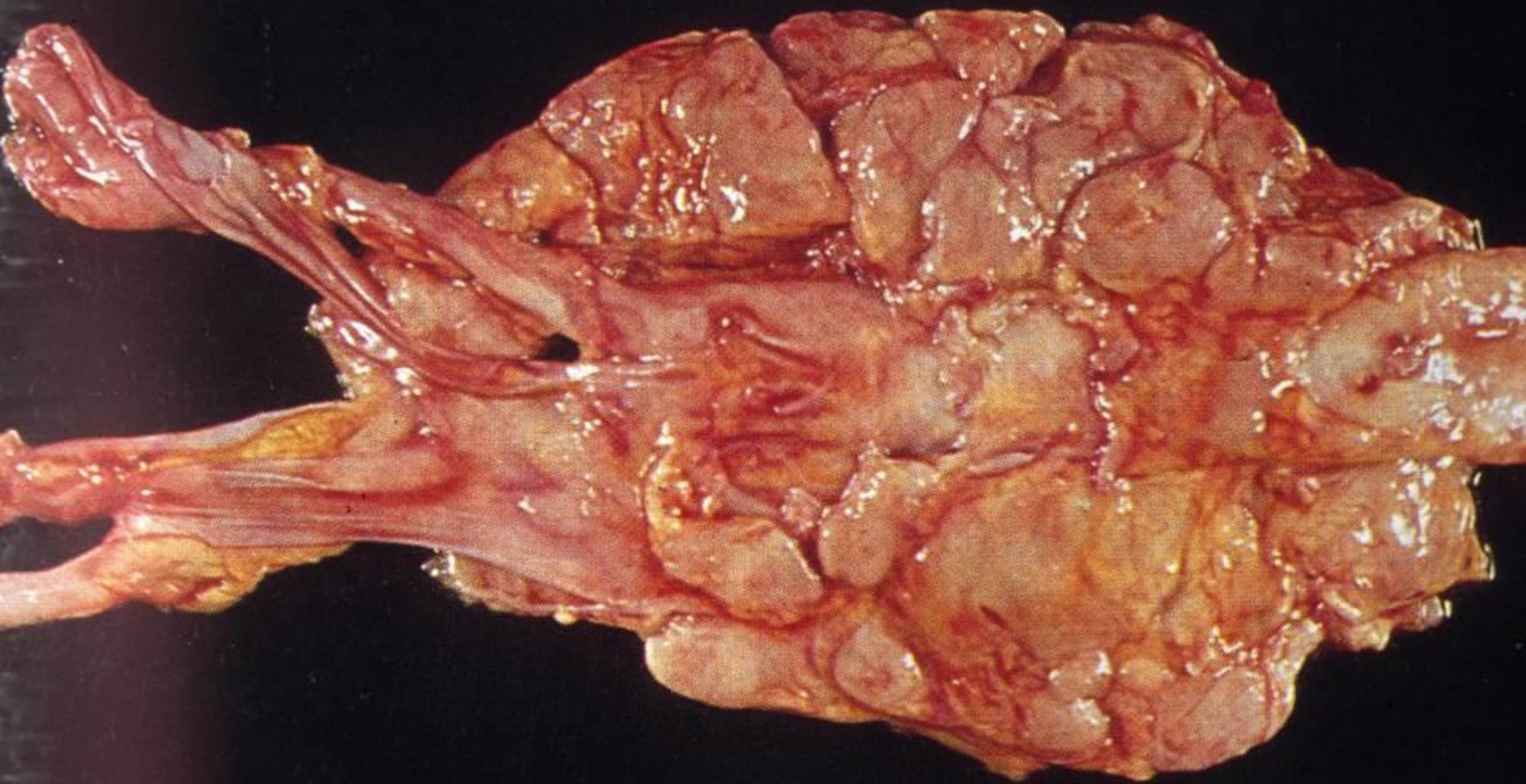
norm

Myeloma multiplex – m. Kahleri

Lymphoma malignum (non H)

HG nH ML (B)

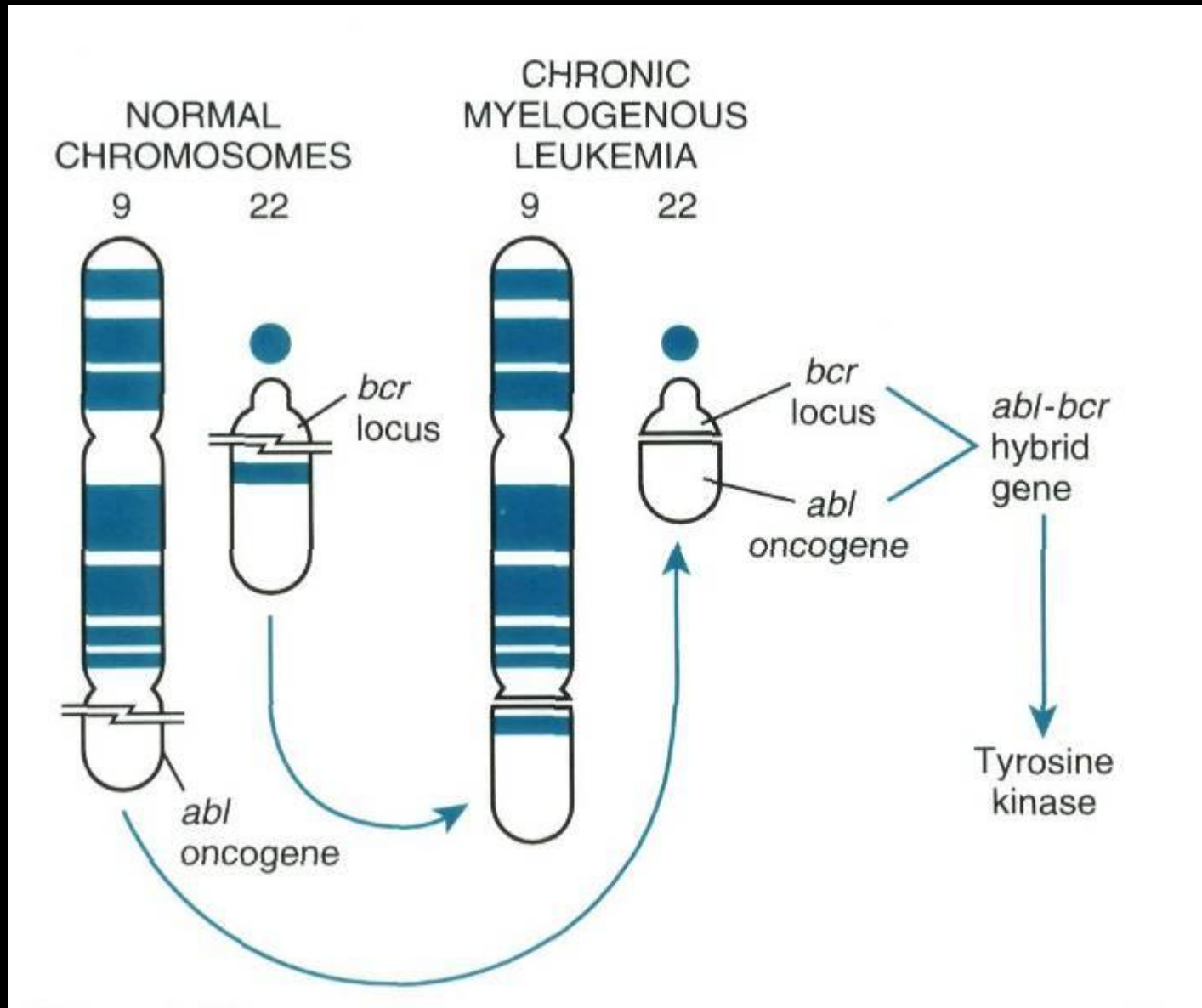

B
u
r
k
i
t

l
y
m
p
h
o
m
a

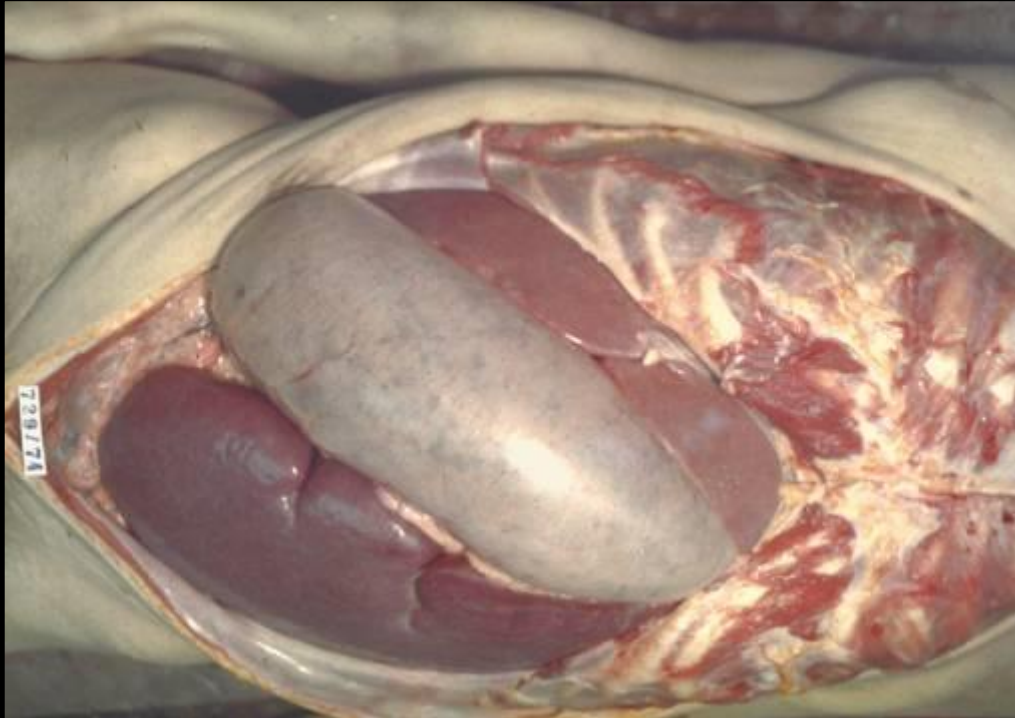
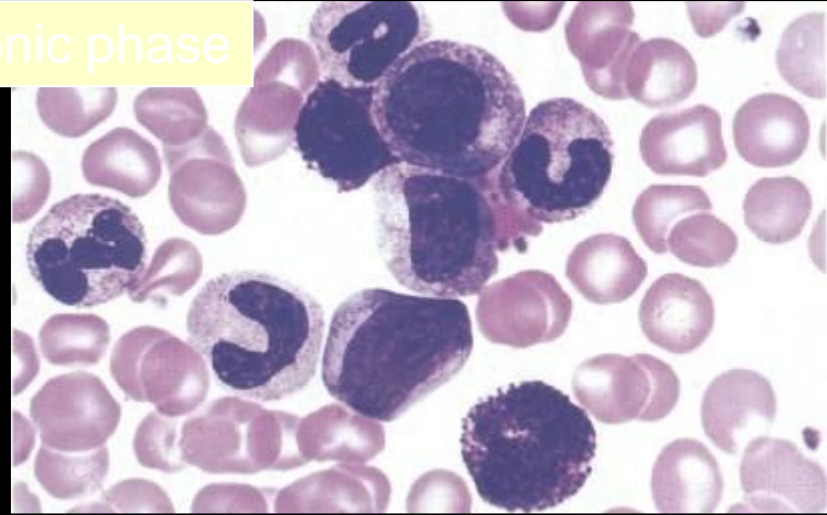
40% in jaws

CHRONICKÁ MYELOIDNÍ LEUKÉMIE (CML)

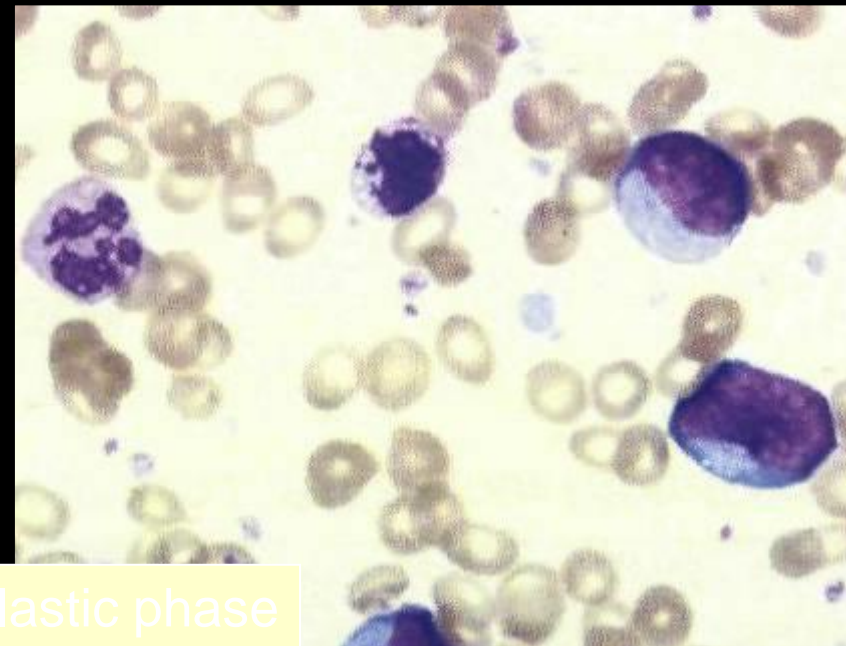
CHRONICKÁ MYELOIDNÍ LEUKÉMIE (CML)

Peripheral blood at chronic phase

Hepatosplenomegaly

Peripheral blood at blastic phase

Thank You